

Raadsinformatiebrief

Van	Burgemeester en Wethouder/Burgemeester	Zaak nr.	1069061
Aan	Gemeenteraad	RIB nr.	2021 - 97
Portefeuillehouder	K.J. Walters	Datum	2 december 2021
Informatie bij	W. Babulall	Tel. nr.	(035) 629 2600

Onderwerp

Nota Financieel beleid 2022

Kernboodschap

Op 21 april 2021 heeft u de Financiële verordening gemeente Hilversum 2022 vastgesteld. Zoals in het raadsvoorstel 'Evaluatie financiële verordening 2018 en vaststelling financiële verordening 2022' aangegeven, brengt het college het Financieel Uitvoeringsbeleid 2018 nog in lijn met deze 'Financiële verordening gemeente Hilversum 2022'. Het college heeft dit traject afgerond en, zoals eerder in het raadsvoorstel is toegezegd, ontvangt u hierbij ter informatie het bijgestelde Financieel beleid 2022.

Aanleiding

De Nota Financieel beleid 2022 is op 30 november 2021 door het college van B&W vastgesteld. De Nota Financieel beleid 2022 is een nadere uitwerking van het kader zoals opgenomen in de Financiële verordening gemeente Hilversum 2022. Voor de inhoud van de Nota Financieel beleid 2022 en de wijzigingen ten opzichte van het Financieel Uitvoeringsbeleid 2018 wordt integraal verwezen naar de collegestukken in de bijlagen. In de vergadering van 8 december 2021 wordt de Audit- en Rekeningcommissie geïnformeerd over het vastgestelde Financieel beleid 2022.

Vervolgtraject

De Nota Financieel beleid 2022 treedt gelijktijdig in werking met de Financiële verordening gemeente Hilversum 2022 op 1 januari 2022. Het financieel effect van de Nota Financieel beleid 2022 door het college, uitgewerkt en verwerkt in de eerstvolgende Voorjaarsnota.

We vertrouwen er op u voldoende te hebben geïnformeerd.

Burgemeester en wethouders van Hilversum,
de gemeentesecretaris,

de burgemeester,

W. Groot, ls.

P.I. Broertjes

Bijlage(n):

1. Memo 'Beleidswijzigingen Nota Financieel beleid 2022'
2. De Nota Financieel beleid 2022
3. Het Financieel Uitvoeringsbeleid 2018

zaaknummer: 1069061
afdelingsnaam: Financiën en control
steller: W. Babulall, M. Schellens en P. Wielaard
memo bij voorstel: Nota Financieel beleid 2022

Memo ‘Beleidswijzigingen Nota Financieel beleid 2022’

In deze memo wordt een nadere toelichting gegeven op de significante beleidswijzigingen die voortvloeien uit de Nota Financieel beleid 2022 ten opzichte van het Financieel Uitvoeringsbeleid 2018.

Inhoud

1.	<i>Vormgeving Nota Financieel beleid 2022</i>	1
2.	<i>Een vereenvoudigd planning- en controlcyclus</i>	2
3.	<i>Integraal zicht op begrotingswijzigingen</i>	4
4.	<i>Meer grip op investeringen</i>	4
5.	<i>Een bestendige lijn in het toerekenen van directe personele lasten</i>	6
6.	<i>Zakelijk handelen</i>	8
7.	<i>Een solide berekening van het weerstandsvermogen</i>	10

1. Vormgeving Nota Financieel beleid 2022

Het vigerende financieel beleid is vastgelegd in het Financieel Uitvoeringsbeleid 2018. De huidige term ‘Financieel Uitvoeringsbeleid 2018’ brengt misvattingen met zich mee. Bij het woord “uitvoering” wordt veelal gedacht aan de beschrijving van operationele handelingen binnen de ambtelijke organisatie zoals bijvoorbeeld een AO-beschrijving, werkinstructies, formats. Bij diverse gemeenten worden de termen zoals kader, nota of enkel het woord beleid aangehouden. Het Financieel Uitvoeringsbeleid 2018 wordt daarom omgedoopt tot ‘Nota Financieel beleid 2022’ (FB 2022).

Het opstellen van een financieel beleid is een bevoegdheid van het college. Het BBV en de gemeentewet schrijft daarom niet direct regels voor wat betreft de inhoud, opbouw, etc. In veel gemeenten is het gebruikelijk dat de vertaling van de financiële verordening gecategoriseerd wordt opgenomen in diverse nota’s (gedelegeerde regelgeving); vaste activa, waardering, activering en afschrijving, weerstandvermogen, treasury, reserves en voorzieningen etc. In de separate nota’s zoals Hilversum die tot 1-1-2018 kende, werd niet alleen uitvoeringsbeleid vastgelegd. Ook werden daar toelichtingen op gegeven en werd bovendien hogere regelgeving uitgelegd. Dit gebeurde allemaal door elkaar, in lopende teksten, alsof het een soort studieboek betrof. In het Financieel Uitvoeringsbeleid 2018 is de keuze gemaakt om dit te vermijden door het alleen toelichten van de artikelen zoals opgenomen in de financiële verordening en wordt waar nodig de status van de hogere regelgeving toegelicht.

Onder andere door de evaluatie van de financiële verordening 2018 is gebleken dat het Financieel Uitvoeringsbeleid 2018 lastig te lezen is. Voor de Nota Financieel beleid 2022 is er een middenweg gezocht tussen de traditiegetrouwe separate nota's en de opbouw/inhoud als zijnde één document. De Nota Financieel beleid 2022 beslaat een breder speelveld. Derhalve wordt bij bepaalde artikelen verwezen naar het BBV of er staan uitgangspunten benoemd waarover het college een besluit neemt met het vaststellen van de Nota Financieel beleid 2022. En net als bij het Financieel Uitvoeringsbeleid 2018 is gekozen om enkele artikelen in het betreffende artikel iets nader aan te duiden om er een meer werkbaar document van te maken, zonder direct het uitvoeringsniveau te raken.

2. Een vereenvoudigd planning- en controlcyclus

Doordat het BBV enkel de Programmabegroting en de Jaarstukken voorschrijft hebben gemeenten de 'vrije' ruimte om het proces van een aanvullende verantwoording in de vorm van bestuursrapportages voor het college en de raad in te richten. Met het vaststellen van de Financiële verordening gemeente Hilversum 2022 (FV 2022) door de raad is gekozen voor de volgende aanvullende rapportages: een Voorjaarsnota (een kaderstellend document vooruitlopend op de Programmabegroting en een verantwoordingsrapportage over het lopend begrotingsjaar) en een Eindejaarsrapportage (een verantwoordingsrapportage vooruitlopend op de Jaarstukken). Beide rapportages geven onder andere inzicht in de vraag in hoeverre de gemeente de beoogde doelstellingen weet te realiseren binnen de beschikbaar gestelde middelen. Om de ingezette lijn 'vereenvoudiging van de bestuurlijke planning- en controlcyclus' in het kader van eenvoud en transparantie van de raad te vervolgen, is in de Nota Financieel beleid 2022 de bestuursrapportage geïntegreerd met de Voorjaarsnota en de Eindejaarsrapportage. Het draagt op een vereenvoudigde wijze bij aan een gelijkmatigere lijn van informatieverschaffing naar zowel het college als de raad op het gebied van beleid en financiën, wat ook de uitvoerbaarheid op ambtelijk niveau verbetert.

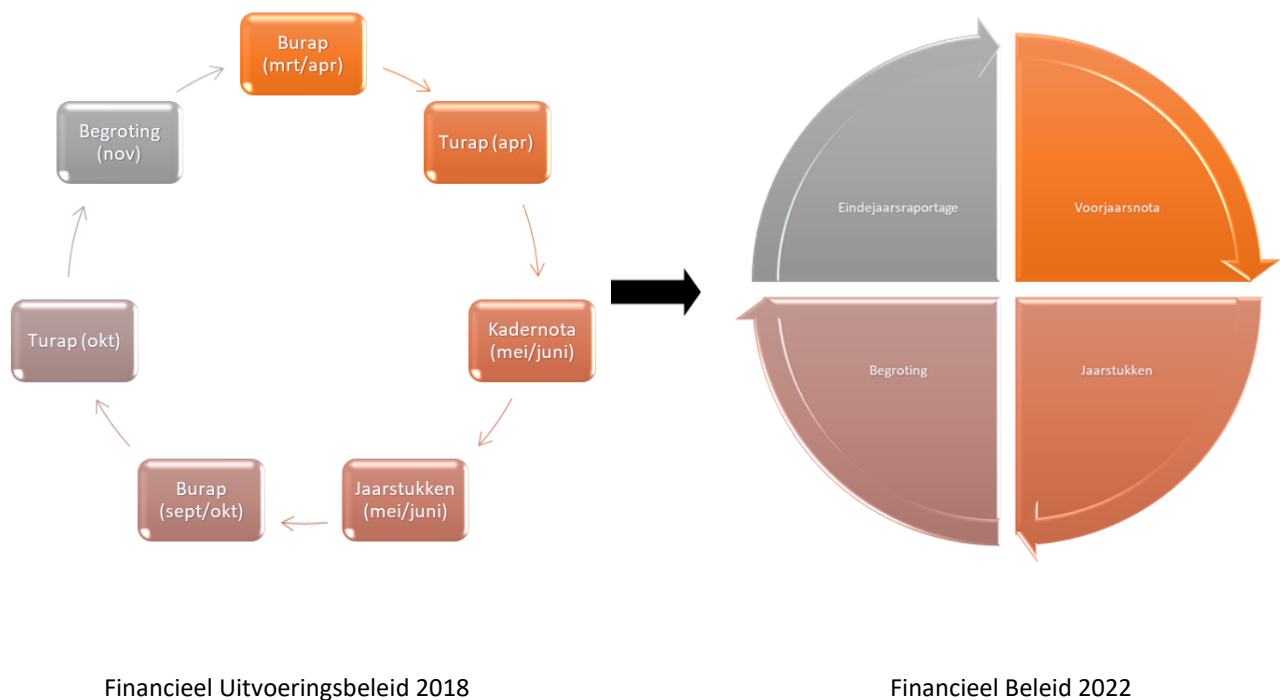
2.1 IST en SOLL

In de huidige situatie rapporteert de ambtelijke organisatie over de voortgang van de uitvoering van de begroting tenminste twee keer per jaar aan het college middels een 'bestuursrapportage'. Met de bestuursrapportage wordt verantwoording afgelegd over de voortgang van het huidig begrotingsjaar waarbij een grensbedrag van € 50.000 per taakveld¹, voor zowel lasten en baten, wordt aangehouden.

In de nieuwe situatie rapporteert de ambtelijke organisatie tenminste twee keer per jaar over de voortgang van de uitvoering van de begroting aan het college, middels de 'Voorjaarsnota' en de 'Eindejaarsrapportage', in plaats van via een afzonderlijke bestuursrapportage (art. 2a FB 2022). Met de betreffende rapportage wordt verantwoording afgelegd over de voortgang van het huidig begrotingsjaar waarbij een grensbedrag van € 100.000 en meer per taakveld, voor zowel lasten en baten wordt aangehouden. Een taakveld bestaat uit diverse activiteiten. De activiteiten die grotendeels het tekort/overschot binnen het betreffende taakveld veroorzaken worden toegelicht. De ambtelijke organisatie legt altijd verantwoording aan het college af over politiek gevoelige afwijkingen ongeacht de financiële omvang van die afwijkingen.

¹ Een begroting van de gemeente Hilversum bestaat uit vijf programma's. Elke programma is onderverdeeld in een aantal thema's dat opnieuw is verdeeld naar taakvelden. De begroting kent vijftig taakvelden. Elke taakveld heeft een budget.

Bestuurlijke planning- en controlcyclus 2018 versus 2022

Financieel Uitvoeringsbeleid 2018

Financieel Beleid 2022

2.2 Betrouwbare informatievoorziening

Overeenkomstig de artikelen 4 en 7 van de Financiële verordening gemeente Hilversum 2022 wordt de begrotingsrechtmatigheid geborgd door een top-down benadering: beoordeling vanuit programma naar taakveld. De transparantie in de financiën wordt middels de Nota Financieel beleid 2022 geborgd door een bottom-up benadering in de vorm van een adequate budgetbewakingscyclus. Vanaf het begrotingsniveau (FCL²) wordt bottom-up door de budgetverantwoordelijke de financiële afwijking onderbouwd toegelicht en in de vorm van een begrotingswijziging aangedragen aan het college. Het college ontvangt voorafgaand aan de begroting inzicht in de financiële mogelijkheden, maar ook in de mogelijke knelpunten, voor zowel het huidig begrotingsjaar als het meerjarig perspectief. De Voorjaarsnota geeft een overzicht van de financiële afwijkingen als gevolg van gewijzigd beleid, nieuw beleid of bijstelling van de kosten van het door de raad vastgestelde beleid. Met de Eindejaarsrapportage ontvangt het college de financiële wijzigingen die noodzakelijk zijn met het oog op de rechtmatigheidsverantwoording en de controleverklaring van de accountant. Het college ontvangt met de betreffende werkwijze een integrale stand van de begroting en heeft daarmee ook reëler inzicht op het verwachte jaarresultaat en of het leidt tot een (structureel) financieel effect op het meerjarenperspectief.

² Een taakveld wordt onderverdeeld in FCL's. Een FCL is het grootboeknummer waarop de lasten en baten dienen te worden verantwoord. Deze indeling is met name van belang voor de informatievoorziening aan het CBS, die daaruit overzichten maakt van de geldstromen binnen de overheid en van de overheid naar instellingen en marktpartijen. De budgethouder is verantwoordelijk dat de lasten en baten op de juiste wijze in de administratie worden verantwoord.

3. Integraal zicht op begrotingswijzigingen

De raad heeft op grond van de Gemeentewet het budgetrecht. De raad stelt jaarlijks de begroting en de wijzigingen op deze begroting vast. De raad stelt per programma de lasten en baten vast die taakstellend zijn voor het college bij het uitvoeren van de begroting. Met de vaststelling van de Financiële verordening gemeente Hilversum 2022 heeft het college de mogelijkheid om de begroting binnen het programma over het lopend begrotingsjaar te wijzigen (art. 6 FV 2022). De behoefte om de begroting te wijzigen kan onder andere ontstaan doordat men de budgetten actueel wil houden en daarmee een betrouwbare prognose te verstrekken, nieuwe initiatieven passend binnen het bestaand beleid te financieren of de begroting tussentijds bij te stellen bij gewijzigde uitvoering van het beleid. Gewijzigde uitvoering het beleid dient altijd gemeld te worden aan de raad. De begrote lasten en baten op programmaniveau mogen niet worden overschreden. Wanneer dit wel dreigt, of al het geval is, dient zo snel mogelijk een wijziging van de begroting plaats te vinden. In feite worden anders uitgaven gedaan of inkomsten gegenereerd waarvoor geen raadstoestemming is en die dus onrechtmatig zijn.

Artikel 6 van de Financiële verordening gemeente Hilversum 2022 bevat regels omtrent de autorisatie van de begroting en het wijzigen daarvan. Bijlage 2 'Nota Financieel beleid 2022' bevat een visuele weergave over het melden van afwijkingen en het wijzigen van de begroting. Deze regels zijn visueel als volgt weer te geven:

In de Nota Financieel beleid 2022, hoofdstuk 2, is er nadere invulling gegeven aan de wijze waarop wordt omgegaan met de nieuwe bevoegdheden. Met het oog op eenvoud, transparantie en integraliteit biedt de ambtelijke organisatie op de vaste planning- en control momenten, te weten de Voorjaarsnota en de Eindejaarsrapportage, de voorgestelde begrotingsmutaties aan het college. Aan het college wordt gevraagd om binnen de gestelde kaders vanuit de raad zoals vastgesteld in de Financiële verordening gemeente Hilversum 2022, de begroting bij incidentele knelpunten over het lopend jaar vast te stellen. Ter borging van een actuele begroting gedurende het jaar en het verstrekken van een betrouwbare prognose geldt dat collegevoorstellen met dekking uit verschillende taakvelden voorzien worden van een begrotingswijziging. De begroting over het lopend jaar wordt gedurende het jaar alleen op de daadwerkelijke uitvoering bijgesteld. De begroting wordt in geval van kritische knelpunten bij voorkeur alleen gewijzigd ten tijde van de Voorjaarsnota en Eindejaarsrapportage. De begroting van het lopend jaar wordt niet meer gewijzigd na het opstellen van de Eindejaarsrapportage.

4. Meer grip op investeringen

De raad en het college hebben de wens geuit om meer inzicht te krijgen in de aard en de totale omvang van de gemeentelijke investeringen. Dit is tot uiting gekomen in de Financiële verordening gemeente

Hilversum 2022 door met de Voorjaarsnota inzage te geven in de doorberekening van de kapitaallasten op basis van een geactualiseerde meerjarig investeringsplan (art. 4 FV 2022) en de verantwoording over de voortgang van investeringen ten tijde van de Eindejaarsrapportage (art. 7 FV 2022). Met de herijking van het financieel beleid is de focus zowel gelegd op de behoefte om de beheersing van de investeringen te verbeteren als op de behoefte om de “wendbaarheid” van de organisatie te verbeteren. Met herijking van de Nota Financieel beleid 2022 is hieraan als volgt vormgegeven.

4.1 Een eenduidig onderbouwd investeringsvoorstel (voorcalculatie)

Meer sturing vooraf door een eenduidige beoordeling (toetsing, prioritering) van investeringen op gekwantificeerde en geobjectiveerde criteria maakt het mogelijk dat een verbeterd, vereenvoudigd en minder subjectief besluitvormingsproces gerealiseerd kan worden (art.15 FB 2022). Een investeringsvoorstel voldoet aan de volgende eisen:

- Nut en noodzaak zijn aangegeven, evenals de relatie met vastgesteld beleid;
- Het voorstel geeft inzicht in de totale omvang van de investering én inzicht in de financiering daarvan. Indien er sprake is van subsidie en/of samenwerking dient ook te worden ingegaan op de cofinanciering en de daarmee verbonden afspraken en voorwaarden;
- Het voorstel is voorzien van een deugdelijk onderbouwde voorcalculatie waarbij de lasten voor materiaal en personeel meerjarig wordt weergegeven en benoemt de risico's en bijbehorende maatregelen;
- Het voorstel geeft een duidelijk beeld van alle structurele lasten die voortvloeien uit de investering en de wijze waarop deze worden gedekt. De combinatie van de rente en afschrijving vormen de kapitaallasten, die zowel in de begroting dan wel in de jaarrekening ten laste van de exploitatie worden gebracht;
- Soberheid, functionaliteit en duurzaamheid zijn de uitgangspunten bij het ontwerp en de uitvoering van investeringen.

4.2 Een korte doorloop

Meer sturing vooraf maakt het mogelijk dat na autorisatie van de begroting door de raad (vrijgeven van het krediet), de ambtelijke organisatie aan de slag kan met het daadwerkelijk uitvoeren van het investeringsvoorstel (een kortere doorlooptijd). De investeringskredieten worden net als bij de exploitatiebudgetten automatisch door het college aan de ambtelijke organisatie beschikbaar gesteld (art. 13 FB 2022). Met de voorgestelde systematiek wordt een andere dynamiek gegeven aan de huidige sterretjessystematiek. Het kan voorkomen dat het college het wenselijk acht om sommige investeringen van nadere informatie te voorzien. Waar het college tijdens de portefeuillehoudersoverleggen, Voorjaarsnota- en/of de begrotingsbehandelingen in het college aan de ambtelijke organisatie om een apart collegebesluit heeft gevraagd worden de kredieten niet automatisch vrijgegeven. Deze informatie wordt opgenomen in een voorstel en aangeboden aan de portefeuillehouder of aan het college als collectief, voordat een dergelijke investering wordt vrijgegeven.

4.3 Tijdig informeren

Tijdens de realisatie van investeringen kunnen diverse meevallers of tegenvallers ontstaan, onder andere door calculatieverschillen, aanbestedingsresultaten, resultaten uit subsidiebeschikkingen en uitvoeringsresultaten (meer- en minderwerk, onvoorziene situaties). Hierover wordt door de ambtelijke organisatie altijd gerapporteerd in het eerstvolgende bestuurlijke P&C document aan het college. Daarin wordt ook aangegeven welk effect dit heeft op het totale investeringsbudget en leidt dit (waar noodzakelijk) tot bijstelling van het investeringsbudget.

De jaarrekening bevat een verantwoording van het investeringsplan. Hierin wordt de opzet van het investeringsplan gevolgd, waarbij wordt gerapporteerd op afwijkingen in het verslagjaar. Dat wil zeggen

dat, daar waar de plannen zonder verdere bijzonderheden zijn gerealiseerd, in beginsel niet inhoudelijk wordt gerapporteerd.

4.4 Actuele begroting

De Voorjaarsnota bevat een geactualiseerd meerjarig overzicht van alle lopende en voorgenomen investeringen (het meerjarig investeringsplan oftewel het MIP). Dit investeringsplan is realistisch en haalbaar in tijd en capaciteit. In het investeringsplan wordt per investering aangegeven of een raadsbesluit noodzakelijk is om de investering vrij te geven aan het college, dan wel of de investering zonder raadsbesluit kan worden uitgevoerd. In het investeringsplan wordt daarnaast aangegeven of een collegebesluit noodzakelijk is om de investering vrij te geven aan de ambtelijke organisatie, zie ook paragraaf 4.2.

Het meerjarig investeringsplan bevat vanzelfsprekend ook de in eerdere jaren geplande investeringen. Het kan voorkomen dat geplande investeringen niet, of later dan gepland, doorgaan. De middelen voor investeringen die in een jaar niet zijn gerealiseerd, vervallen niet maar blijven beschikbaar in het volgende jaar. Investeringsplan die 3 jaar na het vrij geven van het krediet door het college aan de ambtelijke organisatie niet tot kosten (uitvoering) hebben geleid, komen te vervallen (art. 18, FB 2022), met uitzondering van de vervangingsinvesteringen. Vervangingsinvesteringen zijn in de meeste gevallen onvermijdelijk en de bijstelling hiervan vindt plaats middels de beheerplannen (art. 15, lid 2). De vrijvallende kapitaallasten komen ten gunste van het meerjarig begrotingssaldo. Dit om te voorkomen dat er investeringskredieten ongewenst lang open blijven staan maar ook om de noodzaak van een betreffende investering opnieuw af te wegen.

Het nieuwe beleid sluit aan:

- bij het principe van voorzichtigheid, goed omgaan met de beperkte middelen (gemeenschapsgeld);
- de wens van de raad en het college, het opstellen van een gefundeerde doorrekening van de kapitaallasten;
- en de beukennotenwet, 'het doel is dat we ons in de gemeente Hilversum (raad, college en apparaat) nóg meer bewust worden dat we schaarse middelen gebruiken om onze beleidsdoelstellingen te halen'(art 1i FV 2022).

Het laten vervallen van kredieten vergt aanpassing in de uitvoering. Een analyse van het financieel effect kan pas worden opgesteld nadat de overige onderdelen van het nieuwe beleid stevig verankerd zijn in de organisatie. Voor het laten vervallen van kredieten ouder dan 3 jaar geldt het overgangsrecht en treedt het in werking op 1 januari 2023.

5. Een bestendige lijn in het toerekenen van directe personele lasten

Met de evaluatie van de financiële verordening 2018 is door de raad besloten om met terugwerkende kracht vanaf de begroting 2021 directe personeelskosten toe te rekenen aan investeringen en daarmee dus te gaan activeren. De achtergrond hiervan is dat het verplicht is vanuit het BBV en de toerekening van kosten leidt tot meer transparantie en eenvoud. Door de uitwerking van de kostentoerekening in de Nota Financieel beleid 2022 geeft het college een nadere uitwerking aan de Financiële verordening gemeente Hilversum 2022.

Het BBV artikel 62, lid 1: 'Alle vaste activa worden voor het bedrag van de investering geactiveerd. De toelichting hierbij is: de salariskosten die direct aan een actief zijn toe te rekenen, moeten worden geactiveerd.

Door het toerekenen van de personeelslasten wordt inzicht gegeven in de kosten die een investering echt met zich meebrengt en geeft daarnaast de organisatie meer sturingsmogelijkheden om bij de inzet van reguliere medewerkers op investeringen of projecten hen te vervangen binnen de huidige begroting. Om de kostentoe rekening zo eenvoudig mogelijk te houden, is ervoor gekozen dat enkel directe medewerkers uren schrijven op projecten. Medewerkers die behoren tot overhead hoeven geen uren te schrijven. Daarnaast is gekozen voor een drempel van € 100.000 voor materiële kosten bij investeringen voor de gemeentelijke exploitatie die worden geactiveerd onder de (im)materiële vaste activa. Boven deze drempel dienen pas uren te worden toegerekend. Dit alles met het oog op een getrouwe toerekening, die een evenredige administratieve lastendruk met zich meebrengt.

5.1 Het financieel effect

Het uurtarief dat voor interne medewerkers wordt toegerekend, is gebaseerd op de loonschaal waar de medewerker in zit. Dit komt neer op een uurtarief van tussen de € 55 (schaal 9) en € 90 (schaal 13) per uur exclusief overhead (zie ook onderstaand tabel 'Berekening uurtarieven 2021 en 2022'). Het tarief dat voor externe medewerkers wordt toegerekend, is gebaseerd op de werkelijke kosten van de inhuur van die medewerkers. Hierdoor worden dus enkel de directe loonkosten toegerekend van de medewerkers die werken op projecten, worden niet onnodig lasten verschoven naar de toekomst in de vorm van kapitaallasten en wordt de toerekening eenvoudig gehouden.

Tabel: Berekening uurtarieven 2021 en 2022

Uurtarieven 2021								
schaal	bedrag schaal	norm uren	uurtarief ex overhead	afgerond uurtarief	overhead	totaal uurtarief	afgerond uurtarief	
9	74.500	1332	55,93	55,00	50,00	105,93	105,00	
10	83.000	1332	62,31	60,00	50,00	112,31	115,00	
11	95.500	1332	71,70	70,00	50,00	121,70	120,00	
12	108.500	1332	81,46	80,00	50,00	131,46	130,00	
13	117.000	1332	87,84	90,00	50,00	137,84	140,00	
Uurtarieven 2022								
schaal	bedrag schaal	norm uren	uurtarief ex overhead	afgerond uurtarief	overhead	totaal uurtarief	afgerond uurtarief	
9	76.500	1332	57,43	55,00	50,00	107,43	105,00	
10	85.000	1332	63,81	65,00	50,00	113,81	115,00	
11	96.500	1332	72,45	70,00	50,00	122,45	120,00	
12	109.000	1332	81,83	80,00	50,00	131,83	130,00	
13	117.500	1332	88,21	90,00	50,00	138,21	140,00	

Het besluit om kosten toe te rekenen aan investeringen leidt tot een positief effect in de begroting. Dit effect is reeds in de begroting 2021 vertaald tot meerjarige stelposten in 2021 van € 750.000 oplopend tot € 2.000.000 in 2024. Door de ophoging van de kredieten en daarmee ook de kapitaallasten zal dit positieve effect in de toekomst, bij een gelijkblijvende investeringsportefeuille, iets dalen. De definitieve inschatting van het voordeel voor de 2021 wordt bij de jaarrekening bepaald en verantwoord. Voor de begroting 2022 en verder en de daarmee gepaarde ophoging van de kredieten en kapitaallasten zal het financieel effect in de Voorjaarsnota 2022 nader worden uitgewerkt en expliciet worden toegelicht. Op dit moment is namelijk nog onvoldoende inzicht om dit goed te kunnen inschatten. De organisatie bevindt zich op dit moment nog in de implementatiefase in de vorm van een pilot. Naar verwachting wordt vanaf 2022 gemeentebreed uren geschreven.

5.2 Voor- en nadelen kostentoerekening

1. Kostentoerekening zorgt ervoor dat kosten worden verantwoord waar ze thuishoren. Door het toerekenen van personeelskosten drukken die op de plaats waar ze voor zijn gemaakt. Dit zorgt ervoor dat duidelijker wordt wat een investering daadwerkelijk kost en wat hiervoor benodigd is.
2. Kostentoerekening zorgt ervoor dat ruimte ontstaat binnen de huidige begroting. Door het toerekenen van kosten wordt de exploitatie ontlast doordat de kosten worden geactiveerd. Het activeren van personeelskosten leidt in de toekomst wel tot hogere kapitaallasten, aangezien het investeringsbedrag hierdoor toeneemt.
3. Kostentoerekening leidt tot betere sturing en inzicht in capaciteit. Door het nieuw beleid om bij investeringen van € 100.000 of meer voor de eigen exploitatie (die worden geactiveerd onder de (im)materiele vaste activa), en voor alle projecten voor derden, een voorcalculatorische kostenraming te maken van de benodigde uren en inzet, is er meer inzicht in de benodigde capaciteit aan medewerkers. Op basis van dat inzicht kan concreter worden beoordeeld of die capaciteit wel beschikbaar is binnen de gemeente. Hierdoor kan bijvoorbeeld vroegtijdig een besluit tot uitbreiding van formatie door middel van inhuur of extra medewerkers worden voorbereid of worden besloten dat projecten dienen te worden uitgesteld of vertraagd om het werk binnen de beschikbare capaciteit te kunnen uitvoeren. Daarnaast krijgt de raad en het college meer sturingsmogelijkheden, gezien de capaciteitsraming wordt vertaald in het investeringsvoorstel.
4. Door het toerekenen van uren aan investeringen kan de behoefte ontstaan om gebruik te maken van voorbereidingskredieten. Voorbereidingskosten worden in principe niet geactiveerd. Enkel bij majeure projecten met zwaarwegende onderbouwde argumenten stelt de ambtelijke organisatie conform de activeringsregels uit het BBV, een voorstel 'aanvraag voorbereidingskrediet' voor aan het college. Het gaat hierbij niet om een voorfase, zoals scenario-ontwikkeling, maar het gaat om voorbereidingskosten voor een actief, waarvoor de plannen al redelijk omljnd en uitvoerbaar zijn. Deze kredieten kunnen worden ingezet om, als besloten is tot realisatie van een bepaald actief, nader onderzoek uit te voeren om zo tot een goede kostenraming te komen voor een voorgenomen investering. Hierdoor krijgt het college en de raad in een eerder stadium zicht op de geplande investeringen en wat benodigd is om te onderzoeken of dit benodigd is. Op het moment dat af wordt gezien van de investering komen deze voorbereidingskosten ten laste van de exploitatie.

5.3 Kanttekening

Het toerekenen van uren zorgt voor een extra administratieve last. Het BBV schrijft voor dat enkel uren mogen worden toegerekend op basis van werkelijke gerealiseerde uren. Hierdoor dienen medewerkers die op projecten werkzaam zijn hun uren hiervoor te administreren. Dit leidt tot een vergroting van de administratieve last van de betreffende medewerker en tot extra kosten voor project control en urenregistratie.

6. Zakelijk handelen

De Nota Financieel beleid 2022 schrijft voor om overhead toe te rekenen aan projecten die de gemeente voor derden uitvoert en waar dekking voor inzet van personeel tegenover staat. In het raadsvoorstel

‘Evaluatie financiële verordening 2018 en vaststelling financiële verordening 2022 (zaaknr. 749193)’ staat: ‘Indirecte personele en organisatiekosten activeren we niet, aangezien dit niet verplicht is en de overstap naar het activeren van directe kosten al redelijk wat aanpassingen in de uitvoering vereist’. De nieuwe regelgeving treedt in werking op 1 januari 2023 (art. 45 FB 2022) zodat de organisatie de ruimte heeft om dit goed ten uitvoer te brengen. De implementatie van directe kosten leidt naar verwachting voor de invoering van indirecte kosten tot minimale aanpassingen in de uitvoering.

6.1 Wat zijn indirecte kosten

Met ‘indirecte kosten’ wordt bedoeld: de kosten van ambtelijke inspanning (overhead), berekend tegen een opslag op de directe uren. Indirecte kosten komen voor gedurende het gehele proces van vervaardigen van een actief; vanaf het allereerste startdocument tot en met de oplevering en nazorg. Uren die indirect bijdragen aan de vervaardiging van een actief worden in de huidige situatie niet bij de kostprijs opgeteld maar rechtstreeks ten laste van het resultaat gebracht. Dat zijn bijvoorbeeld uren voor de afdeling inkoop voor het uitschrijven van aanbestedingen of van het controleren en betaalbaar stellen van facturen (taakveld overhead).

6.2 Wanneer en hoe wordt er doorbelast

Het BBV artikel 63: ‘In de vervaardigingsprijs kunnen voorts worden opgenomen een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente over het tijdvak dat aan de vervaardiging van het actief kan worden toegerekend’.

Om de kostprijs voor projecten die de gemeente voor derden uitvoert goed te kunnen berekenen, rekenen we aan deze projecten overhead toe. Voorbeelden van dit soort projecten zijn grondexploitaties, anterieure overeenkomsten, intentieovereenkomsten en gesubsidieerde projecten waarbij de gemeente geld ontvangt voor de kosten van personele inzet. Doordat bij dit soort projecten direct opbrengsten worden gegenereerd, schuift de gemeente geen kosten onnodig naar de toekomst en wordt een evenredige kostprijs doorbelast. De overhead is bepaald overeenkomstig de methode voor de toerekening aan overhead voor lokale heffingen. De opslag voor overhead wordt jaarlijks bij de begroting bepaald op basis van de begrote kosten op het taakveld overhead en het aantal directe uren op basis van de begrote formatie binnen de gemeente. Conform de begroting 2021 leidt dit tot een ophoging van € 50 per uur op de directe loonkosten, zoals opgenomen in paragraaf lokale heffingen, onderdeel lokale heffingen. Afwijking hiervan is mogelijk mits de tarieven niet marktconform meer zullen zijn. Dit zal expliciet in het collegevoorstel van de investering dienen te worden opgenomen.

Het voordeel wat wordt behaald door het toerekenen van overhead aan deze projecten is op basis van het MPG over de aankomende vier jaar op basis van een grove inschatting gemiddeld €75.000. Het effect wordt in de Voorjaarsnota 2022 nader uitgewerkt en expliciet toegelicht.

6.3 Waarom indirecte kosten doorbelasten

In het kader van voorzichtigheid, goed omgaan met de beperkte middelen (gemeenschapsgeld), is het bedrijfseconomisch juist om overhead te toe te rekenen, de opbrengsten samen te brengen en deze met elkaar te verrekenen. Vanuit het principe toekomstbestendigheid is bewust gekozen om alleen kosten toe rekenen waar gelden van derden tegenover staan: de exploitatiebegroting wordt dus niet belast met de kosten waar dekking van buitenaf tegenover staat. Indirecte kosten zijn onlosmakelijk verbonden aan een voorgenomen investering. Voor- en nacalculatie op de indirecte kosten heeft niet alleen een leereffect, maar leidt ook tot wezenlijke sturingsinformatie: ‘Wat heeft de investering in zijn totaliteit gekost en in hoeverre weegt het op tegen de baten?’. Voor de overige argumenten wordt verwezen naar paragraaf 5.2.

7. Een solide berekening van het weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen van de gemeente geeft aan in hoeverre de gemeente in staat is om de financiële gevolgen van optredende risico's op te vangen zonder dat het vastgestelde beleid of de uitvoering ervan in gevaar komt. Het wordt bepaald aan de hand van hoe de beschikbare weerstandscapaciteit (de beschikbare middelen) zich verhoudt tot de benodigde weerstandscapaciteit (het risicoprofiel).

7.1 Doorontwikkeling weerstandsvermogen

De kennis en ervaring die in het kader van de verdere professionalisering van het risicomanagement sinds 2020 zijn opgedaan, hebben zich vertaald in een gedegen uitwerking van het beleid omtrent weerstandsvermogen en risicoprofiel. Het heeft geleid tot meerdere wijzigingen op dit onderdeel in het voorliggende voorstel financieel beleid 2022 ten opzichte van het Financieel Uitvoeringsbeleid 2018. Er is voortgeborduurd op een aantal tussentijdse wijzigingen op het uitvoeringsbeleid, die bij de begroting 2021 en jaarstukken 2020 reeds door het college zijn besloten, te weten:

Begroting 2021

- het onderscheid tussen incidenteel en structureel in de benadering van de risico's en de beschikbare en benodigde weerstandscapaciteit is vervallen;
- de stelpost autonome ontwikkeling als onderdeel van de berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit is vervallen;
- de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit wordt gebaseerd op de Monte Carlo analyse van de software van Naris in plaats van een handmatige kans maal impact berekening;
- geconsolideerde risico's worden ingezet om samenhangende risico's (bijvoorbeeld qua thema en/of risicogebied) te groeperen;
- risicobeschrijvingen worden opgenomen als bijlage aanvullend op de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Jaarstukken 2020

- de stand van de bestemmingsreserve Covid-19 is vervallen als onderdeel van de berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit.

Het voorliggende beleid inzake weerstandsvermogen en risicoprofiel is op een aantal onderdelen ook te duiden als uitvoeringsregels. Hoewel de uitvoering buiten de scope van het financieel beleid ligt, zijn deze toch opgenomen om het college hierin mee te nemen.

7.2 Het kader

Om het weerstandsvermogen zo nauwkeurig en realistisch mogelijk te kunnen berekenen, is onder andere een kritische afweging welke middelen we (kunnen en mogen) rekenen tot beschikbare weerstandscapaciteit essentieel. In het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader (GTK) 2020 Gemeenten, de landelijke leidraad voor het interbestuurlijk financieel toezicht tussen onder andere provincies (toezichthouder) en gemeenten (toezichtontvanger), is met het oog op uniformiteit een richtlijn opgenomen voor de berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit. In de Nota Financieel beleid 2022 is die richtlijn niet volledig overgenomen. Het afwijken van de richtlijn leidt echter niet automatisch tot een negatief oordeel bij de toetsing van begroting en jaarstukken door de provincie (de toezichthouder). Waar van de richtlijn wordt afgeweken, treden gemeente en provincie in overleg. De motivatie om de richtlijn niet één op één over te nemen, is gefundeerd in de intensieve doorontwikkeling van het (denken over) risicomanagement en weerstandsvermogen welke de gemeente sinds maart 2020 doormaakt. Door zowel onze huidige berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit en de richtlijn van het GTK 2020 kritisch te bekijken wordt er een reële,

transparante en toekomstbestendige berekeningsmethode voor de beschikbare weerstandscapaciteit voorgesteld.

De berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit is als volgt opgenomen in de Nota Financieel beleid:

1. Bestemmingsreserves niet meer op te nemen;
2. Onbenutte belastingcapaciteit niet meer op te nemen;
3. Prognose van het jaarrekeningresultaat (alleen bij jaarstukken) op te nemen;
4. Prognose van het saldo van het lopende begrotingsjaar (alleen bij begroting) op te nemen.

7.2.1 Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserves worden in het GTK 2020 uitgesloten als beschikbare weerstandscapaciteit. In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing bij de jaarstukken 2020 is al een eerste stap in deze richting gezet door expliciet de bestemmingsreserve Covid-19 niet meer te rekenen tot beschikbare weerstandscapaciteit. In de meeste gevallen zijn er namelijk naar aanleiding van een bestemming al verplichtingen aangegaan. Mochten er bij het opheffen van een bestemmingsreserve middelen vrijvallen, dan zouden die door toevoeging aan de algemene reserve wel de beschikbare weerstandscapaciteit verhogen. Bestemmingsreserves zelf zijn echter geen onderdeel van de beschikbare weerstandscapaciteit.

7.2.2 Onbenutte belastingcapaciteit

De onbenutte belastingcapaciteit is “gelijk aan de belastingheffing die nog kan plaatsvinden tot het niveau dat een gemeente moet heffen om voor toelating van een zogenoemde artikel 12 aanvraag in aanmerking te kunnen komen” (GTK 2020, p. 23). Om deze te berekenen wordt het gemiddelde OZB-tarief van de gemeente afgezet tegen het minimaal gemiddelde tarief voor toelating tot artikel 12, welke doorgaans jaarlijks in de meicirculaire is opgenomen. Door het verhogen van lokale belastingen kunnen meer opbrengsten worden gegenereerd waardoor de weerstandscapaciteit kan worden verhoogd. Het verhogen van de tarieven is echter niet ‘direct’ uit te voeren, deze kunnen enkel per raadsbesluit en met ingang van een nieuw (begrotings- en kalender)jaar ingaan. Bovendien is het doorgaans politiek een zeer gevoelig onderwerp waardoor het zich meer kenmerkt als laatste redmiddel dan als voor de hand liggende mogelijkheid. Het feit dat de onbenutte belastingcapaciteit niet direct kan worden aangesproken en dat het aanspreken ervan altijd politiek gevoelig is, leidt ertoe dat het niet tot *beschikbare* belastingcapaciteit gerekend kan worden. Wel kan het *potentieel*, per raadsbesluit, tot weerstandscapaciteit worden gemaakt. Om die reden wordt voorgesteld deze op te nemen in de berekening van de potentiële weerstandscapaciteit (zie 7.3 Potentiële weerstandscapaciteit hieronder).

7.2.3 Prognose jaarrekeningresultaat & saldo lopend begrotingsjaar

Het jaarrekeningresultaat is van invloed op de algemene reserve: het komt, afhankelijk van het resultaat, ofwel ten laste ofwel ten gunste van de algemene reserve. Omdat de beschikbare weerstandscapaciteit nagenoeg volledig uit de algemene reserve bestaat, heeft een schommeling in die algemene reserve een directe invloed op het weerstandsvermogen. Om zo betrouwbaar mogelijk het weerstandsvermogen te toetsen, is het daarom noodzakelijk waar mogelijk rekening te houden met invloeden op de algemene reserve. Tijdens het opstellen van een begroting zal om die reden de prognose van het saldo van het lopend begrotingsjaar (stand Voorjaarsnota) worden opgenomen in de berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit. In de jaarstukken zal de prognose van het jaarrekeningresultaat in de berekening worden opgenomen. Beide prognoses kunnen zowel een voordelig als een nadelig effect hebben op de totale beschikbare weerstandscapaciteit.

De berekening en tabel van de beschikbare weerstandscapaciteit komt er daarmee als volgt uit zien (gebaseerd op de feiten zoals bekend in de begroting 2022):

bedragen x 1.000	
Beschikbare weerstandscapaciteit	o.b.v. begroting 2022
Algemene reserve	62.794
Onvoorzien	100
Prognose jaarrekeningresultaat (t.t.v. jaarrekening)	-
Prognose saldo lopend begrotingsjaar (t.t.v. begroting)	-3.097
Totaal	59.797

De berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit zoals opgenomen in begroting 2022 komt uit op € 84.112.³ De voorgestelde aangescherpte berekening leidt, conform bovenstaande figuur, dus tot een verlaging van zo'n € 24,5 miljoen. De hoofdmoot van die verlaging, een kleine € 16 miljoen⁴, wordt veroorzaakt door de verschuiving van de onbenutte belastingcapaciteit naar potentiële weerstandscapaciteit. Deze nieuw voorgestelde berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit en de toevoeging van de potentiële weerstandscapaciteit als verdieping op het begrip 'weerstandscapaciteit' sluit naadloos aan op de principes van de Financiële verordening gemeente Hilversum 2022: transparantie, eenvoud, toekomstbestendigheid en voorzichtigheid.

7.3 Potentiële weerstandscapaciteit

Naast de beschikbare weerstandscapaciteit zal ook de potentiële weerstandscapaciteit als vast onderdeel in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing worden opgenomen. De potentiële weerstandscapaciteit is niet direct beschikbaar maar geeft aan welke ruimte er is om de beschikbare weerstandscapaciteit te verhogen. Het bestaat uit:

1. De beschikbare weerstandscapaciteit;
2. De onbenutte belastingcapaciteit;
3. De incidentele begrotingsruimte (alleen bij begroting) (zie 7.5.E).

Het verhogen van de beschikbare weerstandscapaciteit is 'één van de knoppen' waar, onder andere voor grote opgaven, aan gedraaid zou kunnen worden om het weerstandsvermogen te verhogen. De potentiële weerstandscapaciteit zelf is géén onderdeel van de berekening van het weerstandsvermogen. De berekening van het weerstandsvermogen wordt gebaseerd op de *beschikbare* weerstandscapaciteit van dat moment, niet de *potentiële* weerstandscapaciteit.

Ter illustratie aanvullend op de berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit hierboven ziet de potentiële weerstandscapaciteit (gebaseerd op de feiten zoals bekend in de begroting 2022) er als volgt uit:

bedragen x 1.000	
Potentiële weerstandscapaciteit	o.b.v. begroting 2022
Beschikbare weerstandscapaciteit	59.797
Onbenutte belastingcapaciteit	15.689
Incidentele begrotingsruimte (t.t.v. begroting)	1.515
Totaal	77.001

7.4 Afbakening weerstandsvermogen risico

Omdat risicomanagement geen exacte wetenschap is maar draait om beredenering en inschatting, is het van belang af te bakenen wat er wordt verstaan onder een weerstandsvermogen risico. Risico's zijn alom

³ Zie Programmabegroting 2022 Gemeente Hilversum, hoofdstuk 3.2.3 Beschikbare weerstandscapaciteit, p. 85-86

⁴ Zie Programmabegroting 2022 Gemeente Hilversum, hoofdstuk 3.2.3 Beschikbare weerstandscapaciteit, p. 85-86: onbenutte belastingcapaciteit t.w.v. € 15.689.000

aanwezig en verbonden met alles dat we doen, maar niet alle risico's zijn ook wezenlijk van invloed op het weerstandsvermogen. Risico's die worden opgenomen in het gemeentebrede risicoprofiel (weerstandsvermogen risico's) aan de hand waarvan de benodigde weerstandscapaciteit wordt berekend, voldoen aan de volgende criteria:

1. Voor de weerstandsvermogen toets worden alleen financiële risico's (met substantiële financiële gevolgen) opgenomen in het risicoprofiel.
2. Zekere gebeurtenissen vallen buiten de risicosfeer en dienen in de begroting te worden opgenomen.
3. Risico's lopen niet vooruit op besluitvorming. Er wordt niet gespeculeerd over mogelijke financiële gevolgen van nog te nemen besluiten in de vorm van een weerstandsvermogen risico.

Om duidelijker in beeld te kunnen brengen welke risico's daadwerkelijk strategisch relevant en substantieel van invloed kunnen zijn op onze gemeente en onze ambities, moet er worden uitgezoomd. Voor het weerstandsvermogen wordt de nadruk gelegd op financieel substantiële risico's. Deze worden afgebakend aan de hand van criteria met betrekking tot het kans percentage in combinatie met de mogelijke financiële gevolgen, zoals uitgewerkt in artikel 39 van het financieel beleid. Ook wordt het onderscheid tussen risico en zekerheid concreter gemaakt. In de verdere doorontwikkeling en verankering van het risicomanagement in de uitvoering van de organisatie staat het doel van risicobewustzijn en het voeren van risicogesprekken om gesignaleerde risico's te beheersen centraal: in control zijn.

7.5 Toelichting op afwijken van de richtlijn 'weerstandscapaciteit Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader 2020 Gemeenten'

Het gemeenschappelijk financieel toezichtkader (GTK) 2020 Gemeenten is uitgewerkt als onderdeel van de Agenda Toekomst van het (interbestuurlijk) Toezicht (ATT) 2018. Risicogericht toezicht is een ontwerpprincipes van het ATT waaraan het GTK, zoals het zelf aangeeft, deels invulling heeft gegeven. Het traject omtrent de ATT en het actieplan dat erop volgend in 2020 is opgesteld, heeft nog verdere uitwerking en vervolgens implementatie te gaan. Hoewel het principe en het belang van risicogericht toezicht ook bij toezichthouders (provincie) wordt ingezien, is deze in de praktijk nog niet vormgegeven. In het verlengde hiervan is ook het begrip, de interpretatie en inzet van risicomanagement en weerstandsvermogen landelijk nog versnipperd, zowel bij toezichthouders (provincies) als bij toezichtontvangers (gemeenten).

De intensieve doorontwikkeling van risicomanagement in onze gemeente sinds voorjaar 2020 heeft geleid tot een breder gedragen begrip van risicobewustzijn en weerstandsvermogen. Vanuit de ontwikkelde kennis en ervaring en een kritische blik op begrippen en berekeningsmethodieken zijn verschillende elementen van het weerstandsvermogen, zoals beschikbare weerstandscapaciteit en risico's, in het financieel beleid 2022 concreet geduid. Op bepaalde punten resulteert dat in een inhoudelijk overwogen afwijking op de richtlijn van het GTK 2020. De onderbouwing van de punten waarop in het financieel beleid 2022 wordt afgeweken wordt hieronder nader toegelicht.

A. Incidentele en structurele weerstandscapaciteit

Het GTK 2020 maakt een onderscheid tussen incidentele en structurele weerstandscapaciteit. Zo maakt het ook een onderscheid tussen onvoorzien als incidentele en als structurele post. Bij de begroting 2021 is middels een collegevoorstel besloten géén onderscheid meer te maken tussen incidenteel en structureel, zowel in de benadering van risico's als van de *beschikbare* en *benodigde* weerstandscapaciteit en het weerstandsvermogen. Het weerstandsvermogen is te allen tijde een momentopname gebaseerd op het risicoprofiel en de lopende begroting met aannames over de (nabije) toekomst op basis van de omstandigheden op dat moment. Op het moment dat een risico optreedt, zal

het eenmalig (incidenteel) worden opgevangen door de *beschikbare* weerstandscapaciteit. Een eventueel structureel gevolg dient zo snel mogelijk in de begroting te worden opgenomen. Spreken over een structurele weerstandscapaciteit kan leiden tot een positief vertekend beeld van het weerstandsvermogen. De motivatie om het onderscheid incidenteel en structureel te laten vallen zoals besloten bij de begroting 2021 houdt zodoende stand.

B. Potentiële weerstandscapaciteit

Het concept *potentiële* weerstandscapaciteit wordt in de richtlijn van het GTK 2020 niet benoemd. In de richtlijn wordt de onbenutte belastingcapaciteit, welke geen onderdeel mag zijn van de incidentele (oftewel *beschikbare*) weerstandscapaciteit, gerekend tot structurele weerstandscapaciteit. Het onderscheid incidenteel en structureel is echter geen onderdeel meer van onze methodiek (zie A hierboven) en is zodoende niet overgenomen uit de richtlijn. Omdat de onbenutte belastingcapaciteit wel inzicht geeft in de ruimte die er zou zijn om de weerstandscapaciteit te verhogen, is ervoor gekozen te spreken over *potentiële* weerstandscapaciteit, welke bestaat uit de *beschikbare* weerstandscapaciteit, de onbenutte belastingcapaciteit en de incidentele begrotingsruimte ten tijde van de begroting.

C. Ondergrens algemene reserve

Een onderdeel van de richtlijn van het GTK 2020 is dat de raad een ondergrens voor de minimale omvang van de algemene reserve bepaalt. Het aanwijzen van een cijfermatige ondergrens kan echter problematisch zijn. In artikel 17 van de Financiële verordening gemeente Hilversum 2022 is bepaald dat de norm voor het weerstandsvermogen minimaal 1,0 is. De algemene reserve is de hoofdmoot van de *beschikbare* weerstandscapaciteit die dient om het risicoprofiel (de *benodigde* weerstandscapaciteit) af te dekken. Het risicoprofiel fluctueert echter in omvang omdat het te allen tijde een momentopname is. Op het moment dat er een cijfermatige ondergrens van de algemene reserve zou worden bepaald, zou er een situatie kunnen ontstaan waarin er niet aan artikel 17 van de Financiële verordening kan worden voldaan: op het moment dat het risicoprofiel hoger uitvalt dan een bepaalde ondergrens van de algemene reserve, is het weerstandsvermogen lager dan 1. Om dit conflict te voorkomen, houden we vast aan de gestelde weerstandsvermogen norm van minimaal 1,0 conform de Financiële verordening in verhouding tot de ondergrens van de minimale omvang van de algemene reserve. Die minimale omvang van de algemene reserve wisselt zodoende per meetmoment van het weerstandsvermogen.

D. Prognose jaarrekeningresultaat en saldo lopend begrotingsjaar

Deze worden niet benoemd als elementen in de berekening van de weerstandscapaciteit door het GTK. Conform de toelichting in het collegevoorstel van het financieel beleid 2022 zijn deze echter wel van invloed op de algemene reserve, zowel mogelijk positief als negatief. Omdat de beschikbare weerstandscapaciteit bijna volledig bestaat uit de algemene reserve, wordt deze invloed voor de volledigheid van de weerstandsvermogen toets meegenomen.

E. Incidentele begrotingsruimte

Het GTK rekent de incidentele begrotingsruimte tot incidentele weerstandscapaciteit. Op het moment dat een begroting een positief saldo heeft, zou die begrotingsruimte op dat moment potentieel tot beschikbare weerstandscapaciteit kunnen worden gemaakt. Omdat de raad deze bij behandeling van de begroting nog zou kunnen besluiten in te zetten, kan deze in de weerstandsvermogen toets bij een begroting nog niet tot beschikbare weerstandscapaciteit worden gerekend. Om die reden wordt de incidentele begrotingsruimte ten tijde van de begroting gerekend tot potentiële weerstandscapaciteit in plaats van beschikbare weerstandscapaciteit.

F. Stille reserves

Stille reserves⁵ kunnen volgens de richtlijn van het GTK onder voorwaarden tot incidentele weerstandscapaciteit worden gerekend. De stille reserves maken alléén deel uit van de beschikbare weerstandscapaciteit als de betrokken activa op korte termijn (binnen 1 jaar) verkoopbaar zijn, verkoop van de stille reserves niet leidt tot een gat in de gemeentebegroting en verkoop de taakuitoefening van de gemeente niet aantast.

⁵ De stille reserves zijn de reserves van de gemeente die niet op de balans staan. Stille reserves ontstaan wanneer bezittingen van de gemeente niet worden geactiveerd of wanneer de reële waarde afwijkt van de waarde die de gemeente in de boeken heeft staan. Stille reserves hebben te maken met activa die te laag (of tegen nul) zijn gewaardeerd.

Nota Financieel beleid 2022

Vooruitzien met een blik achterom

Gemeente Hilversum
FINANCIËN EN CONTROL november 2021

INHOUD

INLEIDING.....	4
Uitgangspunten.....	4
Wettelijke kaders	4
Afbakening	4
1 PLANNING- EN CONTROLCYCLUS.....	6
Artikel 1. Borging naleving Financiële verordening gemeente Hilversum 2022 (art 2, lid 2a en art 24 FV 2022) en Nota Financieel beleid 2022.....	6
Artikel 2. Planning (art. 3 FV 2022).....	6
Artikel 3 Doelmatigheid en doeltreffendheid (art. 2, lid 1 FV 2022)	6
Artikel 4 Voorjaarsnota (art. 4, FV 2022).....	6
Artikel 5 Eindejaarsrapportage (art. 7 FV 2022)	8
Artikel 6 Tussentijdse informatievoorziening (art. 8, FV 2022).....	9
Artikel 7 Financiële afwijking.....	9
Artikel 8 Circulaires met betrekking tot de algemene uitkering	9
Artikel 9 Budgetoverheveling inzake resultaatbestemming (art. 9, FV 2022).....	9
2 AUTORISATIE EN UITVOERING BEGROTING.....	10
Artikel 10 Autorisatie (artikel 6. FV 2022)	10
Artikel 11 Uitvoering begroting (artikel 6. FV 2022).....	10
Artikel 12 Nieuwe kansen (artikel 6. FV 2022)	11
3 MATERIËLE VASTE ACTIVA	11
Artikel 13 Mandaat investeringen	11
Artikel 14 Aanmelden investeringsvoorstellen	12
Artikel 15 Onderbouwing investering.....	12
Artikel 16 Grensbedrag investeringen en verwerking kapitaallasten in de exploitatie (art. 1c en art. 10 FV 2022).....	13
Artikel 17 Borging en verantwoording investeringen	13
Artikel 18 Afsluiten kredieten.....	13
Artikel 19 Afschrijvingsmethode (art. 10 lid 2, FV 2022).....	14
4 KOSTENTOEREKENING	14
Artikel 20 Kostentoerekening (art 10, lid 1, FV 2022)	14
Artikel 21 Borging en verantwoording kostentoerekening	14
Artikel 22 Uren verantwoording.....	15
Artikel 23 Bepaling uurtarief directe kosten interne medewerkers.....	15
Artikel 24 Bepaling uurtarief directe kosten externe medewerkers (inhuur).....	15
Artikel 25 Voorbereidingskrediet en verantwoording van uren	16

5	RESERVES	16
	Artikel 26 Reserve.....	16
	Artikel 27 Algemene reserve	16
	Artikel 28 Instellingscriteria reserves (art 11, FV 2022)	17
	Artikel 29 Voortgangsrapportages reserves.....	17
	Artikel 30 Opheffing reserves	17
	Artikel 31 Rentetoerekening aan de reserves	18
6	VOORZIENINGEN.....	18
	Artikel 32 Voorzieningen	18
	Artikel 33 Vorming van voorzieningen	18
	Artikel 34 Waardering voorziening.....	18
	Artikel 35 Voortgangsrapportages voorzieningen.....	18
7	INTEGRAAL WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOPROFIEL.....	19
	Artikel 36 Weerstandsvermogen.....	19
	Artikel 37 Beschikbare weerstandscapaciteit.....	19
	Artikel 38 Benodigde weerstandscapaciteit.....	20
	Artikel 39 Risico	20
	Artikel 40 Risicoprofiel.....	20
	Artikel 41 Potentiële Weerstandscapaciteit.....	20
	Artikel 42 Onbenutte Belastingcapaciteit	21
8	FINANCIËLE ORGANISATIE EN FINANCIËEL BEHEER.....	21
	Artikel 43 Inrichting van de financiële organisatie en financieel beheer (art. 21 en 22, FV 2022) ..	21
9	INTERNE CONTROLE.....	21
	Artikel 44 Interne controle (art. 23, FV 2022)	21
10	INWERKINGTREDING EN OVERGANGSBEPALINGEN.....	21
	Artikel 45 Inwerkingtreding en overgangsbepalingen	21
11	BIJLAGE 1: HET MELDEN VAN FINANCIËLE AFWIJKINGEN BINNEN HET DOOR DE RAAD VASTGESTELD BELEID.....	23

INLEIDING

In deze nota zijn de algemene kaders voor het financieel beleid vastgelegd. Deze voorschriften zijn voor een deel procedureel van aard en bepalen bevoegdheden en verantwoordelijkheden.

Het financieel beleid is gericht op het borgen van de financiële continuïteit door optimale randvoorwaarden en transparantie te creëren in het financieel handelen. Om dat te verwezenlijken, wordt optimaal inzicht geven in de financiële positie zodat op de verschillende niveaus van raad, college en organisatie gestuurd wordt op: een efficiënte uitvoering, het gewenste resultaat en de gewenste dienstverlening. Voor de raad en het college gaat het om inzicht en (bij)sturing op hoofdlijnen, voor de organisatie ook om de details. Dit in transparante en eenduidige onderlinge samenhang.

De Nota Financieel beleid 2022 is een opdracht van het college aan de ambtelijke organisatie binnen de kaders van de verordening ex art. 212 Gemeentewet ('financiële verordening') en overige wettelijke kaders op het gebied van de gemeentelijke financiën. De Nota Financieel beleid is ondergeschikt aan de regels van de verordening, net zoals de verordening ondergeschikt is aan het BBV en het BBV ondergeschikt is aan de Gemeentewet. De hiërarchisch hogere regelgeving is altijd leidend.

UITGANGSPUNTEN

De kaders in de Nota Financieel beleid 2022 voldoen aan de door de raad gestelde principes, zijnde:

- Transparantie : optimaal inzicht in de financiën om zo financieel te kunnen sturen;
- Eenvoud : zo min mogelijk en zo eenvoudige mogelijke afspraken, en zo min mogelijk beleidsdocumenten;
- Toekomstbestendigheid: zo min mogelijk lasten doorschuiven naar volgende generaties;
- Voorzichtigheid : besteed gemeenschapsgeld doelmatig en rechtmatig en neem verantwoorde risico's.

De principes hebben tot doel: inzicht in de onderbouwing en uitputting van uitgaven en inkomsten (transparantie). De toekomstige generaties worden zo min mogelijk geconfronteerd met de lasten waar eerdere generaties van hebben geprofiteerd (toekomstbestendigheid). Te veel regels en regels die moeilijk uitvoerbaar zijn, zijn contraproductief (eenvoud). Als laatste, goed omgaan met de beperkte middelen (gemeenschapsgeld) en over het nemen van verantwoorde risico's (voorzichtigheid).

WETTELIJKE KADERS

De grondslag voor de gemeentelijke financiën staat voorgeschreven in verschillende wet- en regelgevingen. De belangrijkste zijn vastgelegd in:

- de Gemeentewet (GW);
- het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- Wet Financiering decentrale overheden (FIDO);
- Financiële verhoudingswet (FVW);
- Uitvoeringsregels decentrale regelgeving.

AFBAKENING

De Nota Financieel beleid bevat geen werkinstructies en zo min mogelijk afspraken over hoe zaken georganiseerd moeten worden. Hoe het werk precies gedaan moet worden (niveau 'werkinstructies'),

is aan de professionals die het werk moeten uitvoeren. Hoe de afspraken tussen het college en de gemeentesecretaris zoals geformuleerd in de Nota Financieel beleid worden bereikt of geborgd in de ambtelijke organisatie, welke afdeling of welk team bijvoorbeeld welke taken voor haar rekening neemt, is aan de gemeentesecretaris.

De Gemeentewet schrijft voor dat elke gemeente jaarlijks begrotings- en verantwoordingsstukken moet opstellen. De BBV-voorschriften over de Programmabegroting en de Jaarstukken, evenals de boekhoudkundige verwerking waar het BBV geen keuzevrijheid in voorschrijft, zijn in deze nota buiten beschouwing gelaten.

1 PLANNING- EN CONTROLCYCLUS

ARTIKEL 1. BORGING NALEVING FINANCIËLE VERORDENING GEMEENTE HILVERSUM 2022 (ART 2, LID 2A EN ART 24 FV 2022) EN NOTA FINANCIËEL BELEID 2022

1. Doen er zich omstandigheden voor die aanleiding geven om af te wijken van de Financiële verordening gemeente Hilversum 2022 of van de Nota Financieel beleid 2022, dan wordt door de gemeentesecretaris eerst een voorstel aan het college voorgelegd:
 - a. om af te wijken van de verordening en/of deze nota, of
 - b. om de verordening en/of deze nota aan te passen.
2. Het college legt een voorstel tot wijziging of dan wel om af te wijken van de Financiële verordening gemeente Hilversum 2022 ter vaststelling voor aan de raad. Pas als door de raad besloten is over de financiële regels worden de hierop gebaseerde (begrotings)voorstellen in procedure gebracht.
3. Indien het voorstel past binnen de vastgestelde kaders zoals voorgeschreven in de Financiële verordening gemeente Hilversum 2022 besluit het college.

ARTIKEL 2. PLANNING (ART. 3 FV 2022)

1. Voorafgaand aan het begrotingsjaar stelt de gemeentesecretaris in overleg met het Presidium en de Griffie de planning op voor de bestuurlijke planning- en controlcyclus (P&C-cyclus) over het komend begrotingsjaar.
2. De bestuurlijke P&C-cyclus bevat ten minste: de Voorjaarsnota – Programmabegroting – Eindejaarsrapportage – Jaarstukken.
 - a. Over de voortgang van de uitvoering van de Programmabegroting rapporteert de gemeentesecretaris tenminste twee keer per jaar aan het college, middels de Voorjaarsnota en Eindejaarsrapportage.
3. In het laatste kwartaal van het lopend begrotingsjaar legt de gemeentesecretaris de planning 'bestuurlijke P&C-cyclus' voor het komend begrotingsjaar ter vaststelling voor aan het college. Het voorstel moet vergezeld gaan van een raadsinformatiebrief.
4. Het college biedt in het eerste kwartaal van het nieuwe begrotingsjaar de vastgestelde planning 'bestuurlijke P&C-cyclus' ter kennisname aan de raad.

ARTIKEL 3 DOELMATIGHEID EN DOELTREFFENDHEID (ART. 2, LID 1 FV 2022)

1. Gedurende de hele P&C-cyclus wordt het uitgangspunt gehanteerd dat elk budget is onderbouwd. Dit om de doelmatige en doeltreffende besteding van de middelen te borgen.
 - a. De gemeentesecretaris draagt zorg voor een adequate budgetbewakingscyclus. Vanaf het begrotingsniveau (FCL) wordt bottom-up door de budgetverantwoordelijke de noodzaak en het nut toegelicht en aangedragen aan het college.
2. Middels artikel 213a onderzoeken (Gemeentewet) wordt de doelmatigheid en doeltreffendheid overeenkomstig met de controleverordening getoetst.

ARTIKEL 4 VOORJAARSNOTA (ART. 4, FV 2022)

1. De gemeentesecretaris legt de Voorjaarsnota voor aan het college. Deze bevat tenminste:
 - a. de substantiële beleidsmatige en financiële ontwikkelingen in de vorm van speerpunten voor de komende vier begrotingsjaren;
 - b. op hoofdlijnen en waar nodig concrete voorstellen voor (wijzigingen in) de financiële en beleidsmatige kaders zoals nieuw beleid en heroverwegingen van bestaand beleid voor het lopend begrotingsjaar, de begroting van het opvolgende jaar en de meerjarenbegroting;

- c. het effect van de voorlopige resultaten uit de jaarrekening op het lopend begrotingsjaar, het eerstvolgend begrotingsjaar en het meerjarenperspectief;
 - d. de ontwikkelingen in de investeringen (MIP) en een analyse op de gevolgen voor de geraamde kapitaallasten;
 - e. de ontwikkelingen uit het meerjarenperspectief gebiedsontwikkelingen;
 - f. de ontwikkelingen van het gemeentefonds, indexatie van lonen en prijzen, de gemeentelijke belastingen en de autonome groei van de stad;
 - g. de uiteenzetting van de financiële positie. De gemeentesecretaris geeft inzicht in de ontwikkeling van de schuldpositie als gevolg van de begroting, de meerjarenraming, de investeringen en de grondexploitaties.
2. In navolging van artikel 4, lid 1b en c wordt het lopend begrotingsjaar, het eerst opvolgende begrotingsjaar en het meerjarig perspectief zowel financieel als beleidsmatig bijgesteld. De gemeentesecretaris biedt het college zicht in:
- a. de afwijkingen in de exploitatie van € 100.000 of meer op taakveldniveau in de lasten of baten zowel incidenteel als structureel;
 - b. de afwijkingen van de investeringen bij een onder- of overschrijding groter dan 10% en meer dan € 50.000 van het beschikbaar gestelde investeringskrediet;
 - c. de afwijking zoals omschreven in lid 2a en b wordt als volgt toegelicht:
 - I. Elke afwijking wordt voorzien van een toelichting. Waar van toepassing wordt voor nadere informatie verwezen naar reeds genomen (beleids)inhoudelijke besluiten of een college-/raadsinformatiebrief.
 - II. Elk voorstel om een niet-begrote last op te nemen of begrote baat te laten vervallen gaat vergezeld van een voorstel voor de financiële dekking van de last of baat. Als dit niet mogelijk of niet wenselijk is, wordt in het voorstel uitgelegd waarom.
 - III. Een voorstel om een begrote last te schrappen of niet-begrote baat op te nemen wordt door het college meegenomen in de integrale afweging dat plaatsvindt tijdens de behandeling van de Voorjaarsnota in het college. Het voordeel komt in principe ten goede aan het begrotingsresultaat tenzij ten tijde van de integrale afweging anders door het college wordt besloten.
3. De gemeentesecretaris stelt aan het college voor om de begroting als volgt bij te stellen:
- a. Het lopend begrotingsjaar wordt geactualiseerd in geval van incidentele financiële verschuivingen tussen taakvelden binnen het programma. Het college stelt de incidentele financiële verschuivingen vast. Het college biedt de door het college vastgestelde begrotingswijzigingen ter kennisname aan de raad.
 - b. Het lopend begrotingsjaar en het meerjarenperspectief wordt geactualiseerd in geval van structurele financiële afwijkingen. Het college stelt aan de raad voor om in te stemmen met de kaders en uitgangspunten zoals opgenomen in de Voorjaarsnota en vast te stellen deze nader uit te werken in de begroting.
 - c. Het meerjarig investeringsplan (MIP) wordt geactualiseerd. De budgettaire verschuivingen tussen jaarschijven passend binnen het totaal krediet zoals vastgesteld door de raad worden verwerkt in de Voorjaarsnota. Het college stelt aan de raad voor om in te stemmen met de kaders en uitgangspunten zoals opgenomen in de Voorjaarsnota en vast te stellen deze nader uit te werken in de begroting.
4. Voorafgaand aan de Programmabegroting legt het college de Voorjaarsnota ter vaststelling voor aan de raad.
- a. Door in te stemmen met de Voorjaarsnota geeft de raad toestemming voor de kaders en uitgangspunten waarbinnen de begroting voor het komend begrotingsjaar zal worden uitgewerkt.
 - b. De raad stelt de uitgangspunten voor de begroting voor het komend begrotingsjaar vast.

- c. De raad neemt kennis van de door het college vastgestelde begrotingswijzigingen op taakveldniveau.
- d. De raad stelt de gewijzigde begroting over het lopend begrotingsjaar vast.

ARTIKEL 5 EINDEJAARSRAPPORTAGE (ART. 7 FV 2022)

1. De Eindejaarsrapportage is in beginsel beleidsarm en bevat met name financiële wijzigingen in het lopend begrotingsjaar die noodzakelijk zijn met het oog op de begrotingsrechtmatigheid. In de Eindejaarsrapportage ligt de nadruk op financiën waarbij een goede eindejaarsverwachting van het resultaat de focus heeft.
2. De gemeentesecretaris biedt het college middels de Eindejaarsrapportage zicht in:
 - a. alle afwijkingen van € 100.000 of meer op taakveldniveau in de lasten of baten zowel incidenteel als structureel;
 - b. afwijkingen in de investeringen bij een onder- of overschrijding groter dan 10% en meer dan € 50.000 van het beschikbaar gestelde investeringskrediet;
 - c. de afwijking zoals omschreven in lid 2a en b wordt als volgt toegelicht:
 - I. Elke afwijking wordt voorzien van een toelichting. Waar van toepassing wordt voor nadere informatie verwezen naar reeds genomen (beleids)inhoudelijke besluiten of een college-/raadsinformatiebrief.
 - II. Elk voorstel om een niet-begrote last op te nemen of begrote baat te laten vervallen gaat vergezeld van een voorstel voor de financiële dekking van de last en baat. Als dit niet mogelijk of niet wenselijk is, wordt in het voorstel uitgelegd waarom.
 - III. Een voorstel om een begrote last te schrappen of niet begrote baat op te nemen wordt door het college meegenomen in de integrale afweging dat plaatsvindt tijdens de behandeling van de Eindejaarsrapportage in het college. Het voordeel komt in principe ten goede aan het begrotingsresultaat tenzij ten tijde van de integrale afweging anders door het college wordt besloten.
3. De begroting wordt als volgt bijgesteld (art. 6, FV 2022):
 - a. Het lopend begrotingsjaar wordt geactualiseerd in geval van incidentele financiële verschuivingen tussen taakvelden binnen het programma. Het college stelt de incidentele financiële verschuivingen vast. Het college biedt de door het college vastgestelde begrotingswijzigingen ter kennisname aan de raad.
 - b. In het geval van structurele afwijkingen in de exploitatie en investeringen wordt het meerjarenperspectief bij de eerstvolgende Voorjaarsnota geactualiseerd. De gemeentesecretaris doet hiertoe volgens artikel 4 een voorstel aan het college.
 - c. Investerings in uitvoering worden geactualiseerd. De budgettaire verschuivingen tussen jaarschijven passend binnen het totaal krediet zoals vastgesteld door de raad worden ambtelijk bijgesteld. In de Voorjaarsnota wordt het financieel effect op de kapitaallasten verwerkt conform de bepalingen in artikel 4.
4. De Eindejaarsrapportage wordt gezamenlijk met een raadsvoorstel voor het einde van het jaar en bij voorkeur zo laat mogelijk in het jaar door de gemeentesecretaris aan het college aangeboden, maar uiterlijk binnen de termijn dat deze in de laatste raadsvergadering van het begrotingsjaar door de raad kan worden behandeld. Het college legt de Eindejaarsrapportage ter vaststelling voor aan de raad.
 - a. De raad stelt de gewijzigde begroting over het lopend begrotingsjaar vast.
 - b. De raad neemt kennis van de door het college vastgestelde begrotingswijzigingen op taakveldniveau.
5. Na het aanbieden van de Eindejaarsrapportage aan de raad vinden geen begrotingswijzigingen meer plaats over het lopend begrotingsjaar.

ARTIKEL 6 TUSSENTIJDSE INFORMATIEVOORZIENING (ART. 8, FV 2022)

1. De gemeentesecretaris meldt een verwachte financiële afwijking van € 250.000 of meer in de lasten of baten zo spoedig mogelijk aan het college middels een collegevoorstel met raadsinformatiebrief of raadsvoorstel wanneer:
 - a. de geautoriseerde lasten of baten van een begrotingsprogramma worden over- of onderschreden, of
 - b. een investeringskrediet wordt over- of onderschreden.
2. De gemeentesecretaris meldt politiek relevante financiële afwijkingen zo spoedig mogelijk aan het college middels een collegevoorstel met een raadsinformatiebrief of raadsvoorstel, ongeacht de grootte van de afwijking in de lasten of baten.

ARTIKEL 7 FINANCIËLE AFWIJKING

1. Een financiële afwijking is, in het geval van een lastenbudget, het verschil tussen het begrote bedrag (budgethoogte) en de lasten die aan het eind van het lopend begrotingsjaar op het budget geboekt zijn.
2. In het geval van een batenbudget gaat het om het verschil tussen het begrote bedrag en de baten die aan het eind van het lopend begrotingsjaar op het budget geboekt zijn.
3. In het geval van een investeringskrediet gaat het om het verschil tussen enerzijds de hoogte van het totale investeringskrediet en anderzijds het saldo van de uitgaven en inkomsten die bij het gereedkomen van de investering op het krediet geboekt zijn.

ARTIKEL 8 CIRCULAIRES MET BETREKKING TOT DE ALGEMENE UITKERING

1. Zodra de financiële effecten van de circulaire bekend zijn, informeert de gemeentesecretaris het college via een apart collegevoorstel vergezeld van een raadsinformatiebrief.
2. De verwerking van wijzigingen in de uitkeringen uit het Gemeentefonds (algemene uitkering, integratie-uitkeringen en decentralisatie-uitkeringen) gaat als volgt:
 - a. Meicirculaire: het financieel effect op het lopend begrotingsjaar wordt opgenomen in de Eindejaarsrapportage. Het financieel effect op het meerjarenperspectief wordt opgenomen in de eerstvolgende Programmabegroting.
 - b. Septembercirculaire: het financieel effect op het lopend begrotingsjaar wordt opgenomen in de Eindejaarsrapportage. Het financieel effect op het meerjarenperspectief wordt opgenomen in de Voorjaarsnota van het aankomende begrotingsjaar.
 - c. Decembercirculaire: het financieel effect op het lopend begrotingsjaar wordt verwerkt in de Jaarstukken. Het financieel effect op het meerjarenperspectief wordt opgenomen in de Voorjaarsnota van het aankomende begrotingsjaar.
3. Indien zich buiten de vaste periodes van de circulaire wijzigingen voordoen, worden deze door de gemeentesecretaris meegenomen in het eerstvolgende bestuurlijke P&C moment.
4. De raad autoriseert de bijgestelde begroting tijdens de behandeling van de bestuurlijke P&C producten.

ARTIKEL 9 BUDGETOVERHEVELING INZAKE RESULTAATBESTEMMING (ART. 9, FV 2022)

1. Middelen die eind van het jaar niet zijn besteed, vallen vrij in het rekeningresultaat en komen beschikbaar voor integrale afweging bij de behandeling van de Jaarstukken door de raad.
2. De gemeentesecretaris informeert in het eerste kwartaal van het nieuwe begrotingsjaar het college over de activiteiten in voorgaand begrotingsjaar die niet volledig ten uitvoer zijn gebracht (overhevelingsvoorstellen). De gemeentesecretaris stelt aan het college voor om:
 - a. de middelen vooruitlopend op het raadsbesluit vrij te geven voor uitgaven in het lopend begrotingsjaar;
 - b. de raad te informeren door middel van de bijgaande raadsinformatiebrief.

3. Vooruitlopend op dit besluit biedt het college in het eerste kwartaal aan de raad opvolgend aan het boekjaar een overzicht aan met daarin opgenomen:
 - a. eenmalige middelen die de kosten voor activiteiten dekken waarvan de uitvoering door onvermijdbare oorzaken nog in het volgende begrotingsjaar doorloopt;
 - b. door medeoverheden of anderen voor een specifiek doel beschikbaar gestelde middelen.
4. De raad stelt gelijktijdig met de vaststelling van de Jaarstukken de overhevelingsvoorstellen vast.

2 AUTORISATIE EN UITVOERING BEGROTING

ARTIKEL 10 AUTORISATIE (ARTIKEL 6. FV 2022)

1. Met het vaststellen van de begroting door de raad worden de in begroting opgenomen programmabudgetten automatisch door het college aan de gemeentesecretaris ter beschikking gesteld.
2. Met het vaststellen van de begroting door de raad worden in de begroting opgenomen investeringen (totaal krediet) automatisch door het college aan de gemeentesecretaris ter beschikking gesteld. Voor nadere regelgeving wordt verwezen naar hoofdstuk 3 'Materiële vaste activa'.
3. Het college autoriseert de gemeentesecretaris op taakveldniveau.
4. De gemeentesecretaris stelt een budgethoudersregeling vast om de verantwoordelijkheden en bevoegdheden van ambtelijke budgethouders te regelen.

ARTIKEL 11 UITVOERING BEGROTING (ARTIKEL 6. FV 2022)

1. Het college is bevoegd de begroting te muteren voor wat betreft bestaand beleid door:
 - a. financiële verschuivingen tussen programmaonderdelen, maar binnen programma's;
 - b. budgettaire verschuivingen tussen bedrijfsvoerings- en programmabudgetten;
 - c. budgetverhoging/-verlaging op een doel als gevolg van inkomsten van derden.
2. De gemeentesecretaris biedt een overzicht van de incidentele begrotingswijzigingen over het lopend begrotingsjaar binnen een programma middels een collegevoorstel, de Voorjaarsnota of de Eindejaarsrapportage ter vaststelling aan het college.
3. De gemeentesecretaris toetst of het collegevoorstel voldoet aan de volgende voorwaarden:
 - a. Het past binnen het, door de raad, vastgestelde beleid;
 - b. Het moet gaan om een incidentele uitgave in het lopend begrotingsjaar die geen verplichting tot meer of meerjarige uitgaven met zich meebrengt;
 - c. Collegevoorstellen waarvan de dekking over verschillende taakvelden is verspreid worden voorzien van een begrotingswijziging;
 - d. Begrotingswijzigingen ter dekking van tekorten door inzet van een overschot vinden bij voorkeur alleen plaats ten tijde van de Voorjaarsnota of Eindejaarsrapportage. Dit zodat het college altijd een integraal afwegingsmoment heeft omtrent wijzigingen in de begroting en dit niet per voorstel hoeft te doen.
 - I. Het overschot op het budget dient zodanig onderbouwd te worden dat met zekerheid het geconstateerde overschot door het college vastgesteld kan worden.
 - II. Het tekort op het budget dient zodanig onderbouwd te worden dat met zekerheid het geconstateerde tekort door het college vastgesteld kan worden.
 - III. De realisatie van de overige ambities binnen het programma komt niet onder druk te staan.

4. De gemeentesecretaris biedt een overzicht van de structurele begrotingswijzigingen (financiële effecten op het meerjarenperspectief) middels de Voorjaarsnota, begroting of Eindejaarsrapportage ter kennisname aan het college. Het college legt de Voorjaarsnota, de begroting en de Eindejaarsrapportage ter vaststelling voor aan de raad.
5. De gemeentesecretaris stelt bij een budgetverhoging/-verlaging als gevolg van inkomsten van derden over het lopend jaar aan het college voor om vooruitlopend op het raadsbesluit in te stemmen met de gewijzigde lasten en baten op programmaniveau. De raad stelt de wijziging in de baten en lasten tijdens de behandeling van de bestuurlijke P&C momenten vast.
6. De gemeentesecretaris zorgt ervoor dat de voorgestelde begrotingswijzigingen overeenkomstig met de artikelen 4, 5, 10, 11 en 13 op eenduidige wijze aan het college wordt aangeboden. De gemeentesecretaris biedt op taakveldniveau inzicht in de mutaties van de begroting aan het college.

ARTIKEL 12 NIEUWE KANSEN (ARTIKEL 6. FV 2022)

1. Gedurende het jaar kunnen kansen zich aandienen buiten het door de raad vastgestelde beleid waar geen dekking tegenover staat. Indien voor dergelijke 'nieuwe kansen' binnen de huidige kaders ruimte voor incidentele dekking ontstaat, biedt de gemeentesecretaris het college een voorstel aan dat ten minste bestaat uit:
 - a. Waarom het een nieuwe kans is;
 - b. Wat het maatschappelijke rendement is;
 - c. Of het een incidentele uitgave betreft;
 - d. Waarom het niet wenselijk is om te wachten tot de volgende Voorjaarsnota of begroting;
 - e. Het collegevoorstel voldoet aan de collegebevoegdheden zoals omschreven in artikel 6 FV 2022.
2. Het voorstel moet vergezeld gaan van een raadsinformatiebrief waarin ten minste alle hiervoor genoemde informatie is opgenomen.
3. Vóór het aangaan van een verplichting in het kader van een nieuwe kans informeert het college de raad middels een raadsinformatiebrief.

3 MATERIËLE VASTE ACTIVA

ARTIKEL 13 MANDAAT INVESTERINGEN

1. Met het vaststellen van de begroting door de raad worden de in de begroting opgenomen investeringskredieten door het college automatisch aan de gemeentesecretaris ter beschikking gesteld.
 - a. Uitgezonderd zijn de investeringskredieten waarvan het college tijdens de portefeuillehoudersoverleggen, Voorjaarsnota- en/of de begrotingsbehandelingen in het college aan de gemeentesecretaris om een apart collegebesluit heeft gevraagd.
 - b. In navolging van lid 1a als uitzondering op het collegebesluit als collectief geldt dat de verantwoordelijk portefeuillehouder de volgende typen investeringskredieten namens het college kan vrijgeven:
 - I. Investeringskredieten op basis van het Gemeentelijke Rioleringsplan;
 - II. Investeringskredieten op basis van het Handboek Openbare Ruimte;
 - III. Investeringskredieten in het wagenpark;
 - IV. Investeringskredieten ten behoeve van de bedrijfsvoering;
 - V. Vervangingsinvesteringen in openbare verlichting; verkeersregelinstallaties (vri's) en beschoeiingen.

- c. In opvolging van lid 1a en b geldt dat in het investeringsplan op een eenduidige wijze wordt vastgelegd wanneer een collegebesluit benodigd is om de investering vrij te geven aan de ambtelijke organisatie.

ARTIKEL 14 AANMELDEN INVESTERINGSVOORSTELLEN

1. Het uitgangspunt is dat investeringskredieten bij voorkeur in de begroting door de raad worden vastgesteld.
2. Soberheid, functionaliteit en duurzaamheid zijn de uitgangspunten bij het ontwerp en de uitvoering van investeringen.
3. De gemeentesecretaris zorgt ervoor dat een investering die niet in de begroting is opgenomen via een separaat investeringsvoorstel aan het college wordt voorgelegd.
4. Voor een investering waarvan het investeringskrediet niet met het vaststellen van de begroting is geautoriseerd, legt het college voorafgaand aan het aangaan van verplichtingen een investeringsvoorstel ter vaststelling aan de raad voor.

ARTIKEL 15 ONDERBOUWING INVESTERING

1. De gemeentesecretaris draagt zorg dat 1) bij voornemens tot investeringen opgenomen in de Voorjaarsnota, 2) bij een investeringsvoorstel in de begroting, of 3) bij een separaat investeringsvoorstel, tenminste de volgende onderwerpen zijn toegelicht:
 - a. Maatschappelijk nut;
 - b. Economisch nut (met heffing);
 - c. Bijdragen van derden;
 - d. De fasering van de uitgaven gesplitst in:
 - I. materiaalraming en
 - II. personeelsraming;
 - e. De eventuele bijkomende kosten in de exploitatie en de wijze waarop deze worden gedekt;
 - f. Het benodigde bedrag voor de investering;
 - I. Afhankelijk van het investeringsdoel is het btw-bedrag een kostenverhogende factor;
 - g. Risico's en de bijbehorende maatregelen;
 - h. Het jaar van ingebruikname;
 - i. De afschrijvingstermijn.
2. Uitgezonderd zijn investeringen die onderdeel zijn van het door de raad vastgesteld beheerplan (oftewel vervangingsinvesteringen).
 - a. Voor vervangingsinvesteringen geldt dat het krediet in het jaar voorafgaand aan de beschikbaarstelling ervan wordt geactualiseerd. Een afwijking wordt in overeenstemming met artikel 4, 5, 7 en 15 lid 1 opgenomen in de Voorjaarsnota dan wel de begroting.
3. Bij een voorstel voor een investering waarvoor zowel activeerbare als niet-activeerbare kosten zijn geraamd, vraagt de gemeentesecretaris, tegelijk met het investeringskrediet, exploitatiebudget aan voor de niet-activeerbare kosten.

ARTIKEL 16 GRENSBEDRAG INVESTERINGEN EN VERWERKING KAPITAALLASTEN IN DE EXPLOITATIE (ART. 1C EN ART. 10 FV 2022)

1. Te activeren investeringen betreffen uitgaven groter dan € 50.000 waarbij de gebruiksduur 2 jaar of meer is.
2. De gemeentesecretaris draagt zorg dat investeringen met verkrijgings- of vervaardigingsprijs van € 50.000 (of minder) niet worden geactiveerd maar ten laste van de worden gebracht van de exploitatie.
3. De geactiveerde uitgaven komen ten laste van de exploitatie in de jaren waarin de investering wordt gebruikt. Dit komt tot uiting in de exploitatie via de kapitaallasten, zijnde afschrijvingen en doorberekende rentelasten.
 - a. De afschrijvingen starten per 1 januari volgend op het jaar dat het krediet is afgesloten.
 - b. De rentetoerekening vindt plaats op basis van de boekwaarde op 1 januari van het betreffende jaar.
 - c. Via de zogeheten rente-omslag wordt het saldo van rentelasten en -baten toegerekend aan de taakvelden. Het percentage van de rente-omslag wordt jaarlijks bij de begroting door de raad vastgesteld. Het percentage van deze omslagrente wordt bepaald aan de hand van het te verwachten saldo van te betalen en ontvangen rente in verhouding tot de verwachte boekwaarde van alle activa op 1 januari van het begrotingsjaar. Het omslagpercentage mag binnen een marge van 0,5 procentpunt worden afgerond.

ARTIKEL 17 BORGING EN VERANTWOORDING INVESTERINGEN

1. De gemeentesecretaris draagt zorg voor optimale projectbeheersing en een actueel meerjarige investeringsplanning (MIP) en stelt hiertoe nadere uitvoeringsregels.
2. De gemeentesecretaris legt gedurende de looptijd van de investering via de bestuurlijke P&C producten verantwoording af in overeenstemming met de artikelen 4, 5 en 6 over de voortgang van de investeringen aan het college.
3. De gemeentesecretaris zorgt dat op eenduidige en transparante wijze inzicht wordt gegeven in de voortgang en of het binnen de gestelde kaders wordt gerealiseerd.
 - a. Indien een afwijking groter is dan 10% en meer is dan € 50.000 van het primair beschikbaar gestelde investeringskrediet licht de gemeentesecretaris in overeenstemming met de artikelen 4 en 5 het college in.
 - b. Bij afwijkingen van € 250.000 en meer en bij politiek relevante financiële afwijkingen licht de gemeentesecretaris in overeenstemming met artikel 6 het college in.
4. De gemeentesecretaris legt de geactualiseerde MIP tijdens de Voorjaarsnota en als kader van de begroting voor aan het college.

ARTIKEL 18 AFSLUITEN KREDIETEN

1. Kredieten worden afgesloten tijdens het opstellen van de Jaarstukken en een gesignaleerde afwijking op het totaal krediet wordt voorzien van een verantwoording.
 - a. Bij een over- of onderschrijding van het krediet wordt door de gemeentesecretaris aan het college verantwoording afgelegd middels de Voorjaarsnota, Eindejaarsrapportage en Jaarstukken of via een separaat collegevoorstel.
 - b. Bij een onderschrijding van het krediet komen de vrijvallende kapitaallasten ten gunste van het meerjarig begrotingssaldo.
2. Na het verlopen van de vastgestelde investeringsperiode vervalt het krediet. Tenzij:
 - a. de investering nog niet gereed is op het moment dat de vastgestelde investeringsperiode ten einde is, of

- b. de ‘aanvraag tot verlenging’, waar de gemeentesecretaris zorg voor draagt, in overeenstemming met de artikelen 4, 5 en 6 wordt opgenomen in de begroting.
- 3. Een krediet wordt na 3 jaar afgesloten indien niet gestart is met de uitvoering. Hieronder wordt verstaan dat de investering niet heeft geleid tot uitgaven op het beschikbaar gestelde krediet of in de exploitatie en dat er is geen sprake van een verplichting naar derden.
 - a. Hiervan uitgezonderd zijn de vervangingsinvesteringen.
 - b. De gemeentesecretaris informeert middels de bestuurlijke P&C-cyclus, zoals voorgeschreven in hoofdstuk 1 planning- en controlcyclus, het college.

ARTIKEL 19 AFSCHRIJVINGSMETHODE (ART. 10 LID 2, FV 2022)

1. Voor investeringen wordt de lineaire afschrijvingsmethode gehanteerd.
 - a. Slechts in incidentele gevallen kan van deze methode worden afgeweken als bijvoorbeeld wet- of regelgeving dit voorschrijft of als er gerelateerde inkomsten tegenover staan.
 - b. De componentenmethode kan in uitzonderlijke gevallen overwogen worden op investeringen in kapitaalgoederen met een economisch nut. De commissie BBV doet de aanbeveling om de componentenbenadering en de daarbij behorende splitsing van activa in verschillende eenheden uit praktische overwegingen te beperken.
 - c. De gemeentesecretaris stemt in overeenstemming met artikel 1 de overwegingen om af te wijken van lineaire afschrijving voorafgaand aan de kredietaanvraag af met het college.

4 KOSTENTOEREKENING

ARTIKEL 20 KOSTENTOEREKENING (ART 10, LID 1, FV 2022)

1. Artikel 5.2 in de notitie materiële vaste activa (het BBV) bepaalt dat alle directe kosten inclusief de personele kosten toegerekend moeten worden aan een investering.
2. Indirecte kosten mogen en kunnen in overeenstemming met de Financiële verordening gemeente Hilversum 2022 worden toegerekend. Vanuit het bedrijfseconomisch aspect in combinatie met de principes voorzichtigheid en toekomstbestendigheid worden indirecte kosten waar externe baten tegenover staan en de investering niet voor de gemeentelijke exploitatie is, toegerekend aan de investering, tenzij het college besluit om hiervan af te wijken.
3. Niet geactiveerd worden:
 - a. bijdragen aan activa in eigendom van derden zoals bedoeld in artikel 61 BBV;
 - b. kosten voor het afsluiten van geldleningen;
 - c. saldi van agio en disagio;
 - d. uitgaven die niet hebben geleid tot het realiseren van een activum of het openen van een grondexploitatie.

ARTIKEL 21 BORGING EN VERANTWOORDING KOSTENTOEREKENING

1. De gemeentesecretaris draagt zorg voor een adequate registratie en autorisatie van gewerkte uren door medewerkers om een betrouwbare doorbelasting te kunnen waarborgen.
2. In overeenstemming met artikel 15 dienen de ramingen voor investeringen gesplitst te worden in een personeelsraming en een materiaalraming.

3. De gemeentesecretaris draagt zorg dat het effect van de kostentoerekening wordt verwerkt in de Voorjaarsnota en de begroting in overeenstemming met de voorgeschreven artikelen in hoofdstuk 1 planning- en controlcyclus. De raad autoriseert met het vaststellen van de begroting de voorgestelde kostentoerekeningssystematiek.

ARTIKEL 22 UREN VERANTWOORDING

1. De gemeentesecretaris hanteert voor het verantwoorden van de uren de volgende uitgangspunten;
 - a. Vanuit bedrijfseconomische beginselen wordt enkel op investeringen voor de gemeentelijke exploitatie met een totale kostenraming op niveau van de begroting (het totaal geautoriseerd investeringskrediet) van € 100.000 of meer exclusief personeelslasten worden kosten per uur begroot en toegerekend.
 - b. Alle medewerkers die direct betrokken zijn bij investeringen, grondexploitaties, anterieure overeenkomsten, intentieovereenkomsten of gesubsidieerde projecten waarbij de subsidieverstrekker een bijdrage verstrekt voor de door de gemeente gemaakte uren (verder te noemen: projecten) dienen uren te schrijven en verantwoorden op deze projecten.
 - c. Vanuit de principes toekomstbestendigheid en voorzichtigheid wordt overhead alleen toegerekend op projecten die de gemeente voor derden uitvoert en waar een vergoeding tegenover staat, zijnde grondexploitaties, anterieure overeenkomsten, intentieovereenkomst en gesubsidieerde projecten.
 - l. De opslag voor overhead wordt jaarlijks bij de begroting bepaald op basis van de begrote kosten op het taakveld overhead en het aantal directe uren op basis van de begrote formatie binnen de gemeente.

ARTIKEL 23 BEPALING UURTARIEF DIRECTE KOSTEN INTERNE MEDEWERKERS

1. Het uurtarief voor directe medewerkers wordt bij de begroting bepaald op basis van de maximale loonkosten per loonschaal. Dit is inclusief de werkgeverslasten.
2. De loonkosten per loonschaal worden gedeeld door de verwachte directe uren zoals opgenomen in de Programmabegroting, paragraaf lokale heffingen.
 - a. De gemeentesecretaris stelt middels een voorstel aan het college voor om de verwachte directe uren bij te stellen indien deze significant afwijkingen van de standaard. Hierbij wordt wel geborgd dat door de gehele gemeente hetzelfde aantal productieve uren wordt gehandhaafd. De wijziging wordt in overeenstemming met de artikelen 4, 5 en 6 verwerkt in de begroting.
3. Voor de projecten zijn 5 uurtarieven gedefinieerd, zijnde:
 - a. op loonschaal 9;
 - b. op loonschaal 10;
 - c. op loonschaal 11;
 - d. op loonschaal 12;
 - e. op loonschaal 13.
4. Voor een niet in het tabel opgenomen loonschaal wordt de dichtstbijzijnde loonschaal toegepast maar niet lager dan de feitelijke loonschaal van de medewerker.
5. Wanneer blijkt dat de projectteamsamenstelling aanleiding geeft tot afwijkende uurtarieven dan wordt dit separaat in het collegevoorstel benoemd.

ARTIKEL 24 BEPALING UURTARIEF DIRECTE KOSTEN EXTERNE MEDEWERKERS (INHUUR)

1. Het uurtarief voor externe medewerkers wordt bepaald op basis van het tarief dat per uur voor deze medewerker wordt betaald.

2. Bij de begroting van een project wordt de inschatting voor deze kosten gemaakt op basis van het verwachte tarief.

ARTIKEL 25 VOORBEREIDINGSKREDIET EN VERANTWOORDING VAN UREN

1. Voorbereidingskosten worden in principe niet geactiveerd. Enkel bij majeure projecten met zwaarwegende onderbouwde argumenten stelt de ambtelijke organisatie conform de activeringsregels uit het BBV, een voorstel 'aanvraag voorbereidingskrediet' voor aan het college. Het gaat hierbij niet om een voorfase, zoals scenario-ontwikkeling, maar het gaat om voorbereidingskosten voor een actief, waarvoor de plannen al redelijk omlijnd en uitvoerbaar zijn.
2. Voorbereidingskredieten zijn lasten die gemaakt worden voordat overgegaan wordt tot het aanschaffen of vervaardigen van een actief. Het betreft bijvoorbeeld de lasten van bodemonderzoek, de lasten van een onderzoeksbureau of architect, en de voorbereiding (ureninzet) door (eigen) personeel.
3. De gemeentesecretaris vraagt het voorbereidingskrediet bij voornemens tot investeringen aan via de bestuurlijke planning- en control momenten of middels een separaat investeringsvoorstel.
4. Voor het aanvragen van een voorbereidingskrediet dient minimaal aanwezig te zijn:
 - a. een gespecificeerde urenraming van benodigde capaciteit en de kosten hiervan;
 - b. een begroting van uit te voeren onderzoeken of overige kosten;
 - c. de looptijd van het voorbereidingskrediet;
 - d. het beoogde effect dat of doelstelling die bereikt dient te worden.
5. De raad autoriseert bij de Voorjaarsnota, begroting of middels een separaat raadsvoorstel het aangevraagde voorbereidingskrediet.
6. Voorbereidingskredieten die niet meer leiden tot een project worden volledig afgeboekt ten laste van de exploitatie.

5 RESERVES

ARTIKEL 26 RESERVE

1. Reserves zijn onderdeel van het eigen vermogen van de gemeente, BBV artikel 42 lid 1, en conform artikel 43 van het BBV dienen reserves onderscheiden te worden in de algemene reserve en bestemmingsreserves.

ARTIKEL 27 ALGEMENE RESERVE

1. De algemene reserve dient van voldoende omvang te zijn om substantiële onvoorziene tegenvallers en risico's op te kunnen vangen.
2. De algemene reserve moet, als borging van artikel 17 FV 2022, te allen tijde minimaal even hoog zijn als het risicoprofiel van dat bepaalde toetsingsmoment. Voor artikelen omtrent het risicoprofiel wordt verwezen naar hoofdstuk 7.
3. In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing bij de Programmabegroting en de Jaarstukken wordt twee keer per jaar de omvang van de algemene reserve afgezet tegen de benodigde weerstandscapaciteit op basis van het gemeentebrede risicoprofiel.

ARTIKEL 28 INSTELLINGSCRITEIA RESERVES (ART 11, FV 2022)

1. De gemeentesecretaris stelt aan het college voor om een reserve te vormen. Voorstellen voor het vormen van reserves worden bij voorkeur gedaan bij de Voorjaarsnota en Programmabegroting.
2. Het college legt het voorstel ter vaststelling voor aan de raad.
3. De gemeentesecretaris zorgt ervoor dat in het voorstel alle relevante informatie is opgenomen die nodig is voor het vormen van een reserve. Het college- en raadsvoorstel bevat tenminste, voor zover van toepassing, het volgende:
 - a. het doel waarvoor de reserve wordt gevormd;
 - b. het motief voor instelling;
 - c. de gewenste of noodzakelijke minimale en/of maximale omvang;
 - d. de omvang en de wijze van stortingen en op welke wijze onttrekkingen plaatsvinden;
 - e. de einddatum waarop de reserve uiteindelijk besteed moet zijn aan het betreffende doel van de reserve.
4. Er worden geen bestemmingsreserves gevormd ter dekking van kapitaallasten (art 11 FV 2022).

ARTIKEL 29 VOORTGANGSRAPPORTAGES RESERVES

1. Jaarlijks wordt bij de Programmabegroting en Jaarstukken door de gemeentesecretaris de stand van zaken verstrekt aan de het college.
 - a. Per reserve wordt alle relevante informatie verstrekt die het college en de raad nodig heeft om een oordeel te vormen over de voortgang van de uit de reserve bekostigde activiteiten en de financiële afloop van de reserve.
 - b. Er wordt verantwoording afgelegd over het gevoerde beheer van de reserves mede in relatie tot wat is opgenomen in de begroting en eventuele afzonderlijke raadsbesluiten met bijbehorende begrotingswijzigingen.
 - c. Per reserve wordt ten minste de volgende informatie verstrekt:
 - I. naam reserve;
 - II. doel van de reserve;
 - III. instellingsdatum;
 - IV. einddatum;
 - V. de in het lopend boekjaar gedane stortingen resp. onttrekkingen;
 - VI. de in het lopend boekjaar verrichte activiteiten, mede in relatie tot de bij de instelling van de reserve voorgenomen activiteiten;
 - VII. een actueel beeld van de in de volgende jaren nog te verrichten stortingen resp. onttrekkingen, mede in relatie tot de nog uit te voeren activiteiten;
 - VIII. de omvang van de reserve ultimo het lopend boekjaar.

ARTIKEL 30 OPHEFFING RESERVES

1. Een reserve kan op elk moment, maar enkel middels raadsbesluit, worden opgeheven. De gemeentesecretaris stelt aan het college voor om een reserve op te heffen. Voorstellen voor opheffing van reserves worden bij voorkeur gedaan bij de Voorjaarsnota, Programmabegroting en de Jaarstukken.
2. Het college legt het voorstel ter vaststelling voor aan de raad.
3. Een reserve wordt opgeheven als:
 - a. De doelstelling bereikt is;
 - b. De looptijd voorbij is en er geen tijdig besluit tot verlenging is genomen door de raad;
 - c. Er in de afgelopen twee aaneengesloten boekjaren geen mutaties in de reserve is geweest.
4. Als een reserve wordt opgeheven, valt het resterende saldo vrij ten gunste van de algemene reserve tenzij de raad daar anders over besluit.

ARTIKEL 31 RENTETOEREKENING AAN DE RESERVES

1. Er wordt geen rente toegevoegd aan de reserves.

6 VOORZIENINGEN

ARTIKEL 32 VOORZIENINGEN

1. Voorzieningen zijn onderdeel van het vreemd vermogen. Ten aanzien van vreemd vermogen geldt dat er een verplichting naar derden bestaat. Omdat voorzieningen een verplichtend karakter hebben, heeft de raad vrijwel geen beleidsvrijheid bij het instellen hiervan. Het BBV schrijft voor (artikel 44) wanneer voorzieningen worden gevormd.
2. Het instellen van voorzieningen is een bevoegdheid van het college. Voorzieningen worden met een collegebesluit ingesteld.
3. De gemeentesecretaris legt het voorstel ter vaststelling voor aan het college. Het college besluit tot het instellen van een voorziening en informeert de raad middels de Voorjaarsnota, Programmabegroting of Jaarstukken waarbij het college richting de raad een dekkingsvoorstel doet.

ARTIKEL 33 VORMING VAN VOORZIENINGEN

1. De gemeentesecretaris maakt jaarlijks bij de Jaarstukken inzichtelijk welke nieuwgevormde voorzieningen in de jaarrekening zijn opgenomen. Hierbij wordt alle relevante informatie opgenomen die nodig is voor het vormen van een voorziening:
 - a. naam van de voorziening;
 - b. reden en doel van de voorziening;
 - c. het in de voorziening gestorte bedrag;
 - d. de wijze waarop de noodzakelijke omvang van de voorziening is berekend, de looptijd/het tijdvak waarin de voorziening wordt aangewend, evenals de eventueel in volgende jaren nog te verrichten stortingen;
 - e. indien van toepassing een overzicht van het verwachte verloop van de besteding van de voorziening, mede in relatie tot de uit te voeren activiteiten;
 - f. voor onderhoudsvoorzieningen geldt dat deze onderbouwd zijn met een actueel meerjarenonderhoudsplan voor een periode van minimaal 5 opeenvolgende jaren.

ARTIKEL 34 WAARDERING VOORZIENING

1. Waardering van de voorziening vindt plaats volgens het BBV artikel 63.
2. De waardering zal expliciet worden toegelicht bij de betreffende voorziening.

ARTIKEL 35 VOORTGANGSRAPPORTAGES VOORZIENINGEN

1. De gemeentesecretaris draagt zorg dat bij de Programmabegroting de dotatie wordt geactualiseerd. Dit om ervoor te zorgen dat de bestaande voorzieningen voldoende omvang houden om aan de onderliggende verplichtingen te kunnen blijven voldoen c.q. de onderliggende bestedingsplannen uit te kunnen voeren.
2. Bij de Programmabegroting wordt inzicht verschaft in het verloop van de bestaande voorzieningen. Per voorziening wordt in dit overzicht informatie verstrekt over:
 - a. naam van de voorziening;
 - b. doel van de voorziening;
 - c. totale looptijd/tijdvak;

- d. de stortingen in het lopend boekjaar resp. de ten laste van de voorziening gebrachte uitgaven en eventuele vrijval, alsmede de wijze waarop de noodzakelijke omvang van de voorziening is berekend;
 - e. de in het lopend boekjaar verrichte activiteiten, mede in relatie tot de bij de instelling van de voorziening voorziene activiteiten, dan wel de stand van zaken m.b.t. de uitvoering van de meerjarenonderhoudsplannen;
 - f. de in de volgende jaren nog te verrichten stortingen resp. uitgaven, mede in relatie tot de nog uit te voeren activiteiten;
 - g. de omvang van de voorziening ultimo het lopend boekjaar.
3. De gemeentesecretaris stelt het college middels de bestuurlijke planning en control producten voor welke voorzieningen bijgesteld dienen te worden. Het college legt het voorstel ter vaststelling voor aan de raad.
 4. Voorzieningen die niet (voldoende) zijn onderbouwd, vervallen en worden overgebracht naar de algemene reserve.

7 INTEGRAAL WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOPROFIEL

ARTIKEL 36 WEERSTANDSVERMOGEN

1. De gemeentesecretaris draagt zorg dat het weerstandsvermogen twee keer per jaar wordt getoetst en middels de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing van Programmabegroting en Jaarstukken aan het college wordt aangeboden.
2. De gemeentesecretaris draagt zorg voor een betrouwbare, consistente en onderbouwde berekening van het weerstandsvermogen welke conform artikel 17 FV 2022 minimaal 1,0 moet zijn. De gemeentesecretaris hanteert hiervoor de volgende uitgangspunten:
 - a. Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen een incidenteel en structureel weerstandsvermogen;
 - b. Het weerstandsvermogen wordt alleen incidenteel aangesproken om een onvoorzien financieel nadeel op te vangen. Een onvoorzien financieel nadeel met structurele gevolgen moet na incidentele opvang vanuit het weerstandsvermogen worden opgenomen in de Programmabegroting;
 - c. De beschikbare weerstandscapaciteit wordt berekend conform artikel 37;
 - d. De benodigde weerstandscapaciteit wordt berekend conform artikel 38;
 - e. Risico's worden opgenomen conform artikel 39;
 - f. Het risicoprofiel wordt samengesteld conform artikel 40.
3. Overeenkomstig met lid 1 en 2 wordt het weerstandsvermogen beoordeeld conform de weerstandsnorm van het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader Gemeenten (GTK).

ARTIKEL 37 BESCHIKBARE WEERSTANDSCAPACITEIT

1. De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit:
 - a. De algemene reserve;
 - b. De post onvoorzien;
 - c. Prognose van het:
 - I. Jaarrekeningresultaat (alleen van toepassing in Jaarstukken);
 - II. Saldo lopend begrotingsjaar (alleen van toepassing in begroting).

ARTIKEL 38 BENODIGDE WEERSTANDSCAPACITEIT

1. De mogelijke substantiële onvoorziene financiële nadelen worden gevat in de vorm van risico's welke in totaliteit een gemeentebreed risicoprofiel vormen.
2. De benodigde weerstandscapaciteit wordt berekend en vastgesteld aan de hand van een gedegen en consistente weging van de actuele risico's (het risicoprofiel). Bij wijzigingen in de berekeningsmethodiek legt de gemeentesecretaris deze ter vaststelling aan het college voor.

ARTIKEL 39 RISICO

1. Voor de weerstandsvermogen toets worden alleen risico's met substantiële financiële gevolgen opgenomen in het risicoprofiel:
 - a. Risico's, die niet hebben geleid tot de vorming van een voorziening, met een kans percentage van 20% tot 80% in combinatie met een onzekere maar mogelijke financiële impact van € 100.000 en hoger;
 - b. Risico's, die niet hebben geleid tot de vorming van een voorziening, met een kans percentage van boven de 80% in combinatie met een onzekere en sterk uiteenlopende of variabele financiële impact die mogelijk €100.000 en hoger uit kan vallen.
 - c. Gekwantificeerde politiek gevoelige risico's.
2. Zekere gebeurtenissen vallen buiten de risicosfeer en dienen in de Programmabegroting te worden opgenomen.
 - a. Risico's met een kans percentage van 80% en hoger waarvan de financiële gevolgen redelijkerwijs en onderbouwd te schatten zijn, worden beschouwd als zekere gebeurtenissen.
 - b. Deze worden conform de bepalingen van de P&C-cyclus als begrotingswijziging gemeld en verwerkt.
3. Risico's lopen niet vooruit op besluitvorming. Er wordt niet gespeculeerd over mogelijke financiële gevolgen van nog te nemen besluiten in de vorm van een weerstandsvermogen risico.

ARTIKEL 40 RISICOPROFIEL

1. De gemeentesecretaris biedt het college een analyse van de top 10 risico's, op basis van grootste naar kleinste invloed, van het weerstandsvermogen risicoprofiel aan in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.
2. Samenhangende risico's (bijvoorbeeld qua thema en/of risicogebied) worden gegroepeerd in het risicoprofiel opgenomen in een geconsolideerd risico.

ARTIKEL 41 POTENTIËLE WEERSTANDSCAPACITEIT

1. De potentiële weerstandscapaciteit geeft aan welke ruimte er op het toetsingsmoment is om de beschikbare weerstandscapaciteit te verhogen.
2. De potentiële weerstandscapaciteit bestaat uit:
 - a. De beschikbare weerstandscapaciteit;
 - b. De onbenutte belastingcapaciteit;
 - c. Incidentele begrotingsruimte (alleen van toepassing in begroting). Tot incidentele begrotingsruimte wordt enkel het positieve saldo van het vast te stellen begrotingsjaar gerekend.
3. De potentiële weerstandscapaciteit is geen onderdeel van de berekening van het weerstandsvermogen.
4. De potentiële weerstandscapaciteit wordt berekend en gepubliceerd in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing van Jaarstukken en Programmabegroting.

5. De gemeentesecretaris stelt, indien het noodzakelijk wordt geacht, het college voor om potentiële weerstandscapaciteit al dan niet ten dele tot beschikbare weerstandscapaciteit te maken. Het college legt het raadsvoorstel ter vaststelling voor aan de raad.

ARTIKEL 42 ONBENUTTE BELASTINGCAPACITEIT

1. De onbenutte belastingcapaciteit is de extra ruimte die er is om de belastinginkomsten te maximaliseren.
2. De onbenutte belastingcapaciteit kan niet zonder raadsbesluit worden aangewend en kan daarom niet tot beschikbare weerstandscapaciteit worden gerekend. Wel kan het *potentieel* tot beschikbare weerstandscapaciteit worden gemaakt indien de raad daartoe besluit.

8 FINANCIËLE ORGANISATIE EN FINANCIËEL BEHEER

ARTIKEL 43 INRICHTING VAN DE FINANCIËLE ORGANISATIE EN FINANCIËEL BEHEER (ART. 21 EN 22, FV 2022)

1. De gemeentesecretaris draagt zorg voor de inrichting van de financiële organisatie en het financieel beheer in overeenstemming met de artikelen 21 en 22 uit de Financiële verordening gemeente Hilversum 2022.
2. De gemeentesecretaris draagt zorg voor een budgethoudersregeling waarbij wordt geborgd dat sprake is van ongedeelde verantwoordelijkheid.
3. De gemeentesecretaris organiseert een dusdanige administratieve organisatie en interne beheersing dat verantwoording getrouw en rechtmatig plaatsvindt in overeenstemming met de begroting van de gemeente.

9 INTERNE CONTROLE

ARTIKEL 44 INTERNE CONTROLE (ART. 23, FV 2022)

1. De interne toetsing van de getrouwheid en rechtmatigheid vindt plaats op basis van een, jaarlijks door het college vast te stellen, intern controleplan. De gemeentesecretaris draagt zorg dat dit intern controleplan de kaders weergeeft van de controle en borgt dat alle relevante financiële stromen worden geraakt in de controle.
2. De gemeentesecretaris deelt tussentijds de uitkomsten van de uitgevoerde controles met het college middels een interne managementletter in het najaar en een verslag van bevindingen in het voorjaar. In deze rapportages worden ook de maatregelen tot herstel opgenomen die voortvloeien uit geconstateerde afwijkingen.
3. Het college draagt er zorg voor dat de in de Jaarstukken opgenomen in control verklaring minimaal voldoet aan de wettelijk voorgeschreven vereisten.

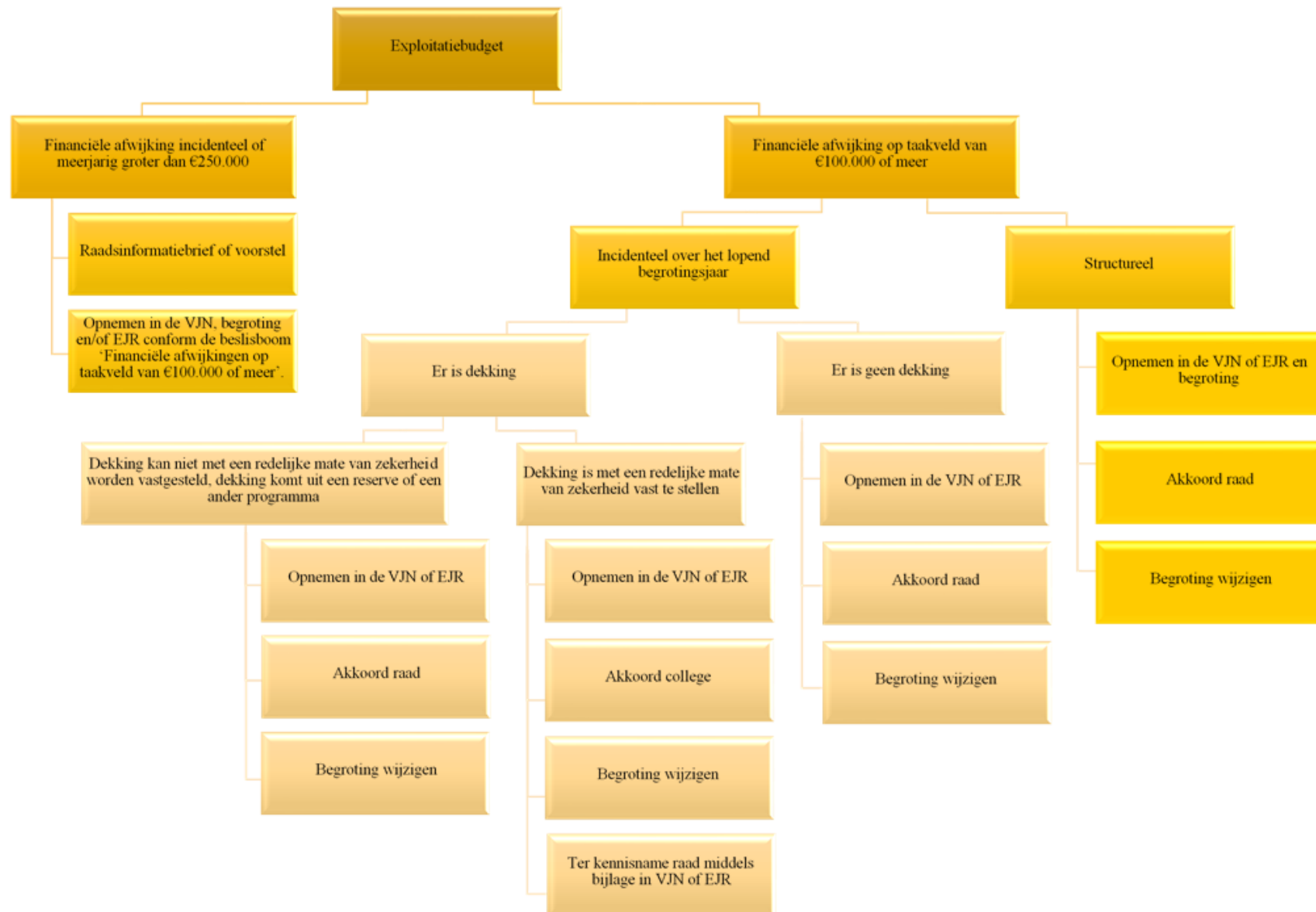
10 INWERKINGTREDING EN OVERGANGSBEPALINGEN

ARTIKEL 45 INWERKINGTREDING EN OVERGANGSBEPALINGEN

1. Deze Nota Financieel beleid 2022 treedt in werking op 1 januari 2022.

2. Voor investeringskredieten die voor 1-1-2022 door de raad zijn geautoriseerd, gelden onverkort de nieuwe activeringsregels.
3. De voorgestelde werkwijze voor de investeringskredieten opgenomen in hoofdstuk 3 onder de artikelen 13 en 18 lid 3 treden in werking op 1 januari 2023.
4. De voorgestelde werkwijze voor de indirecte kosten opgenomen in hoofdstuk 4 onder de artikelen 20 lid 2 en 22 lid 1c treden in werking op 1 januari 2023.

11 BIJLAGE 1: HET MELDEN VAN FINANCIËLE AFWIJKINGEN BINNEN HET DOOR DE RAAD VASTGESTELD BELEID

FINANCIEEL UITVOERINGSBELEID
VAN DE
GEMEENTE HILVERSUM
2018

van kracht met ingang van 18 april 2018

ALGEMENE TOELICHTING

1. Verordening is raadskader, uitvoeringsbeleid is collegekader

Het uitvoeringsbeleid is een opdracht van het college aan het ambtelijk apparaat, gepersonifieerd door de gemeentesecretaris, binnen de kaders van de verordening ex art. 212 Gemeentewet ('financiële verordening').

Het uitvoeringsbeleid is ondergeschikt aan de regels van de verordening. Net zoals de verordening ondergeschikt is aan het BBV, en het BBV ondergeschikt is aan de Gemeentewet. Bij onverhoopte inconsistentie tussen verordening en uitvoeringsbeleid is de verordening dus leidend.

Het uitvoeringsbeleid bevat geen werkinstructies en zo min mogelijk afspraken over hoe zaken georganiseerd moeten worden. Hoe werk precies gedaan moet worden (niveau 'werkinstructies'), is aan de professionals die het werk moeten uitvoeren. Hoe het werk georganiseerd moet worden, welke afdeling of welk team welke taken voor zijn rekening neemt, is aan de gemeentesecretaris. Hij bepaalt hoe hij wil zorgen dat hij aan de opdracht van het college kan voldoen. Wel kan het college minimum-eisen stellen aan op te leveren producten, en randvoorwaarden stellen aan de manier waarop het werk georganiseerd wordt, om een zeker dienstverleningsniveau van de gemeentesecretaris en zijn apparaat jegens het college te borgen. In dit voorstel zijn zulke minimum-eisen en randvoorwaarden op een aantal punten ingebouwd. Zie bijvoorbeeld artikel 3.4 over de inhoud van de bestuursrapportage, en artikel 9.1 over de financiële organisatie.

2. Expliciete scheiding van afspraken en toelichting op die afspraken, alsmede van de niveaus van regelgeving

In de nota's met uitvoeringsbeleid zoals Hilversum die tot 1-1-2018 kende, werd niet alleen uitvoeringsbeleid vastgelegd, maar werden ook toelichtingen erop gegeven en werd bovendien hogere regelgeving uitgelegd en toegelicht. Dit gebeurde allemaal door elkaar, in lopende teksten, alsof het een soort studieboek betrof. Het verschil tussen gemeentelijke afspraken en hogere regelgeving was daarbij niet altijd uit de tekst duidelijk. Die onduidelijkheid hebben we in dit beleidsdocument willen vermijden. Het verschil tussen gemeentelijke en hogere regelgeving is essentieel, omdat het uitvoeringsbeleid door de gemeente aangepast kan worden en hogere regelgeving niet. Het moet daarom in een beleidsstuk altijd duidelijk zijn wat 'aan de gemeente' is en wat niet.

In deze nota lichten we waar nodig het uitvoeringsbeleid toe. Soms verwijzen we voor die toelichting naar hogere regelgeving en af en toe lichten we zelfs die hogere regelgeving toe. Doordat het uitvoeringsbeleid zelf (de artikelen) en de toelichting erop gescheiden zijn, is het altijd duidelijk wat het uitvoeringsbeleid is en wat uitleg is. Bovendien geven we in de toelichting altijd aan wat de status is van een eventuele hogere regel waar we naar verwijzen: Gemeentewet (of andere wet), BBV, verordening. In wetten en verordeningen komt de toelichting vaak achteraan. Dat is lastig lezen als je wil weten hoe je een artikel moet interpreteren. In dit document is de toelichting steeds naast het artikel opgenomen, zodat de toelichting net zo makkelijk te vinden als te negeren is.

3. Uitvoeringsbeleid maken: niet omdat het kan, maar alleen als het moet

De toelichting van elk artikel dient aan te geven wat met de afspraak die in het artikel wordt weergegeven beoogd wordt. Wat proberen we met de afspraak te bereiken of wat proberen we er mee te voorkomen? Het gaat met andere woorden om de *functie* van de afspraak. Het uitgangspunt is, dat we geen afspraken maken waar we de functie niet van uit kunnen leggen. 'Uniformiteit' zult u, als het goed is, nergens aantreffen als uitleg van het nut van een voorgestelde afspraak. Dat met een voorgestelde concernbrede afspraak een concernbrede uniformiteit wordt beoogd, is nogal wieses. Uniformiteit is echter geen intrinsieke waarde, maar moet een doel dienen. Alleen als we onze doelen beter kunnen bereiken met uniformiteit dan met pluriformiteit, maken we een concernbrede afspraak.

Afspraken die u ook niet in dit document zou moeten aantreffen, zijn afspraken die voor financiële specialisten of voor de controlfunctie heel relevant en nuttig zijn, maar voor de rest van de organisatie niet. Als financials of controllers een probleem kunnen oplossen door onderling enkele afspraken te maken, zonder dat anderen in de organisatie daar last van hebben, dan hoeven die afspraken niet in een voor de hele organisatie geldend document opgenomen te worden. Anderzijds hebben we geprobeerd om zaken waarvan financials de neiging hebben om ze als 'technisch' te beschouwen ('dit is saai rekenwerk; hier valt niets te kiezen') maar die voor de rest van de organisatie en voor het politieke bestuur grote consequenties kunnen hebben, juist wel op te nemen. Denk aan het begroten van, en het verwerken van financiële afwijkingen op, de hulpkostenplaats, waar de personeelskosten op geboekt worden.

4. Leesinstructie

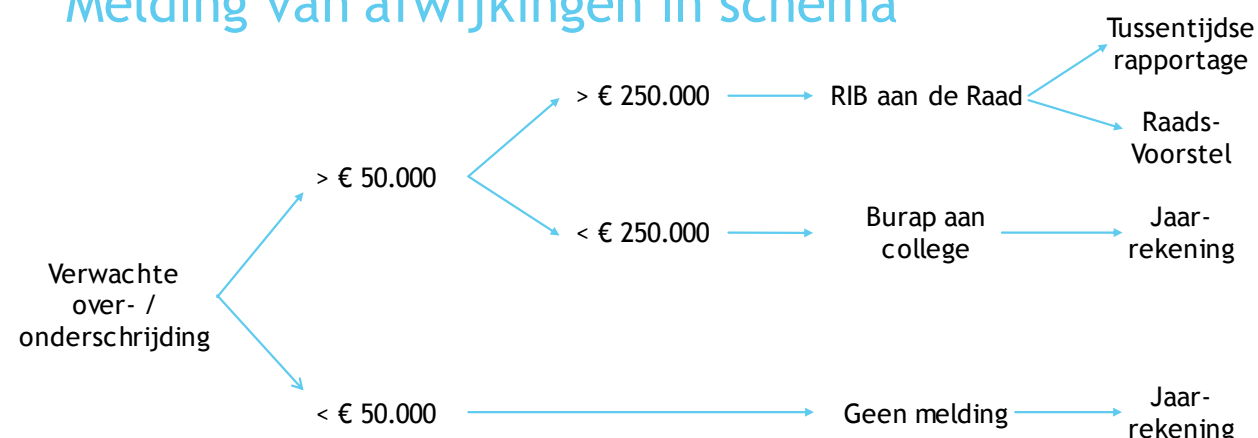
Om er goed naar te kunnen verwijzen bestaat het financiële uitvoeringsbeleid uit artikelen. De artikelen vormen echter een samenhangend geheel. Lees daarom nooit alleen één artikel. Lees ten eerste altijd ook de *toelichting* op het artikel, om de *doel* van het artikel te begrijpen. Lees ten tweede het corresponderende artikel in de financiële verordening. Lees tot slot altijd de *omliggende* artikelen in het financiële uitvoeringsbeleid. Vaak vullen artikelen elkaar namelijk aan. Bijvoorbeeld: een volgend artikel geeft een uitzondering op het eerdere, of definieert een term die in het eerdere artikel wordt gebruikt. Lees bij voorkeur het volledige hoofdstuk waar een artikel onderdeel van uitmaakt.

HST / ART	HOOFSTUKTITEL / INHOUD ARTIKEL	ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING
HST 1	BEGROTING, AUTORISATIE EN BUDGETTEN	
1.1.	De gemeentesecretaris zorgt er voor, dat in de conceptbegroting die hij aan het college aanbiedt, is aangegeven welke investeringskredieten naar zijn oordeel direct door de raad geautoriseerd kunnen worden, en voor welke het college naar zijn oordeel met een apart raadsvoorstel moet komen.	Dit artikel draagt er aan bij dat het college ten opzichte van de raad het initiatief kan nemen bij de vraag voor welke investeringskredieten het college later (na het vaststellen van de begroting) nog met een raadsvoorstel zal komen. De financiële verordening suggereert namelijk dat het initiatief hiervoor bij de Raad ligt. Indien we dit artikel of een soortgelijk artikel niet opnemen, heeft het opnemen van ‘sterretjesposten’ (of iets dergelijks) in de begroting geen grondslag in het financiële beleid, maar is een ad hoc beslissing bij het maken van de begroting. Achtergrond In de financiële verordening zoals die in juni 2017 ter vaststelling aan de Raad gestuurd is, werd het initiatief om aan te geven welke investeringskredieten direct bij de begroting geautoriseerd worden, en welke via een apart raadsvoorstel, nadrukkelijk bij het college gelegd. Het recht van de Raad om hier op in te grijpen werd niet benoemd, omdat de raad die bevoegdheid sowieso heeft. Art 5 lid 2 luidde daarom zo: “Bij de begrotingsbehandeling geeft het college aan voor welke nieuwe investeringen zij op een later tijdstip een apart voorstel aan de raad doet toekomen voor autorisatie van het investeringskrediet. De overige nieuwe investeringen worden bij de begrotingsbehandeling met het vaststellen van de financiële positie geautoriseerd.” Bij de behandeling in de Raad is middels een aangenomen motie lid 2 lid 3 geworden, en is de eerste zin gewijzigd in: “Bij de begrotingsbehandeling geeft de raad aan van welke nieuwe investeringen hij op een later tijdstip een apart voorstel voor autorisatie [...] wil ontvangen.” Ongewild is door deze tekstwijziging de rol van het college op dit punt uit de verordening verdwenen. NB Wij zijn gewend om te spreken van ‘sterretjesposten’. In de oude nota Investerings werd die term ook gebruikt. De term wordt in het artikel bewust vermeden, omdat hij verwijst naar de manier waarop in het begrotingsdocument de status van investeringskredieten wordt aangegeven. Dat is een redactiekwestie en dus niet iets om in dit stuk te regelen – als het al ergens geregeld moet worden. Het aangeven van de status van investeringen mag ook met cursivering, onderstreping of met groene letters, als het maar duidelijk is wat die cursivering, onderstreping of groene letters betekenen.
1.2.	Bij een voorstel voor een project waarvoor zowel activeerbare als niet-activeerbare kosten zijn geraamd, vraagt de gemeentesecretaris, tegelijk met het investeringskrediet, exploitatiebudget aan voor de niet-activeerbare kosten.	Dit is een uitwerking van artikel 9.1 van de financiële verordening, waarin de kostensoorten worden aangegeven die volgens het gemeentelijke financiële beleid niet geactiveerd mogen worden. Voorbeeld: Stel dat men een grondexploitatie wil starten en daarvoor een projectleider wil inhuren. De projectleider is ‘ingehuurd personeel’ (‘personeel’ = persoon wiens handelingen tellen als handelingen van de gemeente Hilversum). Aangezien personeelskosten niet geactiveerd mogen worden (verordening art 9.1) en dus niet op een ‘investeringskrediet’ (activatiepost) geboekt mogen worden, moet een exploitatiebudget worden aangevraagd, waar de kosten van het inhuren van de projectleider op geboekt kunnen worden.
1.3.	Met het vaststellen van de begroting door de raad, worden de in begroting opgenomen programmabudgetten automatisch door het college aan de gemeentesecretaris ter beschikking gesteld.	Dit artikel vergemakkelijkt de besluitvormingsprocedure van de begroting. Het zorgt er voor dat het college, nadat de raad de begroting heeft vastgesteld en het college heeft geautoriseerd om uitgaven ten laste van de budgetten te brengen, het college niet nog een apart besluit hoeft te nemen om de gemeentesecretaris te autoriseren om uitgaven ten laste van de budgetten te brengen.
1.4.	Het college autoriseert de gemeentesecretaris op programmaniveau.	Dit artikel bevordert een eenvoudige begrotings- en verantwoordingsprocedure, door geen verschillen te maken tussen de autorisatie van college door raad enerzijds en gemeentesecretaris (organisatie) door college anderzijds. Wanneer het college de gemeentesecretaris autoriseert op een lager niveau dan het niveau waarop de raad het college autoriseert, moeten we kiezen tussen twee kwaden: (a) Ofwel twee verschillende begrotingen en jaarrekeningen maken, namelijk één begroting waarin de raad het college autoriseert en één waarin het college de gemeentesecretaris autoriseert, resp. één jaarrekening waarin de gemeentesecretaris verantwoording aflegt aan het college en één waarin het college verantwoording aflegt aan de raad. Veel werk dus, met in de stukken voor het college gedetailleerdere informatie dan in de stukken voor de raad, maar verder veel overlap tussen de documenten. (b) Ofwel één begroting maken en één jaarrekening, beide voor zowel college als raad. Hierdoor krijgt de raad informatie op hetzelfde niveau als het college, wat rolverwarring tussen raad en college in de hand werkt. Door de afgesproken meldingssysteematiek (‘we melden vanaf het laagste budgettaire niveau’) hebben de autorisatieniveaus voor het inzicht van raad en college geen materiële betekenis meer, en kunnen we de autorisatie voor het college op hetzelfde niveau leggen als die van de raad.

1.5.	Investeringskredieten worden bij autorisatie door de raad niet automatisch door het college aan de gemeentesecretaris ter beschikking gesteld. Daar is een apart collegebesluit voor nodig.	Dit artikel geeft aan dat de logica van het autoriseren door raad resp. college in het geval van investeringskredieten anders is dan bij programmabudgetten. De reden daarvan is, dat de raad investeringskredieten doorgaans autoriseert op basis van een ruw plan. Dat plan moet nog worden uitgewerkt om het uitvoerbaar te maken. Bij die uitwerking worden allerlei keuzes gemaakt die politiek gevoelig kunnen liggen. Daarom moet het gedetailleerdere plan altijd nog aan het college worden voorgelegd, alvorens het college het investeringskrediet aan de gemeentesecretaris ter beschikking stelt. De autorisatie van investeringskredieten door de raad is geregeld in art 5, leden 3 en 7 van de financiële verordening. Het door het college aan de organisatie ter beschikking stellen van een investeringskrediet wordt ook wel ‘vrijgeven’ genoemd. Investeringsbudgetten worden in Hilversum, evenals in veel andere gemeenten, ‘investeringskredieten’ genoemd. Het zijn feitelijk echter geen kredieten (leningen), maar budgetten.
1.6.	De volgende typen investeringskredieten kan de inhoudelijk verantwoordelijke portefeuillehouder namens het college vrijgeven: - Investerings op basis van het Gemeentelijke Rioleringsplan; - Investerings op basis van het Handboek Openbare Ruimte; - Investerings in het wagenpark; - Investerings ten behoeve van de bedrijfsvoering; - Vervangingsinvesterings in openbare verlichting; verkeersregelininstallaties (vri’s) en beschoeiingen.	Het doel van dit artikel is om de terbeschikkingstelling van investeringskredieten te vereenvoudigen waar dat kan. Het gaat hierbij om investeringen die in het algemeen voor het politieke bestuur niet interessant zijn, maar wel belangrijk voor de uitvoering van bestaand beleid (denk aan de aanleg en vervanging van rioleringen) en de efficiëntie van het ambtelijk apparaat (denk aan de vervanging of uitbreiding van ICT-hardware). Er staat ‘inhoudelijk verantwoordelijke portefeuillehouder’, om aan te geven dat het niet om de portefeuillehouder financiën gaat. Er is hier sprake van mandaat, niet van delegatie. Het college blijft verantwoordelijk (jegens de raad) en blijft bevoegd om zelf te besluiten. Indien de portefeuillehouder een investering politiek te gevoelig acht om er zelf, namens het college, over te besluiten, kan hij het besluit alsnog aan het college overlaten. Ten behoeve van de overzichtelijkheid van de verlening van bevoegdheden wordt de inhoud van dit artikel formeel geregeld via het mandaatbesluit en het daarbij behorende bevoegdhedenregister.
1.7.	Teneinde de verantwoordelijkheden en bevoegdheden van ambtelijke budgethouders te regelen, stelt de gemeentesecretaris een budgethoudersregeling vast.	Dit artikel draagt er aan bij dat het voor medewerkers die een budget beheren, het altijd duidelijk is wat hun daaruit voortvloeiende verantwoordelijkheden en bevoegdheden zijn. Na vaststelling van deze uitvoeringsbeleid (c.q. opdracht aan de gemeentesecretaris) door het college, moet er een document worden gemaakt waarmee de gemeentesecretaris organiseert dat hij de afspraken met (c.q. opdracht door) het college kan nakomen. De budgethoudersregeling zou in dat document opgenomen kunnen worden.
1.8.	Indien een hulpkostenplaats wordt gebruikt, worden de begroting, de verdeelsleutel en afrekening van die hulpkostenplaats vastgesteld door de gemeentesecretaris.	Het BBV eist dat alle lasten en baten op de juiste taakvelden begroot en gerealiseerd worden. Het gebruik van een hulpkostenplaats is toegestaan, mits deze in de begroting en jaarrekening een saldo van € 0 heeft. Alle op de hulpkostenplaats geboekte lasten en baten moeten dus naar de taakvelden overgeboekt worden, in overeenstemming met de aard van die lasten en baten. De vraag of een hulpkostenplaats gebruikt moet worden of niet, is een bedrijfsvoeringsvraag. Een hulpkostenplaats kan handig zijn om bepaalde typen kosten te volgen, bijvoorbeeld teamgerelateerde personeelskosten. Dit artikel wijst de gemeentesecretaris aan als degene die bepaalt of er een hulpkostenplaats is, welke kosten daarop geboekt worden en hoe die kosten verdeeld worden naar de taakvelden. De gemeentesecretaris legt hierover verantwoording af aan het college. De ambtelijke beheerders en gebruikers van de kostenplaats leggen verantwoording af aan de gemeentesecretaris.
HST 2	FINANCIËLE STURING GEDURENDE HET BEGROTINGSJAAR	
2.1.	Bij elk voorstel om een niet-begrote last te nemen doet de gemeentesecretaris een voorstel voor de financiële dekking van de last. Als dit niet mogelijk of niet wenselijk is, legt hij in het voorstel uit waarom.	Dit artikel geeft de gemeentesecretaris de opdracht om bij elk voorstel voor een begrotingswijziging dat hij aan het college voorlegt, te zorgen dat hij het college in staat stelt te sturen op het begrotingssaldo. Het doel daarvan is zorgen dat de gemeente niet onbewust en onbedoeld ‘verliesgevend’ opereert. Bij een ‘voorstel tot begrotingswijziging’ kan het gaan om een los raadsvoorstel, maar ook om de tussenrapportage. Voor de praktische betekenis van dit artikel, zie artikel 2.5 en de toelichting daarop.
2.2.	Onder ‘het nemen van een niet begrote last’ moet in dit verband mede worden verstaan: het verhogen van een begrote last, het schrappen van een begrote bate, het verlagen van een begrote bate.	Dit artikel zorgt er voor dat artikel 2.1 niet te smal worden uitgelegd.

2.3.	Bij een voorstel om een begrote last te schrappen doet de gemeentesecretaris géén voorstel om een niet-begrote last te op te nemen. Het voordeel komt ten goede aan de algemene middelen.	Dit artikel beoogt te bevorderen dat de gemeenteraad bij de behandeling van de kadernota en de begroting integraal kan beslissen over de besteding van de gemeentelijke middelen. ('Allocatiefunctie')
2.4.	Onder 'het schrappen van een begrote last' moet mede worden verstaan: het verlagen van een begrote last, het verhogen van een begrote bate, het opnemen van een niet-begrote bate.	Dit artikel zorgt er voor dat artikel 2.3. niet te smal wordt uitgelegd. [Dit artikel is meer bedoeld voor leken dan voor financials; voor de meeste financials zal het vanzelfsprekend zijn.]
2.5.	Een extra last is 'financieel gedekt' zolang het begrotingssaldo inclusief reservemutaties niet in nadelige zin wijzigt.	Dit artikel definieert 'financiële dekking'. Hierdoor hebben we een ijkpunt wanneer we van 'financiële dekking' moeten spreken bij een voorstel om de begroting te wijzigen, en wanneer niet. We stellen hier vast <i>wat er beweerd wordt</i> als iemand stelt dat er 'financiële dekking' is. 'Financiële dekking' moet niet verward worden met 'budgettaire dekking'. 'Budgettaire dekking' gaat niet over begrotingswijzigingen, maar over de vraag of een door een budgethouder voorgenomen uitgave binnen zijn budget (dus binnen de reeds vastgestelde begroting) past. Praktisch betekent dit artikel in combinatie met 2.1 dat bij een voorstel tot verhoging van de lastenkant van de begroting alleen van (een voorstel tot) 'dekking' kan worden gesproken als tegenover de extra lasten tenminste evenveel extra inkomsten staan (een provinciale subsidie bijvoorbeeld), of een extra onttrekking uit een bestemmingsreserve. Het enige alternatief is dat het voorstel tot verhoging of introductie van lastenbudget X gepaard gaat met een voorstel tot een minstens even grote verlaging van een reeds in de begroting opgenomen lastenbudget Y, door het verminderen of schrappen van de daarmee verbonden beleidsambities. Hierdoor wordt de totale lastenkant van de begroting niet verhoogd. Het voorstel tot vermindering van lastenbudget Y mag niet als reden hebben dat op dat budget een overschrijding verwacht wordt, want die overschrijding hoort gemeld te worden middels een RIB of via de burap (zie art 3.0 e.v.).
HST 3	REALISATIE, RAPPORTAGE EN VERANTWOORDING	
3.0.	Illustratie: schema van het melden van afwijkingen (globaal)	Dit is het schema dat ten grondslag ligt aan de meldings- en rapportageregels die in de nieuwe financiële verordening zijn vastgelegd. In het kader van het maken en laten vaststellen van de verordening is dit schema dan ook besproken met de wethouder en de Rekeningencommissie, en met de raadsleden die naar de voorlichtingsavond over het nieuwe financiële beleid kwamen. De regels in de verordening regelen niet alles wat in dit schema staat, maar alleen dat deel waar de raad mee te maken heeft. De rest moet in het uitvoeringsbeleid geregeld worden.

Melding van afwijkingen in schema

NB 1: Dit is een schema, een simplificatie. Niet alle mogelijkheden worden getoond.

NB 2: Het college blijft altijd gehouden aan de informatieplicht (art 169 Gemeentewet)

3.1.	De gemeentesecretaris meldt een verwachte financiële afwijking van € 250.000 of meer onmiddellijk aan het college, middels een collegevoorstel met concept-raadsinformatiebrief.	Deze afspraak regelt de verantwoordelijkheid van de gemeentesecretaris om het college in staat te stellen, afwijkingen van € 250.000 of meer zo snel mogelijk aan de raad te melden, in overeenstemming met de verordening (artikel 5 lid 4). De gemeentesecretaris zal de verantwoordelijkheid jegens hem vervolgens in de organisatie-afspraken (vast te stellen door de gemeentesecretaris) leggen bij de budgethouder.
3.2.	Over de voortgang van de uitvoering van de begroting rapporteert de gemeentesecretaris tenminste twee keer per jaar aan het college, middels een 'bestuursrapportage'.	Dit artikel definieert hoe vaak de gemeentesecretaris rapporteert aan het college over het behalen van de in de begroting bepaalde prestaties, de uitputting van de budgetten en de samenhang daartussen.
3.3.	De bestuursrapportage bevat altijd tenminste: - een eindejaarsprognose met betrekking tot de in de begroting gedefinieerde te leveren prestaties; - een eindejaarsprognose van de lasten, baten en het saldo van elk programma en elk taakveld; - een overzicht van alle verwachte financiële afwijkingen van € 50.000 of meer op de rekening van lasten en baten; - een overzicht van alle verwachte financiële afwijkingen van € 50.000 of meer op de onderdelen van de hulpkostenplaats; - een overzicht van alle verwachte financiële afwijkingen van € 50.000 of meer op de investeringskredieten; - de verwachte overschrijdingen van autorisatietermijnen van investeringskredieten; - een overzicht van de bezuinigingsstelposten - een overzicht van de financiële risico's die de gemeente loopt.	Dit artikel stelt de minimum-eisen voor de inhoud van de bestuursrapportage. De eerste eis vloeit voort uit het doel van inhoudelijke of beleidsmatige beheersing, de tweede eis uit het doel van financiële beheersing. Eén van de componenten van 'in control zijn' is, dat het resultaat van je inspanningen geen verrassing is. Om het verrassingselement zo klein mogelijk te maken, probeer je een prognose te maken van het resultaat. De derde, vierde en vijfde eis regelen dat het college geïnformeerd wordt over alle financiële afwijkingen € 50.000 en meer. Een financiële afwijking kan ook onmiddellijk aan het college gemeld worden. Als de afwijking politiek relevant is, moet dat zelfs (teneinde het college in staat te stellen te voldoen aan art 169 lid 2 Gemeentewet). Hoe dan ook, alle afwijkingen van € 50.000 of meer worden in elk geval gemeld in de bestuursrapportage. Dit geldt zowel voor exploitatiebudgetten, budgetten op de kostenplaats, als voor investeringskredieten. De zesde eis heeft als doel dat het college op tijd in staat wordt gesteld om te besluiten of de autorisatietermijn van een budget verlengd moet worden of niet. Aangezien er voor exploitatiebudgetten duidelijke regels zijn, zal dit vooral spelen bij investeringskredieten. De zevende eis stelt het college in staat om de voortgang van de uitvoering van bezuinigingsopdrachten te volgen. Bezuinigingsstelposten zijn correcties op het lastentotaal die in de loop van het jaar moeten verdwijnen, ofwel omdat het lukt om onderbouwd en realistisch budgetten te verlagen (bezuinigingsvoornemen slaagt), ofwel omdat dat niet lukt (bezuinigingsvoornemen slaagt niet en wordt, althans voor het lopende jaar, opgegeven). Op de realisatie (= het al dan niet slagen) van bezuinigingen moet daarom worden gerapporteerd in termen van budgetverlagingen, los van de realisatie (= het doen van uitgaven) ten laste van budgetten.

		De achtste eis heeft als doel om te bevorderen dat risico's <i>door het jaar heen</i> actief gemonitord, gesignaleerd, geanalyseerd en waar mogelijk beheerst worden, en niet alleen wanneer er voor de begroting of het jaarverslag een 'paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing' geschreven moet worden.
3.4.	Een financiële afwijking is in het geval van een lastenbudget, het verschil tussen het begrote bedrag (budgethoogte) en de lasten die aan het eind van de autorisatieperiode op het budget geboekt zijn. In het geval van een batenbudget gaat het om het verschil tussen het begrote bedrag en de baten die aan het eind van de autorisatieperiode op het budget geboekt zijn. In het geval van een investeringskrediet gaat het om het verschil tussen enerzijds de hoogte van het investeringskrediet en anderzijds het saldo van de uitgaven en inkomsten die bij het gereed komen van de investering op het krediet geboekt zijn. Een overschrijding van een autorisatietermijn telt ook als een financiële afwijking.	Dit artikel definieert de term 'financiële afwijking' in de context van managementrapportages ('maraps'), bestuursrapportages ('buraps'), tussenrapportages ('turaps') en jaarstukken. De twee belangrijkste discussiepunten die deze definitie wegneemt, is 1. of overschrijdingen van autorisatietermijnen wel of geen financiële afwijkingen zijn. Door ze wel zo te definiëren, kan er over gerapporteerd worden in de bestuursrapportage en de tussenrapportage, en kunnen bij de tussenrapportage desgewenst autorisatietermijnen aangepast worden (investeringskredieten), of kan een overhevelingsvoorstel voorbereid worden (incidentele exploitatiebudgetten; zie art 4.2). 2. of bij het bepalen van een afwijking in het kader van een tussentijdse rapportage (marap, burap of turap) het budget moet worden afgezet tegen (a) alleen de reeds gemaakte kosten, (b) de reeds gemaakte kosten en de openstaande verplichtingen, of (c) de reeds gemaakte kosten, de openstaande verplichtingen en de verdere binnen de autorisatietermijn verwachte kosten. Blijkens de definitie is het antwoord (c). Voor batenbudgetten geldt <i>ceteris paribus</i> hetzelfde als voor lastenbudgetten. Uit de definitie wordt verder duidelijk dat een verwachte overschrijding van een lastenbudget een verwachte financiële afwijking is, ongeacht of er extra baten 'tegenover staan'. Baten dienen te worden vergeleken met batenbudgetten. De raad stelt bij de begroting niet alleen een begrotingssaldo vast, maar ook de budgetten voor lasten en baten. In de verantwoording mogen extra lasten daarom niet worden weggestreept tegen extra baten. De definitie geldt zowel voor exploitatiebudgetten als voor investeringskredieten. Bij exploitatiebudgetten is de autorisatietermijn één jaar. De afwijking wordt dan dus bepaald door een prognose van de totale gemaakte kosten per 31 december van het lopende jaar. Bij een investeringskrediet kan de autorisatieperiode meerdere jaren beslaan. De uitgavenprognose richt zich niet op de datum waarop de autorisatieperiode van het investeringskrediet formeel afloopt, maar op de datum dat de investering naar verwachting gereed is. Zo wordt voorkomen dat een verwachte overschrijding van de autorisatietermijn de financiële prognose vertekent.
3.5.	In de bestuursrapportage wordt expliciet aandacht besteed aan financiële afwijkingen die elk afzonderlijk onder de grens van € 250.000 blijven, maar inhoudelijk samenhangen en gezamenlijk de grens van € 250.000 overschrijden.	Het doel hiervan is dat afwijkingen die gezamenlijk de € 250.000 overschrijden en door hun inhoudelijke samenhang relevant zijn, niet aan de aandacht ontsnappen. In deze geest is de meldingssystematiek in 2017 ook besproken met Rekeningencommissie en in een voorlichtingsbijeenkomst met de raad. Het is bij voorbeeld niet zo, dat als er tekorten zijn van 3x € 100.000 op drie verschillende Wmo-regelingen (totale afwijking € 300.000), de Raad dat niet te lezen krijgt. Dit artikel moet in combinatie gelezen worden met art 3.6.
3.6.	Met betrekking tot de in 3.6. bedoelde gecombineerde afwijkingen wordt in het bestuursvoorstel dat de bestuursrapportage vergezelt, aan het college voorgesteld die afwijkingen middels een raadsinformatiebrief of raadsvoorstel aan de Raad te melden.	Deze afspraak zorgt ervoor dat het college snel kan zien welke afwijkingen, die volgens de normale systematiek niet aan de raad gemeld zouden worden, door het college alsnog aan de raad gemeld moeten worden. Die hier bedoelde gecombineerde afwijkingen worden, na vermelding in RIB of raadsvoorstel, opgenomen in de eerstvolgende tussenrapportage, op dezelfde manier als 'gewone' afwijkingen van € 250.000 en meer.
3.7.	Begrotingswijzigingen zonder tussenkomst van college en raad die de meldingssystematiek ondergraven, zijn niet toegestaan. Budgetverschuivingen van het ene naar het andere taakveld vallen hier in elk geval onder.	Dit artikel verhindert dat financiële afwijkingen niet gemeld worden, omdat ze worden voorkomen of weggepoetst door begrotingswijzigingen. Volgens de autorisatielogica wordt de mogelijkheid voor de gemeentesecretaris (lees: het ambtelijk apparaat) om de begroting te wijzigen zonder tussenkomst van raad en college, bepaald door het niveau waarop het college de gemeentesecretaris geautoriseerd heeft. Ingevolge de verordening (art 5 lid 1) en deze uitvoeringsregels (art 1.3.) zou dat betekenen dat ambtelijke budgethouders met budgetten mogen 'schuiven', zolang ze dat binnen de programma's doen. Echter, vanwege de afgesproken meldingssystematiek mag dat niet zonder restrictie. Voorbeeld 1: Een budgethouder heeft twee budgetten: budget A ten behoeve van het behalen van prestatie P, en budget B ten behoeve van het behalen van prestatie Q. De budgetten behoren tot hetzelfde begrotingsprogramma. De budgethouder verwacht een overschrijding van

		€ 60.000 op zijn budget A en een onderschrijding van € 60.000 op zijn budget B. Volgens de autorisatielogica zou hij budget A met € 60.000 mogen verhogen en budget B met € 60.000 verlagen, zodat zijn prognose wordt dat hij op beide budgetten precies goed uitkomt. Dit zou echter verhinderen dat hij via de burap twee meldingen doet aan het college, volgens de afspraak dat afwijkingen van € 50.000 en meer gemeld worden (art 3.3). Met andere woorden: omdat zo'n begrotingswijziging voorkómt dat er één of meer afwijkmeldingen worden gedaan, is ze niet toegestaan. Essentieel in dit voorbeeld is het feit dat het om twee verschillende prestaties gaat (P en Q). Zou het gaan om twee budgetten die ten dienste staan van één en dezelfde prestatie (bijvoorbeeld één budget voor materiële kosten ten behoeve van prestatie P en één budget voor personele kosten ten behoeve van prestatie P), dan is het schuiven wel toegestaan. Niet essentieel is het bedrag. Vervangen we in bovenstaand voorbeeld het bedrag van € 60.000 door een bedrag van € 20.000, dan is schuiven nog steeds niet toegestaan. Immers, anders zou men een melding van € 100.000 kunnen voorkomen door vijf keer € 20.000 te verschuiven. Voorbeeld 2: Twee budgethouders moeten samen een bepaalde prestatie voor de gemeente halen. Ze hebben de daartoe noodzakelijke activiteiten verdeeld en hebben allebei een budget van € 200.000. Nu besluiten ze dat enkele activiteiten van budgethouder 1 naar budgethouder 2 gaan. Daartoe heeft budgethouder 2 € 50.000 meer budget nodig en budgethouder 1 € 50.000 minder budget. Het voorstel is dus om € 50.000 over te hevelen van budget A naar budget B, terwijl de te behalen prestatie en het totale budget hetzelfde blijven, en prognoses geen motief vormen. Deze 'begrotingswijziging' heeft puur organisatorische redenen (d.w.z. redenen in termen van 'wijziging in verdeling van taken in het ambtelijk apparaat'), heeft dus niets met prognoses en verwachte afwijkingen te maken, ondergraaft daarmee de meldingssystematiek niet, en is daarom toegestaan. We gaan er van uit dat verschuivingen van het ene taakveld naar het andere, altijd een verschuiving van de ene prestatie naar de andere betekenen. Het is de verantwoordelijkheid van budgethouders dat begrotingswijzigingen de meldingssystematiek niet aantasten, en het is de verantwoordelijkheid van de controlfunctie om hier over te adviseren en er op toe te zien.
3.8.	In de tussenrapportage worden geen verwachte financiële afwijkingen opgenomen die niet reeds middels een raadsinformatiebrief of raadsvoorstel aan de raad gemeld zijn.	Deze regel bewaakt de zuiverheid van de functie van de tussenrapportage. Financiële afwijkingen van € 250.000 en meer worden aan de raad gemeld (middels een raadsinformatiebrief of een raadsvoorstel; artikel 5, leden 3 en 4 van de verordening). De raad kan op grond van een RIB om een raadsvoorstel verzoeken. De tussenrapportage herstelt vervolgens het integrale overzicht en is de gelegenheid is om, waar dat nodig is en nog niet gebeurd, de begroting van het lopende jaar aan te passen (artikel 5 lid 5 en artikel 6 lid 1 van de verordening). Met andere woorden: de functie van de tussenrapportage is (1) het integrale overzicht geven op basis van informatie die de raad al in afzonderlijke raadsinformatiebrieven heeft gekregen; (2) de begroting aanpassen op basis van diezelfde informatie. Voorkomen wordt, dat er afwijkmeldingen en/of begrotingswijzigingen in de tussenrapportage terecht komen die niet in een RIB hebben gestaan respectievelijk zijn aangekondigd, en dat daardoor over die specifieke afwijking of begrotingswijziging op het verkeerde moment discussie ontstaat (namelijk ten tijde van de tussenrapportage, terwijl het dan over het algemene financiële beeld moet gaan). De praktische consequentie hiervan kan zijn, dat de tussenrapportage in zekere zin niet 'actueel' is. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn als er, terwijl de rapportage in de raad ligt, een RIB met een afwijkmelding naar de raad onderweg is. Dat is echter de enige manier om de procedure zuiver en het product (de tussenrapportage) helder te houden. De tussenrapportage heeft geen pretentie van 'actualiteit' in de zin van 'de financiële stand van vandaag'. Dat is ook een onmogelijke pretentie, omdat er altijd minimaal een paar weken verstrijken voor een door het ambtelijk apparaat opgestelde rapportage de raad bereikt.
3.9.	In de concept-Jaarstukken die de gemeentesecretaris aan het college aanbiedt, met de bedoeling dat het college deze goedkeurt en aan de raad aanbiedt, verklaart de gemeentesecretaris in financiële termen: - de over- en onderschrijdingen van € 50.000 en meer op de lasten- en/of batenkant van elk taakveld. Hij verklaart alleen in termen van bedragen van € 50.000 of meer en alleen in functionele termen, niet in termen van kostensoorten. - de over- en onderschrijdingen van € 50.000 en meer op de onderdelen van een eventuele hulpkostenplaats. - de over- en onderschrijdingen van € 50.000 en meer op de in het verslagjaar afgesloten investeringskredieten.	Het <i>procedurele</i> doel van dit artikel is dat de wijze waarop het college in de jaarstukken financiële verantwoording aflegt aan de raad, wordt bepaald door degene die verantwoording aflegt (i.e. het college), niet door de organisatie of een onderdeel van de organisatie (team Rapportages bijv.). Het <i>inhoudelijke</i> doel van dit artikel is dat de verklaring van financiële afwijkingen in de jaarrekening enerzijds niet te hoog over is (de meldingslogica volgend, zou kunnen worden gesteld dat afwijkingen van minder dan € 250.000 niet verklaard hoeven worden) en anderzijds de verklaring niet te gedetailleerd wordt, zodat hij zowel voor de makers als voor de lezers een te zware belasting wordt. Op een begroting van € 250 miljoen komt een afwijking van € 50.000 overeen met 0,02%; uitgaand van een gemiddelde taakveldgrootte van € 5 miljoen komt een afwijking van € 50.000 overeen met 1%.

3.10.	In de balans in de jaarrekening worden tot ‘materiële vaste activa met maatschappelijk nut’ gerekend (limitatief): waterwegen, waterbouwkundige werken, permanente terreinwerken, wegen, straten, fietspaden, voetpaden, bruggen, viaducten, tunnels, verkeerslichtinstallaties, openbare verlichting, straatmeubilair, reconstructie openbare ruimten, parken en overig groen.	Dit artikel geeft een operationele definitie van ‘materiële vaste activa met maatschappelijk nut’. Dit beperkt discussie over wat onder deze term valt, alsmede verschillen van interpretatie in verschillende organisatie-onderdelen. De opsomming is overgenomen uit de oude nota Investeringsen. NB Schrappen van de term ‘limitatief’ uit de definitie zou de definitie een stuk minder scherp maken. Achtergrond Volgens het BBV (art 35 lid 1 sub c) moeten gemeenten in de jaarrekening in de balans een verschil maken tussen materiële vaste activa met economisch nut en materiële vaste activa met maatschappelijk nut. (Ondanks, of misschien juist vanwege, het feit dat dit verschil voor het activeren niet meer uitmaakt; beide typen investeringen moeten geactiveerd worden.) Het BBV geeft een conceptuele definitie van ‘investeringsen met economisch nut’ (BBV art 1 sub p). Die definitie kan echter discussie en verwarring opleveren. Bijvoorbeeld: Voor bruggen, tunnels en viaducten kun je zeggen dat ze ‘onverkoopbaar’ zijn, en dus niet onder ‘economisch nut’ vallen. Maar je kunt tol heffen voor zulke objecten, dus er inkomsten mee genereren. Volgens de conceptuele definitie van het BBV zou dit ze kwalificeren voor ‘economisch nut’. (Net zoals riolen onder ‘economisch nut’ vallen, niet omdat ze verkoopbaar zijn, maar omdat ze met een heffing bekostigd worden.)
3.11.	Het besluit door het college om akkoord te gaan met de jaarstukken van de gemeente en die aan te bieden de raad, impliceert de decharge van de gemeentesecretaris met betrekking tot het gevoerde beheer en de administratie.	Dit artikel regelt het beëindigen van de verantwoordelijkheid van de gemeentesecretaris (en met hem de rest van het ambtelijke apparaat) jegens het college voor de wijze waarop hij de begroting heeft uitgevoerd. Dit betekent bijvoorbeeld dat het college hem daarna niet meer op begrotingsoverschrijdingen kan aanspreken. De functie hiervan is dat de gemeentesecretaris en het apparaat niet tot in lengte van jaren door het college aanspreekbaar zijn op hun handelen in een al afgesloten boekjaar. Overigens heeft de decharge geen gevolgen voor de mogelijkheid van strafrechtelijke vervolging van ambtenaren als zij er van verdacht worden de wet te hebben overtreden.
	HOOFDSTUK 4. BEUKENNOTENWET	(corresponderend met art 8 verordening)
4.1.	Een aanvraag voor een exploitatiebudget of een investeringskrediet bevat tenminste (1) een beschrijving van het bestedingsdoel, (2) de naam van het begrotingsprogramma waar het budget onder zou moeten vallen; (3) de bestedingstermijn, (4) een financiële onderbouwing en (5) een uitvoeringsplan. ▪ Onder ‘financiële onderbouwing’ wordt verstaan: een financiële begroting over de volledige periode van werkzaamheden, met specificatie naar jaarschijf; inclusief een inschatting van de financiële en niet-financiële risico’s, een beschrijving van de maatregelen om die risico’s te verkleinen, en een raming van de kosten van die maatregelen. ▪ Onder ‘uitvoeringsplan’ wordt verstaan: een beschrijving van wat er moet gebeuren, in welke volgorde, hoe en wanneer, en hoeveel menskracht daarvoor nodig is (capaciteitsplanning). Dit kan zijn in de vorm van een procesbeschrijving of in de vorm van een projectplan.	Dit is een uitwerking van de Algemene Beukennotenwet (artikel 8 van de verordening). Bij incidentele budgetten en investeringskredieten dienen de capaciteitsplanning en de financiële begroting de hele periode van de werkzaamheden of het project beslaan. Bij structurele exploitatiebudgetten kan worden volstaan met de periode van de Meerjarenraming. NB ‘Structureel’ betekent hier niet ‘meer dan één jaar’, maar ‘geen einde voorzien’. Een meerjarig budget voor werkzaamheden waarvan de verwachting is dat ze na 6 jaar eindigen, geldt in dit verband dus als ‘incidenteel’. De financiële begroting bevat een raming van kosten en eventuele baten (bijv. bijdragen van derden), en de saldi van kosten en baten, over het totaal en per jaarschijf. Bij een ‘eventueel begrote financiële risicomarge’ kan worden gedacht aan bijvoorbeeld een opslag op het minimaal benodigde budget, om onverwachte prijsverhogingen op te vangen. Voor ‘aanvraag van een budget’ moet gelezen worden zowel ‘aanvraag van een budget dat voorheen niet bestond’ als ‘aanvraag voor verhoging van een reeds bestaand budget’. De ‘financiële onderbouwing’ en het ‘uitvoeringsplan’ kennen geen criteria voor lengte (aantal pagina’s A4 bijv.) of diepgang (detailniveau). Dat is bewust. Het is namelijk niet de bedoeling om de organisatie in plannenmakerij te laten omkomen. Als de functie en onderbouwing van een budget in tien regels kunnen worden uitgelegd, waarbij alle in dit artikel genoemde elementen aan bod komen, is dat prima. Een financiële onderbouwing kan ook zijn “Het gebudgetteerde bedrag is een schatting op basis van de uitgaven van de afgelopen vijf jaar”. Of “Het gebudgetteerde bedrag is een slag in de lucht, want we hebben dit nog nooit gedaan en voor zover we weten is Hilversum de eerste die dit probeert.” Het begrotingsprogramma moet worden genoemd in de aanvraag, omdat de raad en het college autoriseren op het niveau van begrotingsprogramma’s.
4.2.	Exploitatiebudgetten kunnen niet worden overgeheveld naar het volgende begrotingsjaar. Er zijn twee uitzonderingen:	Dit artikel concretiseert dat niet bestede exploitatiebudgetten aan het eind van het jaar vrij vallen, in overeenstemming met de Beukennotenwet. Hierbij maakt het niet uit of een budget incidenteel of structureel is.

	(1) Overheveling is wel mogelijk als het budget incidenteel is en de uitvoering al gestart is. (2) Overheveling is ook mogelijk als het gaat om door mede-overheden of anderen voor een specifiek doel beschikbaar gestelde middelen.	Er zijn twee uitzonderingen, die beide te maken hebben verplichtingen (aangegaan dan wel opgelegd). Investeringskredieten kunnen niet worden overgeheveld, maar wel worden verlengd. In zulke gevallen geldt een analoge systematiek.
4.3.	Een voorstel om kosten te dekken uit het budget voor Nieuwe Kansen moet aan de volgende eisen voldoen: ▪ Het mag niet gaan om een overschrijding op een bestaand budget; ▪ Het moet gaan om een incidentele uitgave in het lopende begrotingsjaar, die geen verplichting tot meer uitgaven met zich mee brengt; ▪ In het collegevoorstel moet worden aangegeven: (1) waarom het een kans is, (2) wat het maatschappelijk rendement is, (3) waarom het niet wenselijk is om eerst met een voorstel naar de raad te gaan, of om te wachten tot de volgende kadernota of begroting; ▪ Het bedrag van de beoogde besteding mag niet hoger zijn dan € 50.000. ▪ Aangegeven moet worden ten laste van welk programma de kosten zullen komen. ▪ Het voorstel moet vergezeld gaan van een concept-RIB waarin tenminste alle hiervoor genoemde informatie is opgenomen.	Deze afspraken moeten ervoor zorgen dat (1) het budget voor Nieuwe Kansen geen ‘collegebeukenoot’ is; (2) de aanwending van het budget niet leidt tot verplichtingen in komende jaren, waar de raad praktisch geen “Nee” meer tegen kan zeggen. (3) het budget niet in één keer wordt opgebruikt. Uitgaven kunnen nooit direct ten laste van het budget Nieuwe Kansen komen. Ze zullen ten laste moeten komen van het relevante begrotingsprogramma. Daartoe zal bij de eerstvolgende tussenrapportage het budget Nieuwe Kansen moeten worden afgeraamd ten gunste van het relevante begrotingsprogramma. De RIB is hiervoor het vehikel (begrotingswijziging via een tussenrapportage vereist een voorafgaande RIB), naast het inhoudelijk informeren van de raad in overeenstemming met artikel 4 lid 7 van de financiële verordening.
4.4.	De verwerking van wijzigingen in de uitkeringen uit het Gemeentefonds (algemene uitkering, integratie-uitkeringen en decentralisatie-uitkeringen) gaat als volgt: 1. We hebben een circulaire in jaar T (meicirculaire, septembercirculaire of decembercirculaire). 2. De circulaire en de gevolgen ervan worden aan de raad gemeld door middel van een raadsinformatiebrief. 3. Het gevolg voor de <i>inkomstenkant</i> (meer of minder baten in programma 5) wordt altijd bij de eerstvolgende gelegenheid verwerkt, dat wil zeggen: bij de eerstvolgende tussenrapportage of, als er geen tussenrapportage meer komt, bij de jaarrekening. 4. Voor de <i>uitgavenkant</i> (verwerking in uitgavenbudgetten) hangt de wijze van verwerking af van het <i>type mutatie</i>. Zie schema hier onder.	‘Verwerking’ betekent in het schema: aanpassing van de begroting van het lopende jaar en, indien nodig, inzicht geven in het effect op de meerjarenraming. Het inzicht in het effect op de meerjarenraming wordt gegeven middels een ‘meerjarendoorkijk’. De formele meerjarenraming, zoals bedoeld in artikel 22 van het BBV, wordt uitsluitend vastgesteld op de integrale kaderstellende momenten: bij de kadernota en bij de begroting. Aan de verwerkingsregels liggen de volgende uitgangspunten ten grondslag: 1. De circulaire is een externe ‘afwijking melding’. We sluiten zo veel mogelijk aan bij de normale procedure voor afwijkingen: (1) aan Raad melden middels RIB, (2) verwerking mutaties lopende jaar bij tussenrapportage (+ indien nodig inzicht geven in meerjarig effect), (3) verwerking mutaties m.b.t. komende jaren in MJR bij de Kadernota of begroting (afh van om welke circulaire het gaat). 2. Beukennotenwet: ‘geen plan, geen budget’. Wel gaan we er van uit dat voor lopende zaken al plannen zijn. Alleen voor nieuwe taken moet er dus een plan komen alvorens de middelen besteed mogen worden. 3. Integraliteit van financiële besluitvorming; ‘Raad aan de voorkant’. Mutaties als gevolg van het accrès zijn niet-taakgerelateerde mutaties, vallen dus niet te vertalen naar een taak, en worden dan ook niet verwerkt in de uitgavenbudgetten. Taakgerelateerde mutaties die geen gevolg zijn van een wijziging in taken worden niet vertaald naar de uitgavenbudgetten van het lopende jaar, maar wel naar die van komende jaren. De reden hiervan is dat de uitgavenbudgetten van het lopende jaar horen te zijn begroot op basis van de afspraken van wat er dit (lopende) jaar uitgevoerd moet worden, onafhankelijk van mutaties van uitkeringen uit het Gemeentefonds. Voor de volgende jaren veronderstellen we evenwel dat de door het Rijk verwerkte prijs- en volume-effecten ook voor Hilversum gelden. Mutaties die voortvloeien uit wijzigingen in taken, worden, voor zover er niet op geanticipeerd is in de begroting, doorvertaald naar de uitgavenbudgetten als er sprake is van minder inkomsten. Is er sprake van verhoging van de inkomsten, dan wordt de mutatie niet automatisch doorvertaald, maar dient de budgethouder de middelen te claimen met een onderbouwd voorstel, in overeenstemming met de Beukennotenwet. We gaan we er hierbij van uit dat budgethouders in alle opzichten, dus ook financieel, zo veel mogelijk anticiperen op wijzigingen in taken. Wanneer een budgethouder dus in het jaar T-1 een uitbreiding van taken verwacht op zijn gebied in het jaar T, of met financiële effecten in het jaar T, vraagt hij meer budget aan in de begroting van jaar T. Hij doet dat in de zomer van T-1, aangezien dan de begroting voor T gemaakt wordt. Indien de wijziging in taken pas na het vaststellen van de begroting bekend is geworden, vraagt de budgethouder meer budget aan door middel van een voorstel tot wijziging van de begroting van jaar T. Hij onderbouwt zijn budgetaanvraag in overeenstemming met de Beukennotenwet. Claims boven het drempelbedrag voor de Kadernota worden verwerkt in de Kadernota, claims onder dat bedrag worden verwerkt in de begroting. Voor <u>de uiterlijke claim-termijn</u> maakt dat echter niet uit: ook claims onder het drempelbedrag vervallen, als ze niet zijn gedaan uiterlijk bij het ‘ophalen’ ten behoeve van de Kadernota.

		Indien met een andere partij bindende afspraken zijn gemaakt over de wijze waarop met de rijksbudgetten moet worden omgegaan, hebben die afspraken voorrang boven de in 4.3. beschreven systematiek. Te denken valt aan afspraken met een organisatie die voor de gemeente het beleid uitvoert, en naar welke de gemeente de budgetten ‘doorsluis’. Indien met die partij is afgesproken dat mutaties één op één worden doorgegeven, heeft die afspraak voorrang boven de verwerkingstabel. NB De afspraak om één op één door te geven, moet zijn vastgelegd in een collegebesluit. Als er indicaties zijn dat er zo’n afspraak gemaakt is (bijvoorbeeld omdat de andere partij dat beweert), maar er is geen aanwijsbaar collegebesluit, moet de vraag wat er moet gebeuren, aan het college worden voorgelegd.		
		Financiële effect vd mutatie → Reden vd financiële mutatie ↓	Financieel effect op jaren waarvan de begroting al is vastgesteld (d.w.z. jaar T en, mits de begroting van T+1 al is vastgesteld, van T+1) In de regel geldt: bij de Meicirculaire is de begroting voor T+1 nog niet vastgesteld, bij de Septembercirculaire (materieel) wel.	Financieel effect op jaren waarvan de begroting nog niet is vastgesteld (T+1, T+2, ... T+n. (Indien de begroting van T+1 materieel al is vastgesteld: jaren T+2 e.v.)
1	Niet taakgerelateerd: Minder of meer geld vanwege accrès (‘trap op, trap af’)	<u>Geen verwerking</u> aan de uitgavenkant van de lopende begroting. Lagere inkomsten komen dus ten laste van het begrotingssaldo, hogere inkomsten ten gunste van het begrotingssaldo.	<u>Geen verwerking</u> aan de uitgavenkant van de meerjarenraming (BBV art 22) of meerjarendoorkijk. Lagere inkomsten komen dus ten laste van de toekomstige begrotingssaldi, hogere inkomsten ten gunste van de toekomstige begrotingssaldi.	
2.1.	Wel taakgerelateerd, maar niet vanwege een wijziging in de taken: Minder of meer geld vanwege prijscompensatie, volume-aanpassing, enz.	<u>Geen verwerking</u> aan de uitgavenkant van de lopende begroting. Lagere inkomsten komen dus ten laste van het begrotingssaldo, hogere inkomsten ten gunste van het begrotingssaldo.	<u>Verwerken in de relevante taakbudgetten</u> in meerjarendoorkijk in RIB en tussenrapportage. Lagere inkomsten hebben dus geen effect op de toekomstige begrotingssaldi en hogere inkomsten ook niet. De meerjarenraming (BBV art 22) wordt aangepast bij de eerstvolgende kadernota of begroting.	
2.2.1.	Minder geld vanwege schrapping taken en/of extensivering taken (Voorzover niet op geanticipeerd bij het	<u>Verwerken in de relevante taakbudgetten</u> van de lopende begroting.	<u>Verwerken in de relevante taakbudgetten</u> in meerjarendoorkijk in RIB en tussenrapportage.	

		maken van de begroting)	De lagere inkomsten hebben dus geen effect op het begrotingssaldo.	De lagere inkomsten hebben dus geen effect op de toekomstige begrotingssaldi. De meerjarenraming (BBV art 22) wordt aangepast bij de eerstvolgende kadernota of begroting.	
	2.2.2.	Meer geld vanwege extra taken en/of intensivering taken (Voor zover niet op geanticipeerd bij het maken van de begroting)	<u>Géén verwerking aan de uitgavenkant van de lopende begroting, tot er van een budgethouder een onderbouwde claim op de middelen komt.</u> Tot dat moment komen de hogere inkomsten dus ten gunste van het begrotingssaldo. De claim op de middelen kan komen in een collegevoorstel (50.000<x<250.000), of een raadsvoorstel (>250.000). Indien de middelen niet zijn geclaimd en toegekend voor 31 december van het begrotingsjaar, vallen ze vrij.	<u>Géén verwerking aan de uitgavenkant in meerjarenraming (BBV art 22) of meerjarendoorkijk, tot er van een budgethouder een onderbouwde claim op de middelen komt.</u> Tot dat moment komen de hogere inkomsten dus ten gunste van de toekomstige begrotingssaldi. De claim op de middelen kan komen in een collegevoorstel (50.000<x<250.000), een raadsvoorstel (>250.000), een kadernota of begroting. Het uiterste moment om te claimen is de kadernota in het jaar T+1. Daarna vallen de middelen vrij.	
HST 5	WAARDERING, AFSCHRIJVING EN RENTE VASTE ACTIVA			(corresponderend met art 9 verordening)	
5.1.	Onder ‘verrijgungskosten’ vallen (limitatief): aanschafprijs, transportkosten, kosten van verzekering, BTW (voor zover niet verrekenbaar en niet compensabel), en eventuele invoerrechten.			Dit artikel beoogt een bestendig beleid bij het activeren van verrijgungskosten. De hier genoemde kostentypen worden vaak op één en dezelfde factuur door de leverancier in rekening gebracht. Verrijgungskosten zijn kosten die nodig zijn om het aan te schaffen goed te <i>verrijgen</i> . Kosten die nodig of wenselijk zijn om het goed aan te passen of anderszins bruikbaar te maken voor de organisatie, en die niet in de aanschafprijs zitten, vallen onder ‘vervaardigingskosten’. Zie aldaar.	
5.2.	Onder ‘vervaardigingskosten’ vallen (limitatief): de kosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen, materialen en diensten, BTW (voor zover niet verrekenbaar en niet compensabel), en eventuele invoerrechten. Bij grondexploitaties vallen ook toe te rekenen rentekosten onder de vervaardigingskosten.			Dit artikel beoogt een bestendig beleid bij het activeren van vervaardigingskosten. Onder ‘diensten’ vallen ook (vervaardigings)arbeid – mits geen kosten van ‘inhuur’ – en eventuele verzekeringen, zoals een bouwverzekering. De kosten van ‘inhuur’ – preciezer: ingehuurd personeel – vallen niet onder te activeren vervaardigingskosten omdat we personeelskosten, dat wil zeggen de kosten van de arbeid van mensen van wie de handelingen tellen als handelingen van de gemeente Hilversum, per 1-1-2018 niet meer activeren (art 9 lid 1 van de verordening). Voorbeeld: Indien we een muur laten metselen door bouwbedrijf B (bouwbedrijf B levert aan ons een gemetselde muur op), dan dienen zowel de materiaalkosten (stenen, cement) als de door het bouwbedrijf in rekening gebrachte arbeidskosten (loon e.d. van de metselaars) geactiveerd te worden. Indien we de muur zelf metselen, mogen de arbeidskosten niet geactiveerd worden, ook niet als een deel van de metselaars via een uitzendbureau bij de gemeente werkt (‘ingehuurd personeel’).	

		De kosten van het opleiden of trainen van medewerkers dienen niet te worden geactiveerd omdat ze niets aan het activum toevoegen, noch aan de economische waarde ervan. Deze kosten voegen waarde toe aan <i>het personeel</i> , en het personeel is geen eigendom van de gemeente. De kosten van een dienst als het installeren van software kunnen wel worden geactiveerd. Het begrip ‘installeren’ moet echter beperkt worden opgevat, namelijk alleen betreffend activiteiten die waarde scheppen die dezelfde gebruiksperiode (en dus afschrijvingsperiode) heeft als het ‘eigenlijke’ activum. Het activeren van de kosten van het maken van queries ten behoeve van een dashboard bijvoorbeeld, ligt niet voor de hand, als te voorzien is dat die queries elk jaar grondig herzien zullen moeten worden, en dus veel minder lang mee gaan dan de dashboardapplicatie zelf.												
5.3.	De rentelasten die optreden tussen het moment van de uitgave en het moment van het starten van de afschrijving (bouwrente) worden toegerekend aan de betreffende investering.	Dit artikel zegt dat we voor de berekening en toerekening van rente een ander startpunt hanteren dan voor de afschrijvingen. De twee onderdelen van de zogeheten ‘kapitaallasten’ lopen dus niet helemaal synchroon. Dit betekent voor het berekenen van kapitaallasten een complicatie, maar heeft als voordeel we de rente al meteen aan de juiste activa toerekenen. Zouden we bouwrente aan andere zaken (activa waar al op afgeschreven wordt) toerekenen, dan zou dat kostendekkingsproblemen kunnen opleveren. Bijvoorbeeld bij grote, nog niet afgeronde investeringen zoals het Stationsplein zou de rioolheffing meer dan kostendekkend (en dus onrechtmatig) kunnen worden. Dit voorkomen we nu dus. ‘Toerekenen’ moet niet verward worden met ‘activeren’. Bij gewone investeringen (verwerving of vervaardiging van materiële vaste activa) activeren we de rentekosten niet, maar laten die direct in het taakveld vallen. Bij grondexploitaties activeren we de rente wel.												
HST 6.	FINANCIËLE RISICO’S, WEERSTANDSCAPACITEIT EN WEERSTANDSVERMOGEN													
6.1.	Een financieel risico is een gebeurtenis die zich in de toekomst voor kan doen, maar waarvan het onzeker is of die zich zal voordoen, en die, als hij zich voordoet, een negatieve invloed heeft op de financiële middelen van de gemeente. Onder de term ‘financiële risico’s’ vallen verder alle gebeurtenissen waarvan de omvang van het (negatieve) financiële gevolg onzeker is.	Dit artikel definieert ‘financieel risico’. Onder ‘nadelige invloed op financiële middelen’ vallen zowel hogere uitgaven als lagere inkomsten, evenals waardedaling van gemeentelijke bezittingen. Voor de paragraaf weerstandsvermogen zijn financiële risico’s alleen van belang voor zover ze niet afgedekt zijn door een verzekering of een voorziening. Een gebeurtenis die met 30% zekerheid gebeurt in het begrotingsjaar, en in dat geval een impact zal hebben van exact € 185.442, is een risico, omdat het niet zeker is dat de gebeurtenis plaats vindt. Voorbeeld: risico dat een vordering niet wordt betaald. Een gebeurtenis die met 100% zekerheid gebeurt in het begrotingsjaar, en in dat geval een impact zal hebben van minimaal € 100.000 en maximaal € 200.000, is een risico, omdat het bedrag onzeker is. Voorbeeld: we weten dat de rechter een schadeclaim van een burger gaat toewijzen, we weten alleen niet of hij geheel of gedeeltelijk zal toewijzen. Een gebeurtenis, ten slotte, die met 30% zekerheid gebeurt in het begrotingsjaar, en in dat geval een impact zal hebben van minimaal € 100.000 en maximaal € 200.000, is een risico, omdat er onzekerheid is over zowel de vraag of de gebeurtenis zich voor zal doen, als de vraag wat de impact zal zijn. Voorbeeld: kans op overschrijding van een budget voor een ‘open einde regeling’.												
6.2.	Financiële risico’s worden onderscheiden in incidentele en structurele risico’s. Een ‘incidenteel’ risico is een risico dat, als het werkelijkheid wordt, incidentele financiële consequenties heeft. Een ‘structureel’ risico is een risico dat, als het werkelijkheid wordt, structurele financiële consequenties heeft.	Dit artikel draagt bij aan een adequate beschrijving van financiële risico’s en is nodig om een incidenteel weerstandsvermogen en een structureel weerstandsvermogen te kunnen berekenen. <table border="1"> <thead> <tr> <th>Risico’s en niet-risico’s</th><th colspan="2">Bedrag financiële schade (gevolg/impact) ↓</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Gebeurtenis (oorzaak) ↓</td><td>Bedrag is onzeker ↓</td><td>Bedrag is zeker ↓</td></tr> <tr> <td>Gebeurtenis is onzeker →</td><td>Risico (voor pgr Weerstandsvermogen)</td><td>Risico (voorziening treffen of pgr Weerstandsvermogen; zie artt 6.4. en 6.5)</td></tr> <tr> <td>Gebeurtenis is zeker →</td><td>Risico (voor pgr Weerstandsvermogen)</td><td>Geen risico (begroten als uitgave).</td></tr> </tbody> </table>	Risico’s en niet-risico’s	Bedrag financiële schade (gevolg/impact) ↓		Gebeurtenis (oorzaak) ↓	Bedrag is onzeker ↓	Bedrag is zeker ↓	Gebeurtenis is onzeker →	Risico (voor pgr Weerstandsvermogen)	Risico (voorziening treffen of pgr Weerstandsvermogen; zie artt 6.4. en 6.5)	Gebeurtenis is zeker →	Risico (voor pgr Weerstandsvermogen)	Geen risico (begroten als uitgave).
Risico’s en niet-risico’s	Bedrag financiële schade (gevolg/impact) ↓													
Gebeurtenis (oorzaak) ↓	Bedrag is onzeker ↓	Bedrag is zeker ↓												
Gebeurtenis is onzeker →	Risico (voor pgr Weerstandsvermogen)	Risico (voorziening treffen of pgr Weerstandsvermogen; zie artt 6.4. en 6.5)												
Gebeurtenis is zeker →	Risico (voor pgr Weerstandsvermogen)	Geen risico (begroten als uitgave).												
6.3.	Alle financiële risico’s worden gekwantificeerd. Dit gebeurt volgens de formule ‘kans x impact’, waarbij ‘kans’ is: de kans dat de gebeurtenis optreedt, in een expliciet gemaakt periode, uitgedrukt in een percentage is tussen 0 en 100; en de ‘impact’ is: het financiële schadebedrag is, over een expliciet gemaakte periode, uitgedrukt in euro’s.	Dit artikel legt de basis voor de financiële kwantificering van de risico’s, waardoor onafgedekte risico’s kunnen worden betrokken in de berekening van het kwantitatieve weerstandsvermogen (zie 6.9). (<i>Formule kxi uit ingetrokken nota Risicomanagement en weerstandsvermogen, hst II pgr 7, en uit de paragraaf Weerstandsvermogen van begroting en jaarrekening</i>). De reden dat alle financiële risico’s moeten worden gekwantificeerd is, dat ze anders niet in de berekening van het weerstandsvermogen betrokken kunnen worden en het weerstandsvermogen daarmee te gunstig wordt voorgesteld. Afwijken kan, maar beargumenteerd. Er dient onderscheid gemaakt te worden tussen: (a) wel of niet kwantificeren en (b) wel of niet publiceren.												

		Ad (a): Wat gekwantificeerd kan worden, moet gekwantificeerd worden. Als dat niet kan, moet uitgelegd worden waarom/ waardoor niet. (“Hoe kunt u beweren dat het een financieel risico is, zonder ook maar een richting van een bedrag te noemen?” Vaak wordt ‘Ik vind het lastig’ en ‘Ik weet het niet zeker’ verward met ‘Er valt niets over te zeggen’ / ‘Een schatting is niet te geven’.) Ad (b): Vervolgens rijst de vraag of de kwantificatie openbaar gemaakt moet worden (bijvoorbeeld door opname in de paragraaf weerstandsvermogen). Het uitgangspunt is dat dat altijd gebeurt. Immers, niet opnemen betekent dat je het niet kan verdisconteren in het weerstandsvermogen en dat je het weerstandsvermogen dus vertekent (te gunstig voorstelt). Het publiceren van de kwantificatie gebeurt niet, als het belang van de gemeente zich daar tegen verzet. In dat geval wordt dit uitgelegd bij de beschrijving van het risico. Het uitgangspunt van het bepalen of er sprake is van een financieel risico in het kader van de paragraaf weerstandsvermogen, is altijd de begroting. Verlies dat al genomen is, telt niet mee in de risicobepaling. Dus bijvoorbeeld: Een risico op een nadelig saldo van 5 miljoen op de bijstandsuitkeringen is voor de paragraaf een risico van 3 miljoen, als in de begroting al een nadelig saldo van 2 miljoen verwerkt is.
6.4.	Voor financiële risico's waarvan het bedrag zeker is en de kans wordt ingeschat op 50% of meer, wordt een voorziening getroffen, ten laste van de exploitatie.	Deze afspraak operationaliseert wanneer er een voorziening moet worden getroffen voor een risico. Dit voorkomt dat er al te makkelijk van af wordt gezien. Daar is een prikkel voor, want het treffen van een voorziening drukt direct op te exploitatie, terwijl het alternatief – opname in de paragraaf weerstandsvermogen – dat niet doet. Het percentage van 50% is overigens het minimum. Een lager percentage zou betekenen dat we erg makkelijk voorzieningen treffen en daarmee de exploitatie onnodig belasten (ten koste van andere mogelijke uitgaven). Het is de accountant die heeft geadviseerd 50% als grens te hanteren voor het treffen van een voorziening, respectievelijk het opnemen in de paragraaf weerstandsvermogen.
6.5.	Financiële risico's waarvan het bedrag onzeker is, of waarvan de kans wordt ingeschat op minder dan 50%, worden vermeld in de paragraaf weerstandsvermogen en, voor zover mogelijk, afgedekt met weerstandscapaciteit.	Dit artikel maakt duidelijk wat we doen met risico's die niet onder de criteria van 6.4 vallen.
6.6.	We maken onderscheid tussen de incidentele weerstandscapaciteit en de structurele weerstandscapaciteit.	Dit artikel is nodig om een incidenteel weerstandsvermogen en een structureel weerstandsvermogen te kunnen berekenen.
6.7.	De samenstellende delen van de incidentele weerstandscapaciteit zijn: (1) de algemene reserves, (2) de bestemmingsreserves.	De functie van deze afspraak is dat de wijze van berekening van de incidentele weerstandscapaciteit, en daarmee indirect van het incidentele weerstandsvermogen, bestendig en formeel beleid is, en daarmee niet makkelijk onderhevig aan ad hoc beslissingen. Inhoudelijk is het artikel gebaseerd op het voorzichtigheidsbeginsel. Verwachte winsten (bijvoorbeeld uit grondexploitaties of verkoop van gebouwen) en/of verwachte positieve begrotingssaldi worden niet tot de weerstandscapaciteit gerekend, omdat ze te onzeker zijn. Dit beginsel betekent ook, dat bij de begroting, waarbij men voor het bepalen van de weerstandscapaciteit uit kan gaan van de beginstand van de reserves of de eindstand, uit dient te worden gegaan van de laagste totaalstand (totaal van de reserves, m.a.w. het eigen vermogen). Dus is de totaalstand per 1 januari van het begrotingsjaar lager dan de totaalstand per 31 december, dan wordt met de totaalstand van 1 januari gerekend. Is de totaalstand per 31 december het laagst, dan wordt daar mee gerekend.
6.8.	De samenstellende delen van de structurele weerstandscapaciteit zijn: (1) de post ‘Onvoorzien’, (2) de post ‘Nieuwe Kansen’, (3) de stelpost ‘Overige ontwikkelingen’ (= verwachte accres minus stelpost loon- en prijsstijgingen) en (4) de onbenutte belastingcapaciteit (= verschil tussen huidige OZB-niveau en OZB-niveau volgens art 12 norm).	De functie van deze afspraak is een formeel bestendig beleid formuleren voor de berekening van de structurele weerstandscapaciteit, en daarmee indirect van het structurele weerstandsvermogen. Dit voorkomt dat de berekening onderhevig kan worden aan ad hoc beslissingen.
6.9.	Het kwantitatieve weerstandsvermogen is het rekenkundige quotiënt van enerzijds de weerstandscapaciteit (noemer) en anderzijds de som van de onafgedekte risico's (delers). Hierbij geldt dat elk onafgedekt risico een waarde vertegenwoordigt die wordt berekend door de kans dat het risico	Dit artikel regelt de bestendige berekening van het kwantitatieve weerstandsvermogen, zoals uitgevoerd in de paragraaf weerstandsvermogen van begroting en jaarstukken. Het doet dit in twee stappen. Ten eerste door invulling te geven aan de uitdrukking “de relatie tussen” in artikel 11 lid 1 van het BBV. De relatie wordt geïnterpreteerd als een rekenkundig quotiënt. Ten tweede door aan te geven hoe de delers van het quotiënt wordt berekend, namelijk als som van de gekwantificeerde risico's (vergelijk 6.3). De berekening geldt zowel voor het incidentele als voor het structurele weerstandsvermogen.

	werkelijkheid wordt, te vermenigvuldigen met de financiële impact indien het risico werkelijkheid wordt.	
6.10.	We onderscheiden incidenteel en structureel weerstandsvermogen.	Deze afspraak formaliseert wat we al enkele jaren in de paragraaf weerstandsvermogen doen: eerst een incidenteel en een structureel weerstandsvermogen berekenen, en die dan samenvoegen.
6.11.	Het incidentele en structurele weerstandsvermogen worden samengevoegd tot één weerstandsvermogen dat kan worden getoetst aan de in artikel 19 lid 2 van de financiële verordening Hilversum 2018 vastgestelde norm voor het weerstandsvermogen. Dit gebeurt onder de assumptie dat de structurele weerstandscapaciteit nooit aangesproken wordt en dat van de incidentele weerstandscapaciteit ten hoogste één jaar gebruik wordt gemaakt om structurele tegenvallers te dekken. In de volgende jaren worden die tegenvallers gedekt door bezuinigingen.	Dit artikel geeft het college in feite de opdracht om elk structureel financieel risico dat materialiseert, niet te bestrijden met structurele weerstandscapaciteit (bijvoorbeeld verhoging van de OZB), maar door andere maatregelen met een structureel financieel effect (namelijk het scheppen van extra baten anders dan door OZB-verhoging, of het verlagen van lasten anders dan door de stelpost autonome ontwikkelingen te verlagen).
HST 7.	FINANCIERINGSFUNCTIE	(Dit hoofdstuk correspondeert met hst 4 van de verordening)
7.1.	Bij het aantrekken of uitzetten van financiële middelen worden minimaal drie partijen benaderd voor een offerte.	Dit artikel bevordert dat tenminste drie opties vergeleken kunnen worden en daarvan de gunstigste gekozen kan worden. Het is geen garantie, want drie partijen benaderen wil nog niet zeggen dat ze ook alle drie offren.
7.2.	De bevoegdheid tot het aantrekken en uitzetten van financiële middelen mandateert het college aan de portefeuillehouder financiën.	Met dit artikel geeft het college het mandaat over het aantrekken en uitzetten van middelen aan degene in haar midden die jegens de rest verantwoordelijk is voor de financiën. De bevoegdheid tot het aantrekken en uitzetten van middelen ligt wettelijk bij het college. (Bevoegdheid tot privaatrechtelijke handelingen, Gemeentewet art 160, lid 1, sub e). Het college kan deze bevoegdheid mandateren. In Hilversum is de bevoegdheid gemandateerd aan de wethouder van financiën. Zie het Bevoegdhedenregister bij Mandaatbesluit, lemma's 47 (leningen tot één jaar), 48 (leningen één jaar en langer), 50 (uitzettingen tot één jaar), 51 (uitzettingen één jaar en langer).
7.3.	De bij 7.2. bedoelde mandatering wordt geregeld in de mandaatregeling.	Dit artikel voorkomt dat de formele mandatering gesplitst wordt over allerlei documenten en besluiten; de mandaatregeling moet op elk moment een compleet overzicht geven van alle mandaten. Zie ook het Organisatiebesluit, art 23 lid 4.
7.4.	De gemeentesecretaris zorgt dat de organisatie een financieringsfunctie heeft en benoemt daartoe in elk geval een treasurer en een plaatsvervangende treasurer.	Dit artikel zorgt er voor dat er een ambtenaar is die namens de gemandateerde portefeuillehouder de treasuryhandelingen kan uitvoeren, en dat de treasury niet stil ligt als de treasurer om wat voor reden ook tijdelijk afwezig is.
7.5.	De uitvoering van de besluiten over het aantrekken en uitzetten van financiële middelen geschiedt alleen door de treasurer of zijn plaatsvervanger.	Dit artikel voorkomt dat de handelingen van het aantrekken en uitzetten van middelen door verschillende personen geschiedt en het overzicht van wat er gebeurt, zoek raakt.
7.6.	De portefeuillehouder overlegt tenminste vierwekelijks met de treasurer over de liquiditeitsprognose en over te nemen acties.	Dit artikel zorgt er voor dat portefeuillehouder en treasurer vaak genoeg en op geregelde basis (niet ad hoc) met elkaar de stand van zaken en de benodigde acties bespreken.
7.7.	Ten behoeve van het overleg bedoeld bij 7.6, stelt de treasurer tenminste elke vier weken een liquiditeitsprognose op.	De tijdsindeling is per vier weken, niet per maand of per jaar. Dit is handig, omdat bancaire informatie over het algemeen in weken gaat.
7.8.	De liquiditeitsprognose kijkt tenminste dertien termijnen van vier weken vooruit.	Zie de toelichting bij 7.7.
7.9.	De liquiditeitsprognose geef de werkelijke positie weer over de voorgaande vier weken.	4 weken: Zie toelichting bij 7.7. Praktisch zorgt dit artikel er voor dat altijd inzichtelijk is wat niet meer in de prognose verwerkt hoeft te worden, omdat het al gebeurd/uitgevoerd is sinds de vorige prognose (4 weken geleden).

7.10.	Naast de voorwaarden genoemd in de financiële verordening, gelden de volgende eisen voor het door de gemeente verstrekken van leningen en garanties: - Wanneer het gaat om een <i>lening</i> door de gemeente aan een commerciële organisatie (organisatie met winstoogmerk), mag het rentepercentage over de lening niet lager zijn dan de op dat moment courante rente bij commerciële banken. - Wanneer het gaat om een <i>garantstelling</i> door de gemeente op een lening door een derde, mag het rentepercentage over de lening niet hoger zijn dan de op dat moment courante rente bij commerciële banken. - De lening of garantie wordt alleen verstrekt onder voorwaarde dat de instelling die de lening of garantie ontvangt, zijn jaarrekeningen elk jaar voor 1 juli aan de gemeente zal doen toekomen, zolang de vordering open staat.	De eerste eis voorkomt dat we tegen gunstiger voorwaarden geld uitlenen dan commerciële geldverstrekkers, en daarmee oneerlijk concurreren. De tweede eis voorkomt dat we garant gaan staan voor leningen die voor de geldnemer hogere lasten geven dan nodig is, en voor de gemeente dus meer risico dan nodig is. Het doel van de derde eis is dat de gemeente zicht houdt op het risico dat zij loopt met de lening of garantie. Garantstelling en leningverstrekking scheren we hier over één kam, omdat de gemeente in beide gevallen hetzelfde risico loopt, namelijk het moeten opdraaien voor rente en aflossing als de geldnemer dat zelf niet meer doet.
7.11.	De gemeentesecretaris licht het college in, indien naar zijn oordeel het financiële risico dat de gemeente loopt ten aanzien van een bepaalde garantie, toeneemt. De gemeentesecretaris licht het college eveneens in, indien de bij 7.10, derde streepje, bedoelde jaarrekening niet of niet op tijd ontvangen wordt.	Dit artikel heeft als doel het college in staat te stellen om, indien daar aanleiding toe is, een lening terug te vorderen of een garantstelling in te trekken, of andere maatregelen te treffen.
HST 8.	ADMINISTRATIEVE ORGANISATIE	
8.1.	De gemeentesecretaris draagt er zorg voor dat voor alle belangrijke processen en projecten zijn beschreven, dat is beschreven wat de risico's van deze processen en projecten zijn en hoe deze beperkt worden, en dat de belangrijke processen planmatig ge-audit worden.	Dit artikel geeft uitvoering aan fin verordening, art 22, lid 1, sub a. Dit artikel zorgt dat tenminste voor de belangrijkste processen en projecten in de organisatie de risico's in kaart worden gebracht en dat duidelijk is wie daarvoor verantwoordelijk is (nl degene die verantwoordelijk is voor de gehele organisatie).
8.2.	De gemeentesecretaris stelt hiertoe vast wat de belangrijke processen en projecten zijn. Tot de belangrijke processen behoren in elk geval: - Vaststelling van vergoedingen aan personeel en voormalig personeel - Verstrekking van bijstandsuitkeringen - Subsidieverstrekking - Inkoop en aanbesteding - Betaling - Heffen van belastingen - Opleggen van leges - Innen van vorderingen - Financiering (treasury) - Planning en control	Dit artikel regelt dat het duidelijk is welke processen en projecten in de organisatie gelden als 'belangrijk' (vanuit het perspectief van beheersing), en wie er voor verantwoordelijk is dat die duidelijkheid er is (nl degene die verantwoordelijk is voor de gehele organisatie). Gezien het niet-toetsbare karakter van kwalificaties als 'belangrijk' ('majeur', 'materieel', 'significant', enz.) is deze afspraak noodzakelijk als aanvulling op 8.1. Onder 'vergoedingen aan personeel en voormalig personeel' vallen zowel vergoedingen in geld (salaris, reiskosten, wachtgeld, afkoopsom e.d.), als vergoedingen in natura (bijvoorbeeld een indirecte inkomensverzekering door middel van een leveringscontract). Met het proces van 'planning en control' wordt bedoeld op het productieproces van de kadernota, begroting, bestuursrapportages, tussenrapportages en jaarstukken, zowel afzonderlijk als in samenhang.
8.3.	De gemeentesecretaris draagt er zorg voor dat er van de volgende zaken altijd een actueel overzicht is en dat de verantwoordelijkheid van de respectievelijke administraties eenduidig in de organisatie belegd is: - Materiële vaste activa met maatschappelijk nut - Gronden en terreinen - Gebouwen - Machines - Voertuigen - ICT-apparatuur	Dit artikel geeft de gemeentesecretaris opdracht om namens het college zichtbaar uitvoering te geven aan art 22 lid 1 sub b van de financiële verordening Hilversum 2018. 'Eénduidig' betekent: er is, per onderdeel, één verantwoordelijke in de organisatie, onder de gemeentesecretaris. Onder 'personeel niet in dienst' vallen tenminste: ingehuurd personeel, personeel bij de gemeente Hilversum gedetacheerd door andere overheden, en stagiairs.

	- Inventaris - Vorderingen - Garanties - Schulden - Contracten - Personeel in dienst - Personeel niet in dienst	
8.4.	De gemeentesecretaris legt de verantwoordelijkheid voor de bij 8.3. genoemde administraties in elk geval niet bij de controlfunctie.	Dit artikel bevordert de functiescheiding tussen de controlfunctie en de registratiefunctie. De controlfunctie moet onafhankelijk kunnen adviseren over hoe de administratie (registratie) van zaken verbeterd kan worden. Die onafhankelijkheid is er niet als zij zelf de administratie over een zaak voert.
HST 9.	FINANCIËLE ORGANISATIE	
9.1.	De gemeentesecretaris draagt er zorg voor dat er een overzicht is van alle door de gemeentelijke organisatie te leveren prestaties en de daartoe uit te voeren taken, van de toewijzing van de verantwoordelijkheid voor die prestaties en taken aan de organisatie-onderdelen, van de toewijzing van de voor die taken benodigde bevoegdheden, en van de resulterende verantwoordelijkheidsrelaties. Hij zorgt er voor, dat dit overzicht inzichtelijk is voor alle medewerkers van de gemeentelijke organisatie.	Dit artikel concretiseert artikel 23 lid 1 sub a en sub d van de financiële verordening gemeente Hilversum 2018. Dit artikel faciliteert eveneens de toewijzing van budgetten aan organisatie-onderdelen, c.q. de leidinggevendenden van die organisatie-onderdelen, volgens het principe 'geld volgt inhoud'.
9.2.	Bezuinigingsopdrachten tellen ook als prestaties zoals bedoeld bij 9.1.	Dit artikel beoogt te voorkomen dat bezuinigingsopdrachten blijven zweven als stelposten in het financiële systeem. Voor een bezuinigingsopdracht moet een ambtelijk verantwoordelijke worden aangewezen, die de opdracht uitwerkt tot een reëel bezuinigingsplan, en, na goedkeuring hiervan, zorgt dat de relevante budgetten worden afgeraamd en de stelpost uit de financiële administratie verwijderd wordt.
9.3.	De gemeentesecretaris zorgt dat het beginsel van ongedeelde verantwoordelijkheid onverkort in de organisatie wordt doorgevoerd.	Dit artikel werkt artikel 23 lid 1 sub d van de financiële verordening gemeente Hilversum 2018 gedeeltelijk uit. Het beginsel van ongedeelde verantwoordelijkheid stelt dat er voor elke prestatie, elke taak, elk budget, er jegens één opdrachtgever altijd maar één opdrachtnemer kan en mag zijn. Dit voorkomt dat verantwoordelijkheid vervliegt omdat die gedeeld is over twee of meer personen, die naar elkaar wijzen als er iets mis gaat (de prestatie niet geleverd, de taak niet uitgevoerd, het budget overschreden).
9.4.	De gemeentesecretaris zorgt er voor dat voor elk onderdeel van de financiële begroting dat niet één op één aan een te leveren prestatie of uit te voeren taak te verbinden is, maar waarover het college bij de jaarrekening wel verantwoording aflegt, er tenminste twee maal per jaar aan hem wordt gerapporteerd over de financiële stand van zaken. Hij zorg dat er in elk geval aan hem wordt gerapporteerd over: - De begrotingsprogramma's; - De taakvelden; - Een eventuele hulpkostenplaats en de versleuteling daarvan over de taakvelden	Dit artikel concretiseert het onderdeel 'rapportage over de [...] uitputting van middelen' van artikel 23 lid 1 sub e van de financiële verordening, voor zover daar niet in is voorzien door 9.1 hierboven. Dit artikel voorkomt dat op bepaalde (financiële) onderdelen van de begroting waar wel politieke verantwoording over wordt afgelegd, door het jaar heen niet gestuurd of zelfs maar gemonitord wordt, omdat er, onder de gemeentesecretaris, geen ambtelijke eigenaar is. Dat dit geregeld moet worden, is gebaseerd op drie uitgangspunten: - Het feit dat je achteraf verantwoording aflegt over X, betekent dat je in de periode daarvoor moet sturen op X; - Er wordt niet gestuurd op X als er geen eigenaar is aangewezen voor X. - Sturen op de onderdelen van X volstaat niet om te sturen op X als geheel (wie eigenaar is van een deel van X is niet eigenaar van X als geheel; vergelijk art 9.3). Voor de begrotingsonderdelen bedoeld in dit artikel, is de gemeentesecretaris de enige ambtelijke eigenaar, indien hij ze niet toewijst aan specifieke medewerkers in overeenstemming met art 9.3. Indien en zo lang dit het geval is, moet er over deze begrotingsonderdelen dus direct aan de gemeentesecretaris gerapporteerd worden. In artikel 3.3 wordt de minimale inhoud van de bestuursrapportage bepaald. In dat artikel worden ook de begrotingsprogramma's, taakvelden, een eventuele hulpkostenplaats genoemd. Daarmee wordt praktisch aan de in dit artikel (9.4) gestelde eis voldaan, aangezien het de gemeentesecretaris is die de bestuursrapportage aan het college aanbiedt.
HST 10.	INTERNE EN EXTERNE CONTROLE	

10.1.	De gemeentesecretaris draagt er zorg voor dat er een algemeen controleplan is. In dit plan wordt tenminste beschreven: Wat de doelen van de interne controle zijn, hoe de interne controle plaats vindt, wat de standaarden voor die controle zijn, welke controleniveaus er zijn, en wie in de organisatie verantwoordelijk is voor welk onderdeel van de interne controle.	Dit artikel regelt dat er op gestructureerde, planmatige en toetsbare wijze aan interne controle wordt gedaan. Met 'controleniveau' wordt bedoeld op het verschil tussen 'eerste lijns', 'tweede lijns', enz., controles.
10.2.	De gemeentesecretaris draagt er zorg voor dat het college alle verplichtingen jegens de raad en/of de door de raad aangestelde accountant, die voortvloeien uit de Controleverordening (verordening ex art 213 Gemeentewet), nakomt.	Dit artikel draagt de gemeentesecretaris op om er, zonder tussenkomst van het college, onder meer voor te zorgen dat de raad assistentie krijgt bij de aanbesteding voor een accountant en dat de accountant gefaciliteerd wordt bij zijn controles.
10.3.	Onder de bestuurlijke verantwoordelijkheid van het college ziet de gemeentesecretaris toe op het herstel van de in het verslag van bevindingen genoemde tekortkomingen, alsmede op herstel van de door de accountant gerapporteerde bevindingen die niet van bestuurlijk belang zijn.	Dit artikel zorgt dat er geen collegebesluit nodig is om herstelwerkzaamheden uit te voeren op grond van bevindingen van de accountant.
HST 11.	INWERKINGTREDING EN OVERGANGSBEPALINGEN	
11.1.	Dit financieel uitvoeringsbeleid treedt in werking op 18 april 2018.	Dit uitvoeringsbeleid wordt van kracht op de dag na de vaststelling door het college. Idealiter was het van kracht geworden tegelijk met de inwerkingtreding van de financiële verordening (1-1-2018). Door vertraging lukte dat echter niet. Het uitvoeringsbeleid wordt niet met terugwerkende kracht vastgesteld, omdat het ten dele beperkend werkt ten opzichte van de verordening (sommige dingen die onder de verordening mogen, mogen onder het uitvoeringsbeleid niet meer).
	Voor investeringskredieten die voor 1-1-2018 door de raad zijn geautoriseerd, gelden onverkort de nieuwe activeringsregels.	Procedureel voorkomt dit artikel discussies over welke kostensoorten er geboekt mogen worden op investeringskredieten die zijn geautoriseerd voor 1-1-2018. Inhoudelijk voorkomt dit artikel dat er na 1-1-2018 kostensoorten worden geactiveerd waarvan het juist de bedoeling is dat ze per 1-1-2018 van de balans verdwijnen.